

17.10.2012

Tullihallitus

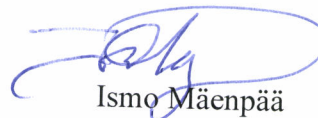
Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Tullin hallinnosta sekä siihen liittyvien eräiden lakien muuttamisesta

Valtiovarainministeriössä yhteistyössä Tullihallituksen kanssa valmisteltu hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Tullin hallinnosta sekä siihen liittyvien eräiden lakien muuttamisesta on tarkoitus esitellä Eduskunnalle annettavaksi valtioneuvoston yleisistunnossa 25.10.2012.

Valtiovarainministeriö pyytää vielä Tullihallitusta tarkastamaan liitteenä olevan esitysluonnoksen ja lausumaan tarvittavista korjauksista. lausuntoa pyydetään 19.10.2012 mennessä.

Lisätietoja tarvittaessa antaa hallitusneuvos Ismo Mäenpää 02955 30231 ja ylitarkastaja Miika Suves 02955 30350.

Hallitusneuvos

Ismo Mäenpää

LIITE

Ehdotus HE:ksi Eduskunnalle laiksi Tullin hallinnosta sekä siihen liittyvien eräiden lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Tullin hallinnosta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Tullin hallinnosta. Samalla nykyinen tullilaitoksesta annettu laki ehdotetaan kumottavaksi. Nykyistä kaksiportaista tullilaitoksen organisaatiota uudistettaisiin siten, että Tullihallituksesta, sen alaisista viidestä tullipiiristä ja tullilaboratoriosta muodostettaisiin valtiovarainministeriön hallinnonalalle Tulliniminen viranomainen, jonka toimialueena olisi koko maa. Ehdotus mahdollistaisi sen, että Tullin tehtäviä voitaisiin järjestää valtakunnallisissa yksiköissä hoidettaviksi.

Tullia johtaisi pääjohtaja. Tullin organisaation yksiköistä ja niiden tehtävienjaosta säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Yksiköiden johtamisesta säädettäisiin kuitenkin laissa. Tullin sisäisestä organisaatiosta ja työnjaosta määrättäisiin Tullin ja sen yksiköiden työjärjestyksissä. Tullin työjärjestyks julkaistaisiin säädöskokoelmassa.

Tullin tehtäviä ei ehdoteta muutettaviksi. Tulli huolehtisi edelleen tulliverotuksesta, maahan tuotavien ja maasta vietävien tavaroiden ja ulkomaanliikenteen tullivalvonnasta ja muista tullitoimenpiteistä sekä ulkomaankaupan tilastoinnista. Tulli toimittaisi edelleen muun muassa verotusta ja tutkisi tullirikoksia sen mukaan kuin niistä lailla erikseen säädetään.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että tullilakiin ja eräisiin verolakeihin ja muihin lakeihin tehdään Tullin hallinnosta annettavan lain edellyttämät teknisluonteiset muutokset. Siltä osin kuin lakien esittely ei kuulu valtiovarainministeriön toimialaan sovellettavaksi tulisi pääsääntöisesti uuden lain myötä vanhentuvia viittauksia koskeva siirtymäsäännös.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan päivänä kuuta 2013.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
YLEISPERUSTELUT	4
1 NYKYTILA	4
1.1 Tullilaitoksen hallintorakenne	4
Tullihallitus, tullipiirit ja tullilaboratorio	4
1.2 Tullilaitoksen tehtävät	4
Euroopan unionin tullilainsäädännön toimeenpano ja kansainvälinen yhteistyö	4
Kansallisen lainsäädännön toimeenpanotehtävät	5
2 NYKYTILAN ARVIOINTI	5
2.1 Tullilaitoksen toimintaympäristön muutokset	5
2.2 Nykyisen organisaation toimivuus	6
2.3 Kotimainen kehitys	6
3 EHDOTETUT MUUTOKSET	6
3.1 Tullin toimintaorganisaatiota koskevat ehdotukset	7
3.2 Muut ehdotukset	8
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	8
4.1 Taloudelliset vaikutukset	8
4.2 Henkilöstövaikutukset	9
4.3 Vaikutukset asiakkaisiin	9
4.4 Muutoksenhaku Tullin päätöksiin	10
4.5 Vaikutus Ahvenanmaan erityisasemaan	10
5 ASIAN VALMISTELU	10
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ	12
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	12
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT	12
1.1 Laki Tullin hallinnosta	16
1.2 Tullilaki	17
1.3 Valmisteverotuslaki	18
1.4 Autoverolaki	19
1.5 Ajoneuvoverolaki	19
1.6 Laki yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta	19
1.7 Pakkokeinolaki	20
1.8 Saamen kielilaki	20
1.9 Ilmailulaki	20
1.10 Väylämaksulaki	20
1.11 Ulkomaalaislaki	21
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET	21
3 VOIMAANTULO	21
4 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA KIELILAINSÄÄDÄNTÖÖN	21
4.1 Perustuslain merkitys valtakunnallisen viranomaisen perustamisen kannalta	22
4.2 Kielilain vaikutukset	23
LAKIEHDOTUKSET	23
Tullin hallinnosta	25
tullilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta	34
arvonlisäverolain muuttamisesta	34

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 30 §:n muuttamisesta	35
valmisteverotuslain muuttamisesta	35
nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta	38
sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta	39
alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 11 §:n muuttamisesta	40
eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 2 ja 7 §:n muuttamisesta ..	41
tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta	41
jäteverolain 2 §:n muuttamisesta	42
autoverolain muuttamisesta	43
ajoneuvoverolain muuttamisesta	47
yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta	48
eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista annetun lain muuttamisesta	51
pakkokeinolain muuttamisesta	52
ilmailulain muuttamisesta	53
väylämaksulain 25 ja 26 §:n muuttamisesta	54
ulkomaalaislain 181 §:n väliaikaisesta muuttamisesta	55
LIITTEET	56
RINNAKKAISTEKSTIT	56
tullilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta	56
arvonlisäverolain muuttamisesta	75
Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 30 §:n muuttamisesta	76
valmisteverotuslain muuttamisesta	77
nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta	84
sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta	85
alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 11 §:n muuttamisesta	87
eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 2 ja 7 §:n muuttamisesta ..	88
tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta	89
jäteverolain 2 §:n muuttamisesta	90
autoverolain muuttamisesta	91
ajoneuvoverolain muuttamisesta	100
yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta	102
eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista annetun lain muuttamisesta	108
pakkokeinolain muuttamisesta	110
ilmailulain muuttamisesta	111
väylämaksulain 25 ja 26 §:n muuttamisesta	113
ulkomaalaislain 181 §:n väliaikaisesta muuttamisesta	114
ASETUSLUONNOS	116
Valtioneuvoston asetus Tullin hallinnosta	116

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Tullilaitoksen hallintorakenne

Tullihallitus, tullipiirit ja tullilaboratorio

Tullilaitoksen organisaatiosta säädetään tullilaitoksesta annetulla lailla (228/1991), jäljempänä tullilaitoslaki, ja valtioneuvoston asetuksella tullilaitoksesta (205/2008), jäljempänä *tullilaitosasetus*. Organisaatio on hallinnollisesti kaksiportainen. Siinä on keskushallintoa varten Tullihallitus. Aluehallintoa varten valtakunta on jaettu maantieteellisesti viiteen tullipiiriin, joita ovat Eteläinen-, Läntinen-, Itäinen-, Pohjoinen- ja Ahvenanmaan tullipiiri. Lisäksi on erillinen tullilaboratorio. Tullipiirien jako on ollut nykyisenlainen vuodesta 1999.

Tullilaitosta johtaa valtioneuvoston nimitämä pääjohtaja. Hänellä on tullilaitoslain 3 §:n mukaan ylin päätösvalta myös Tullihallituksessa. Pääjohtaja vahvistaa tullilaitoksen työjärjestyksen. Tullihallituksen tulosityksikön, tullilaboratorion ja tullipiirien päälliköt vastaavat pääjohtajalle tulosityksiköille asetettujen tulostavoitteiden edellyttämien tulosten saavuttamisesta ja siitä, että heidän johtamaansa toimintaa hoidetaan asianmukaisesti ja tuloksellisesti.

Tullihallitus on tulostavastuussa valtiovarainministeriölle tullilaitoksen toiminnasta. Tullihallitus huolehtii strategioiden valmistelusta, toiminnan suunnittelusta, resursoinnista ja seurannasta, kehittämistehtävistä, kansainvälisistä tehtävistä ja hoitaa sidossuhteita. Tullihallitus varmistaa tullilaitoksen noudattamien toimintatapojen yhdenmukaisuutta tullaus-, verotus- ja valvontatehtävissä, kuten lupapäätöksissä, ennakkoratkaisuissa, maksunlykkäyksissä ja huojenuksissa.

Tullilaboratorio ja tullipiirit ovat hallinnollisesti Tullihallituksen alaisia, mutta ne käyttävät itsenäistä päätösvaltaa niiden ratkaistaviksi kuuluvissa asioissa. Tullilaboratorio ja tullipiirit toimivat niille osoitettujen voimavarojen ja niiden vastattaviksi asetettujen tulostavoitteiden pohjalta itsenäisinä tulosityksikköinä. Niiden sisäisestä yksikkö- ja tehtä-

väjaosta määrätään niiden johtajien hyväksymisessä työjärjestyksissä.

Tullipiireillä ja tullilaboratoriolla on kullakin sisäinen johtokunta, johon kuuluvat pääjohtaja ja Tullihallituksen johtoryhmä sekä asianomaisen tullipiirin tai tullilaboratorion päällikkö. Sisäinen johtokunta käsittelee ja linjaa piirien ja laboratorion toimintaa strategisesti tärkeissä asioissa.

Valtakunnan maarajalla sijaitsevista tullitoimipaikoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Ne luetellaan tullilaitosasetuksen 1 §:ssä. Myös rajanylityspaikoista on päätetty valtioneuvoston asetuksella. Pääjohtaja päättää tullilaitosasetuksen 8 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla muista kuin valtakunnan rajoilla sijaitsevista tullitoimipaikoista.

1.2 Tullilaitoksen tehtävät

Euroopan unionin tullilainsäädännön toimeenpano ja kansainvälinen yhteistyö

Tullitoiminta on olennainen ja erottamaton osa kansainvälistä kauppaa ja tavarankuljetusketjuja, jotka ylittävät yksittäisten valtioiden rajat ja joiden toimivuudesta maailmantalouden kehittyminen ja häiriötön toiminta riippuu. Euroopan unionin (EU) jäsenenä Suomi kuuluu unionin tulliliittoon, jolla on yhteinen kauppapolitiikka ja joka on osapuolena kansainvälisissä kahden- ja monenvälisissä kauppasopimuksissa. Kantaessaan tulliliiton päättämiä tulleja EU:lle tullilaitos toimeenpanee tulliliiton kauppapolitiikkaa. On tärkeää, muun muassa talouden toimijoiden kannalta, että tullilainsäädäntöä toimeenpannaan tasapuolisesti ja tehokkaasti.

Tulliviranomaisten suorittama valvonta turvaa osaltaan myös EU:n sisämarkkinoita. Sisämarkkinoiden häiriötön toiminta edellyttää, että tavaroiden maahantuonnissa noudetaan yhteistä lainsäädäntöä koko EU:n alueella, koska sisämarkkinoille pääsyn jälkeen tavaroita voidaan kuljettaa siellä lähtökohtaisesti vapaasti. Tavaroiden tuonti- ja vientikiellot sekä rajoitukset, joita tullilaitos valvoo, perustuvat nykyisin laajalti EU:n säädöksiin.

Kansainvälisessä viranomaisyhteistyössä tullilaitos osallistuu EU:n eri tasoilla tehtävän yhteistyön lisäksi erityisesti Maailman tullijärjestön (World Customs Organisation, WCO) työhön.

Kansallisen lainsäädännön toimeenpanotehtävät

Fiskaalisella tehtäväalueella tullilaitos kantaa EU:n tullien lisäksi myös kansallisia veroja eli valmisteveroja, autoveron sekä maa-hantuonnin arvonlisäveron. Valtiovarainministeriön hallinnonalan tehtävien lisäksi tullilaitos toimeenpanee myös muiden ministeriöiden toimialan lainsäädäntöä lähinnä terveyden ja turvallisuuden turvaamiseksi. Kyseisiä valvontatehtäviä tullilaitokselle tulee työ- ja elinkeinoministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, liikenne- ja viestintäministeriön, sisäasiainministeriön, ulkoasiainministeriön, ope- tus- ja kulttuuriministeriön, ympäristöminis- teriön ja puolustusministeriön hallinnonaloil- ta. Sisäasiainministeriön hallinnonalalta tullilaitos on tiiviissä yhteistyössä sisäisen turval- lisuuden turvaamisessa poliisin ja rajavarti- laitoksen (PTR-viranomaisyhteistoiminta) sekä Säteiläyturvakeskuksen kanssa ja oikeusministeriön hallinnonalalla syyttäjälaitok- sen kanssa.

Tullilaitoksen toiminnan valtakunnallisesta laajuudesta ja toimipaikkaverkostosta johtuen tullilaitos avustaa lisäksi useita muita mi- nisteriöitä ja virastoja, kuten ympäristöminis- teriö, maa- ja metsätalousministeriö, Liiken- nevirasto, Huoltovarmuuskeskus ja Liiken- teen turvallisuusvirasto, niiden tehtäväaluee- seen kuuluvien verojen ja maksujen keräämi- sessä.

Tehtäviensä kautta tullilaitoksella on yh- teistyötä usean ministeriön kanssa niiden valmistellessa lainsäädäntöä ja politiikkaan- sa.

2 Nykytilan arviointi

2.1 Tullilaitoksen toimintaympäristön muutokset

Kansainvälisen tavarakaupan globalisaa- tiokehitys ja sähköisen kaupan yleistäminen

ovat muuttaneet myös tullilaitoksen toimin- taympäristöä. Kansainvälistymisen myötä tullilaitoksen asiakaskunta on muuttunut kan- sainvälisemmäksi käsittäen myös muita kuin pelkästään suomalaisia Suomeen sijoittautu- neita yrityksiä. Asioinnista osa tapahtuu ny- kyään kansainvälisten konsernien pääkielellä englannilla. Ilmoitusten käsittelyn palveluai- koihin kohdistuu paineita sähköisen ilmoit- tamisen laajentuessa EU:n laajuiseksi eri ai- kavyöhykkeiden ja yritys kohtaisten tarpeitten vuoksi.

Nykyisessä globaalissa taloudessa yritysten tavaratoimitukset eivät saisi tarpeettomasti hidastua tulliläpimenojen liittyvien toimi- en vuoksi. Internet-kauppa kasvaa jatkuvasti ja tullivalvonnassa riskianalyysin merkitys korostuu tulliasioinninkin sähköistyessä ja siirtyessä tietoverkkoihin. Asiakas kokee en- tistä enemmän asioivansa Suomen tulliviran- omaisen kuin tietyn tullipiirin kanssa.

Uudelleenlaaditussa tullikoodeksissa, jonka soveltaminen on suunniteltu aloitettavaksi arviolta vuonna 2015, lähtökohtana on säh- köinen tulliläpimeno. Paperipohjainen asiointitapa olisi enää poikkeuksellisesti mahdollista ja tulisi matkustajattilauksen ohella käytettäväksi lähinnä varamenettelynä tilanteissa, jolloin tietojärjestelmät eivät toi- mi. EU:n jäsenvaltioiden tulliviranomaiset kommunikoivat myös keskenään erilaisten tietoverkkojen välityksellä. EU:n laajusten sähköisten tullijärjestelmien kehittäminen pe- rustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseen (N:o 70/2008/EY) paperittomasta tullin ja kaupan toimintaympäristöstä. Poliit- tisenä suuntaviivana on, että jäsenmaiden tul- liviranomaiset toimitisivat yhteen kuin yksi tulliviranomainen.

2.2 Nykyisen organisaation toimivuus

Alueellisesti toimivaltaisten tullipiirien merkitys on hämärtyntä, koska tulliselvitys tapahtuu nykyisin valtaosaltaan sähköisesti. Sähköiset ilmoitukset käsitellään sähköisissä palvelukeskuksissa, ja ilmoituskohtaista neu- vontaa annetaan tullilaitoksen puhelin- ja nettineuvonnasta. Tullivalvontaa, riskienar- viointia ja kontrollitoimia tehdään yhä enemmän valtakunnallisesti suunniteltuna ja toteutettuna.

Myös muunlainen käytännön tullityö – palvelu, neuvonta, valvonta, tarkastustoiminta ja rikostorjunta – voidaan tehokkaasti järjestää niin, että valvonnan ja palveluiden tarpeeseen vastataan silloin ja niissä paikoissa, joissa on niiden kysyntää ja tarvetta.

Tämän kehityksen seurauksena tullilaitoksen tavoitteet, toimintatavat ja resurssien mitoitus määräytyvät yhä vähemmän tullipiirirajojen mukaisesti. Niukkoja voimavaroja tulisi pystyä käyttämään ja kohdistamaan valtakunnallisesti priorisoitujen tarpeiden mukaisesti aiempaa joustavammin. Asiakaspalvelua, yhteiskunnan suojaamista sekä hyvän hallinnon tasapuolisuutta ja luotettavuutta koskevat vaatimukset ovat kasvaneet ja niihin vastaaminen on joustavammin toteutettavissa valtakunnallisessa organisaatiossa.

Myös viranomaisten välisen ja kansainvälisen yhteistyön perusteella esille nousevat asiat voitaisiin nykyistä paremmin hoitaa valtakunnallisen organisaation puitteissa.

Tullihallituksen ja tullipiirien lakkauttamisen myötä tehtävät voitaisiin jakaa yhden viranomaisen sisällä. Valtion budjettitaloudessa tullilaitos käsitellään jo nykyisin yhtenä tiliviranomaisena ja virat ovat laitoksen yhteisiä, joten näiltä osin ehdotettava muutos ei toisi uutta.

2.3 Kotimainen kehitys

Valtionhallinnossa hallinnonalojen organisaatioita ja johtamisjärjestelmiä on uudistettu viime vuosina, muun muassa purkamalla alueorganisaatioita.

Verohallinnon organisaatiota on hiljattain muutettu vastaavalla tavalla kuin nyt ehdotetaan tehtäväksi tullilaitoksen osalta. Muutosta on toteutettu vaiheittain (HE 148/2007 vp ja HE 288/2009 vp). Jo ensimmäisessä vaiheessa toteutettiin yksiportaisuus ja Verohallinnosta tuli yksi virasto. Kolmas vaihe, jolla poistettiin viimeisetkin alueellisiin rajoihin perustuvat yksiköt tuli voimaan vuoden 2012 alusta. Tullin hallintoa koskevassa lakiehdotuksessa on mukailtu Verohallinnosta annettussa laissa säädettyjä ratkaisuja viraston johtamisessa samoin kuin yleistä hallinto-oikeutta koskevissa kysymyksissä, kuten hallintokantelun ratkaisemisessa.

3 Ehdotetut muutokset

3.1 Tullin toimintaorganisaatiota koskevat ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että tullilaitoksen sijasta valtiovarainministeriön alaisena tullilainsäädäntöä toimeenpanevana virastona olisi Tulli-niminen viranomaisen. Tullia johtaisi pääjohtaja. Tullissa olisi yksiköitä, joista ja joiden pääasiallisista tehtävistä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetus toimisi samalla myös poliittisen ohjauksen välineenä. Luonnos valtioneuvoston asetukseksi on tämän esityksen liitteinä.

Tullin organisaatio ja yksiköiden tehtävät voisivat määräytyä valtakunnallisesti toimintojaon perusteella tai alueellisesti. Tullin yksiköllä tarkoitettaisiin suoraan pääjohtajan alaisia yksiköitä. Yksikössä voisi olla tuki- ja muita toimintayksiköitä, kuten tullitoimipaikkoja, joista määrättäisiin Tullin tai sen yksikön työjärjestyksessä. Tullin yksiköiden toimintaa järjestettäessä olisi huolehdittava palveluiden saatavuudesta ja kielellisten oikeuksien toteutumisesta.

Tarkoituksena on, että Tullissa olisi kuusi yksikköä. Tullin päätehtäviä varten olisi kolme yksikköä: ulkomaankauppa- ja verotusosasto, valvontaosasto ja toimipaikkaosasto. Tullilaboratorio olisi edelleen Tullin valvonta- ja verotustehtäviä tukeva asiantuntijayksikkö, minkä lisäksi sillä olisi erillisiä laboratorio-tutkimustehtäviä. Tullin yhteisiä tehtäviä varten olisi hallinto-osasto sekä esikuntayksikkö. Tullin yksiköiden toimialueena olisi koko maa.

Ulkomaankauppa- ja verotusosaston suorittamat, esimerkiksi tulliselvitys- ja verotustehtävät, olisi tarkoitus organisoida valtakunnallisesti toimiviin ja johdettaviin toimintayksiköihin. Vastaavalla tavoin valvontaosasto olisi tarkoitus organisoida siten, että valtakunnallisina toimintayksikköinä olisivat tarkastus ja rikostorjunta rikostutkintatehtävineen. Lisäksi valvontaosasto ohjaisi Tullin valvontatehtäviä.

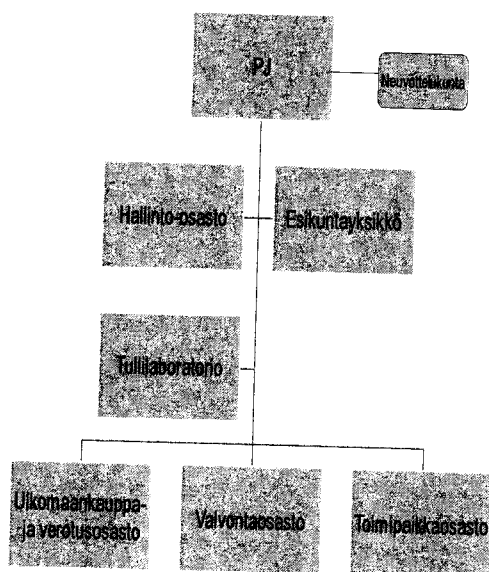
Toimipaikkaosasto vastaisi operatiivisista tullivalvontatoimenpiteistä sekä huolehtisi niistä tullipalveluista, jotka edellyttävät asiakkaalta fyysistä käyntiä Tullissa. Yksikön

resurssien kannalta merkittävien tehtäväalue olisivat Tullin valvontatehtävät. Yksikössä tehtäisiin myös niitä tullaus- ja verotustehtäviä, joita ei tehtäisi ulkomaankauppa- ja verotusosaston valtakunnallisissa sähköisissä toiminnoissa. Ulkomaankauppa- ja verotusosasto, valvontaosasto ja hallinto-osasto ohjaisivat toimipaikkaosaston toimintaa tehtäväalueillaan, mikä varmistaisi yhdenmukaista toimintaa. Tätä kautta toimipaikkaosaston toimintayksiköiden asema organisaatiossa olisi matriisimainen.

Myös ulkomaankauppa- ja verotusosaston, valvontaosaston sekä hallinto-osaston henkilöstö työskentelisi eri puolilla maata Tullin toimipaikoissa. Kun nykyisin tullitoimipaikan kaikki toiminnot kuuluvat saman johdon alle, tulisi nyt toimipaikkoja, joissa tapahtuvista toiminnoista osaa johdettaisiin sanotuilta osastoilta ja osaa toimipaikkaosastosta.

Tullin työjärjestyksessä annettaisiin tarkemmat määräykset Tullin tehtävien järjestämisestä. Pääjohtaja vahvistaisi Tullin työjärjestyksen, joka julkaistaisiin myös Suomen säädöskokoelmassa. Tullin yksikköä johtaisi yksikön päällikkö ja hän vahvistaisi yksikkönsä työjärjestyksen.

Tämän esityksen liitteenä on luonnos Tullin hallinnosta annettavaksi valtio-neuvoston asetukseksi. Asetusluonnoksen mukainen organisaatio voidaan havainnollistaa alla olevalla kuvalla.

3.2 Muut ehdotukset

Valtiovarainministeriön hallinnonalaan kuuluviin lakeihin ehdotetaan tehtäväksi Tullin hallintoa koskevasta organisaatiouudistuksesta aiheutuvat muutokset. Tulli säädettäisiin tullilaitoksen, Tullihallituksen, tullipiirin, piiritullikamarin ja tulliviranomaisen sijaan toimivaltaiseksi viranomaiseksi. Tullilaitokselle, Tullihallitukselle, tullipiirille, piiritullikamarille ja tulliviranomaiselle tapahtuvaa ilmoittamista tai tietojen toimittamista koskevat säännökset muutettaisiin muotoon "Tullille".

Lisäksi säännöksiin tehtäisiin teknisluonteisia tarkistuksia ja niitä ajanmukaistettaisiin muualla lainsäädännössä jo tehtyjen muutosten vuoksi. Esimerkiksi tuomioistuinten nimiä ajanmukaistettaisiin vastaamaan nimissä tapahtuneita muutoksia ja Euroopan yhteisöstä käytettäisiin Lissabonin sopimuksen mukaisesti nimitystä Euroopan unioni.

Muutettaviksi ehdotettuja valtiovarainministeriön hallinnonalaan kuuluvia lakeja ovat:

- Tullilaki (1466/1994)
- Arvonlisäverolaki (1501/1993)
- Laki Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön (1266/1996)
- Valmisteverotuslaki (182/2010)
- Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta (1472/1994)
- Laki sähkö- ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta (1260/1996)
- Laki alkoholi- ja alkoholijuomaverosta (1471/1994)
- Laki eräiden juomapakkausten valmisteverosta (1037/2004)
- Laki tupakkaverosta (1470/1994)
- Jäteverolaki (1126/2010)
- Autoverolaki (1482/1994)
- Ajoneuvoverolaki (1281/2003)
- Laki yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta (1307/2007)
- Laki eräiden ennakko päätösten maksuperusteista (1209/2006)

Eräiden muiden ministeriöiden hallinnonaloihin kuuluviin lakeihin ehdotetaan tehtäväksi muutokset, joissa Tullin hallintokanteessa tapahtuvat uudistukset aiheuttavat tarpeen muuttaa kyseisen lainkohdan sään-

nöstä muuten kuin teknisesti viranomaisen organisaation muuttuessa. Muutettaviksi ehdotettuja lakeja ovat:

- Pakkokeinolaki (450/1987)
- Ilmailulaki (1194/2009)
- Väylämaksulaki (1122/2005)
- Ulkomaalaislaki (301/2004)

Saamen kielilaissa (1086/2003) säädetään saamelaisten oikeudesta käyttää omaa kielitään tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa sekä julkisen vallan velvollisuuksista toteuttaa ja edistää saamelaisten kielellisiä oikeuksia. Saamelaisten kielelliset oikeudet ja lain soveltamisalaan kuuluvien viranomaisten velvoitteet ovat laajemmat saamelaisten kotiseutualueella kuin kotiseutualueen ulkopuolella. Saamelaisten kotiseutualueella tarkoitetaan Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntien alueita sekä Sodankylän kunnassa sijaitsevaa Lapin paliskunnan aluetta, mistä säädetään saamen kielilain 3 §:n 3 kohdassa.

Saamen kielilain 2 §:n 1 momentin mukaan viranomaisia, joihin lakia sovelletaan, ovat muun ohella ne valtion piiri- ja paikallishallinnon viranomaiset, joiden virka-alueeseen Enontekiön, Inarin, Sodankylän ja Utsjoen kunnat kokonaan tai osittain kuuluvat. Lain 4 §:n nojalla saamelaisella on omassa asiassaan oikeus käyttää saamen kieltä saamen kielilaissa tarkoitettussa viranomaisessa. Lain soveltamisalaan kuuluvien viranomaisten ja julkisoikeudellisten laitosten niissä virastoissa ja muissa toimipaikoissa, jotka sijaitsevat saamelaisten kotiseutualueella, saamelaisilla on 12 §:n nojalla oikeus aina käyttää valintansa mukaan joko suomen tai saamen kieltä. Lakia koskevan hallituksen esityksen perustelujen (HE 46/2003 vp, s. 34 ja 36) mukaan niissä viranomaisissa, joiden virka-alue on osittain kotiseutualueella ja osittain sen ulkopuolella, noudatettaisiin 12 §:ää kotiseutualueella sijaitsevilla toimipaikoissa ja muutoin 4 §:ää.

Nykyisessä tullilaitoksessa edellä kuvattu sääntely koskee käytännössä pohjoista tullipiiriä ja sen saamelaisten kotiseutualueella sijaitsevia tullitoimipaikkoja. Tämän vuoksi tarkoituksena on antaa erillinen hallituksen esitys saamen kielilain muuttamisesta siten, että saamenkielisten kielelliset oikeudet tulevat turvatuiksi tullilaitoksen yhdeksi viranomaiseksi muuttumisen jälkeenkin.

Esityksessä ehdotetaan, että tullilain 3 §:n 1 momenttia, 20 d §:n 1 momenttia, 20 g §:n 3 momenttia, 43 §:n 2 momenttia ja 47 a § samoin kuin ulkomaalaislain 181 §:n 1 momenttia muutettaisiin väliaikaisesti. Säännöksiä on muutettu pakkokeinolain uudistuksen yhteydessä, ja muutokset tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014. Sen vuoksi tässä esityksessä ehdotetut kyseisten lainkohtien muutokset olisivat voimassa 31 päivään joulukuuta 2013. Muutokset vastaaviin 1 päivänä tammikuuta 2014 voimaantuleviin tullilain ja ulkomaalaislain lainkohtiin tehtäisiin erikseen, kuten myös muutokset 1 päivänä tammikuuta 2014 voimaantulevaan pakkokeinolakiin (806/2011).

Muutettavaksi ehdotettavia lakeja koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa on tarkasteltu niitä säännöksiä, joihin ehdotetaan viranomaisen nimenvaihdoksen lisäksi muita sisällöllisiä muutoksia. Siten esitys sisältää perusteluissa mainitsemattomia sellaisia säännöksiä, joihin ehdotetun muutoksen mukaan aikaisemmin toimivaltaisena viranomaisena mainitun tulliviranomaisen sijaan säädettäisiin Tulli.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Organisaatiouudistuksessa ehdotetut toimet mahdollistaisivat tehtävien uudelleenjärjestelyt valtakunnallisesti ja alueellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla tehtäviä kooten, keskittäen ja rakenteita keventäen. Uusi organisaatio tukisi Tullin perustehtävien hoitamista, asiakkaiden tarpeisiin vastaamista sekä valtionhallinnon kehittämishankkeiden toteuttamista. Hallinnollinen rakenne kevenee ja mahdollistaa resurssien joustavamman kohdentamisen tavoitteiden painopisteiden mukaisesti. Tämä mahdollistaa taloudellisemmän ja kustannustehokkaan toiminnan.

4.2 Henkilöstövaikutukset

Organisaatiomuutokselle ei ole asetettu säästötavoitteita henkilöstökustannuksissa. Henkilöstöä ei irtisanottaisi uudistuksen joh-

dosta. Piiriorganisaation poistaminen mahdollistaa toimintojen, kuten hallinnon, keskitämisen, mikä antaa joustoa resurssien kohdentamisessa painopisteiden mukaisesti. Organisaatiouudistuksessa lähtökohtana on tullilaitoksen henkilöstöstrategian mukaisesti resurssien kohdentaminen palvelujen kysynnän ja valvonnallisen tarpeen mukaisesti, hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen.

Tullihallituksen henkilöstöyksikkö on jo valmistellut henkilöstön asemaa muutostilanteessa käsittelevän ohjeistuksen. Henkilöstön asemaa organisaatiouudistuksen aiheuttamassa muutostilanteessa on käsitelty laitoksen organisaatiouudistusta valmistelleen hanke-ryhmän kokouksessa, Tullihallituksen johtoryhmässä ja tullijohdon kokouksessa. Organisaatiouudistuksen valmistelun aikana henkilöstölle on järjestetty useita keskustelu- ja tiedotustilaisuuksia. Tullin henkilöstön sijoittuminen uuteen organisaatioon on määritelty ja tiedotettu koko laitoksen henkilöstölle. Kaikkien henkilöstöjärjestöjen edustajat ovat olleet organisaatiouudistushankkeen ohjausryhmän jäseniä. Organisaation uudistamista on käsitelty myös Tullihallituksen ja henkilöstöjärjestöjen yhteistoimintakokouksessa 12 päivänä tammikuuta 2012, jossa henkilöstöjärjestöt ovat hyväksyneet organisaatiouudistusta koskevan esityksen sekä henkilöstön asemasta muutostilanteessa tehdyt linjaukset ja kuvatut toimintatavat.

Tullitoimipaikat tarjoaisivat jatkossakin Tullin asiakkaille palveluita ja suorittaisivat valvontatehtäviä. Hallintorakenteen muutoksen tarkoituksena ei ole tullitoimipaikkojen lakkauttaminen, vaan Tullin toimipaikkaverkostoa tarkasteltaisiin tulevaisuudessa palvelujen kysynnän sekä tehokkaan tullivalvonnan edellyttämän tarpeen pohjalta.

Uudessa toimipaikkaosastokokonaisuudessa tullitoimipaikoista muodostettaisiin suurempia johdettavia toimintayksiköitä. Näillä toimintayksiköillä voisi olla yhden johdon alaisuudessa useita toimipisteitä ja henkilöstö olisi yhteiskäyttöistä. Tullitoimipaikat olisivat toimipaikkaosaston alaisuudessa, ja sen henkilöstö olisi yhteiskäyttöistä. Henkilöstön näkökulmasta uudistus tarjoaisi mahdollisuuksia laajentaa osaamista. Työnantaja tarjoaisi koulutuksen uusiin tehtäviin. Toisaalta aiempaa laajempi resurssien yhteiskäyttö

edellyttäisi myös henkilöstöltä suurempaa joustavuutta.

Henkilöstön asemaan sovelletaan henkilöstön aseman järjestämistä organisaation muutostilanteissa koskevia valtion henkilöstöpolitiikan linjauksia.

4.3 Vaikutukset asiakkaisiin

Tulliselvitys tapahtuu nykyisin valtaosaltaan sähköisesti. Sähköiset ilmoitukset käsitellään sähköisissä palvelukeskuksissa, ilmoituskohdista neuvontaa annetaan puhelin- ja nettineuvonnasta ympäri maata. Valmisteverotuksessa, sitä mukaa kun toimintoja sähköistetään, menettely muuttuu vahvasti samaan suuntaan. Sähköinen ilmoittaminen tekee tulliasioinnista joustavampaa vähentämällä tarvetta asioida fyysisesti tullitoimipaikassa.

Asiakaspalvelua, yhteiskunnan suojaamista sekä hyvän hallinnon oikeudenmukaisuutta ja luotettavuutta koskevat vaatimukset ovat kasvaneet, ja niihin vastaaminen on joustavammin toteutettavissa valtakunnallisen organisaation kautta. Hallinnollinen uudistus yhdenmukaistaa toimintatapoja ja asiakaspalvelua.

Ehdotettu uudistus ei vaarantaisi asiakkaiden kielellisten oikeuksien toteutumista vaan mahdollisuus järjestää toimintoja joustavasti koko maan alueella loisi nykyistä paremmat edellytykset myös kielellisten näkökohtien huomioon ottamiseen toimintoja järjestettäessä, kun palvelujen suunnittelu ja resursointi tapahtuisi valtakunnallisesti. Saamen kielen muutoksella saamelaisien kielellinen asema turvattaisiin.

4.4 Muutoksenhaku Tullin päätöksiin

Ehdotuksella ei olisi vaikutuksia muutoksenhakuun. Muutoksenhaku tulliviranomaisen päätökseen on tullilain 37 §:n 1 momentin mukaisesti nykyisin keskitetty Helsingin hallinto-oikeuteen. Tästä on poikkeussäännös autoverolain (1482/1994) 70 §:ssä, jonka mukaan oikeuspaikka määräytyy muutoksenhakuun oikeutetun kotipaikan mukaan. Siltäkään osin ehdotuksella ei olisi vaikutusta.

4.5 Vaikutus Ahvenanmaan erityisase- maan

Tullihallinto ja sen tehtävät kuuluvat valtakunnan vallankäyttöoikeuteen. Hallintorakenteen uudistamisella ei olisi vaikutusta Ahvenanmaan maakunnan kielelliseen tai muuhun asemaan suhteessa tullihallintoon. Ahvenanmaan tullipiiri on nykyisinkin osa valtakunnan tullilaitosta. Ehdotetussa laissa säädettäisiin, että Ahvenanmaalla on Tullin toimipaikka. Tarkoituksena on, että Ahvenanmaalla olisi Tullin toimintayksikkö, jonka keskuspaikka sijaitsisi Maarianhaminassa.

5 Asian valmistelu

Asian valmistelu käynnistyi Tullihallituksen sisäisenä valmistelutyönä. Tullihallitus asetti 1 päivänä lokakuuta 2010 projektin valmistelevaan tullilaitoksen organisaation uudistamista. Projektin tehtävänä oli suunnitella tullilaitokselle uusi organisaatio, jonka rakenne perustuu Tullihallitukseen, valtakunnallisesti keskitettyihin toimintoihin ja alueellisiin operatiivisiin yksiköihin. Työn kuluessa Tullihallituksen osastot asettivat kaikkiaan 21 valmisteluryhmää selvittämään muutokseen liittyneitä erilliskysymyksiä. Lisäksi merkittävä määrä valmistelua tehtiin linjaorganisaatiossa.

Hallituksen esitys on valmisteltu Tullihallituksen tekemän esityksen pohjalta valtiovainministeriössä yhteistyössä Tullihallituksen kanssa.

Esitystä valmisteltaessa on pyydetty lausuntoa seuraavilta tahoilta: Tullihallitus, tullipiirit ja tullilaboratorio sekä sisäasiainministeriö, oikeusministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, ulkoasiainministeriö, ympäristöministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, puolustusministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, Ahvenanmaan maakunnan hallitus, saamelaiskäräjät, saaristoasiain neuvottelukunta, eduskunnan oikeusasiamies, oikeuskanslerinvirasto, Valtakunnansyyttäjänvirasto, rajavartiolaitos, Poliisihallitus, Verohallinto, huoltovarmuuskeskus, liikennevirasto, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi, Säteilyturvakeskus, kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Tullin Aka-

valainen Yhdistys ry, Tullivirkamiesliitto ry, Tulliliitto ry, Palkansaajajärjestö Pardia ry, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK, Akava ry/ Julkisanalan koulutettujen neuvottelijajärjestö JUKO ry, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto, Veronmaksajain Keskusliitto ry, Suomen Yrittäjät ry, Elintarviketeollisuusliitto ry, Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry, Suomen Alkoholiuomakauppayhdistys ry, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Tupakkateollisuusliitto ry, Suomen huoltaliikkeiden liitto, Suomen varustamot ry, Autoalan Keskusliitto ry, Autotuojat ry, Sataoperaattorit ry, Öljyalan keskusliitto ja Energiateollisuusliitto ry. Lisäksi lausunnon ovat antaneet Tullihallituksen oikeudellinen yksikkö, Tullin Kemistit ry ja Luonnontieteiden Akateemisten Liitto ry.

Lausuntojen johdosta tarkennettiin Tullin hallinnosta ehdotettavan lain 2 § 1 momenttia, siten, että siinä sanotaan verolajit yksilöiden valmiste- ja autoverotus sekä maahan- tuonnin arvonlisäverotus Tullin tehtäviksi. Samoin sanotaan tullirikosten estäminen ja paljastaminen Tullin tehtäviksi sellaisenaan sen sijaan, että sanottaisiin niiden olevan Tullin tehtävinä sen mukaan kuin erikseen säädetään. Valtion puhevallan käyttöä koskevat säännökset päädyttiin ehdottamaan asetuksen sijasta Tullin hallinnosta ehdotettavan lain 8 §:ään. Lausunnolla ollut asetusta muutettiin siten, että tullilaboratorio sijoitettaisiin suoraan pääjohtajan alaisuuteen eikä valvontaosastoon. Lisäksi asetushuonnokseen tehtiin eräitä muita muutoksia, jotka eivät suoraan vaikuta organisaatorakenteeseen.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Samanaikaisesti tämän esityksen kanssa eduskunnan käsiteltävänä on hallituksen esitys verotusta koskevasta enakkopäätösvalituksesta sekä eräistä muista verotusmenetelystä ja muutoksenhakua koskevista muutoksista (HE 76/2012 vp). Siihen sisältyvien arvonlisäverolain 210 §:n ja autoverolain 50 §:n muutoksessa ei ole huomioitu tässä esityksessä ehdotetun Tullin organisaation mukaisen viranomaisen nimeä Tulli. Autoverolain 70 §:n 4 momentissa tulliasiamiehen

sijasta tässä esityksessä käytetään termiä valtion edunvalvoja.

Lisäksi samanaikaisesti eduskunnan käsiteltävänä on esitys laiksi erillisellä päätöksellä määrättävästä veron- tai tullinkorotuksesta

sekä siihen liittyviksi muutoksiksi lainsäädäntöön (HE xx/2012 vp).

Mainitut säännökset olisi muutettava tämän esityksen mukaisiksi.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki Tullin hallinnosta

1 §. Tulli. Nykyisin tullitoimintaa varten on tullilaitos, johon kuuluvat Tullihallitus ja sen alaiset tullipiirit ja tullilaboratorio. Pykälän mukaan tullilaitoksen sijaan tulisi Tulliniminen yhden viraston käsittävä viranomaisen, jonka toimialueena olisi koko maa. Muutoksella luovuttaisiin kaksiportaisesta hallintorakenteesta samalla tavoin kuin Verohallinnon osalta on jo tehty.

2 §. Tehtävät. Pykälässä säädettäisiin Tullin pääasiallisista tehtävistä. Tehtäviä ei ole tarkoitus muuttaa, mutta niistä säädettäisiin kattavammin kuin nykyisessä tullilaitoslaisessa. Tehtävistä säädettäisiin tarvittavalla tarkkuudella laissa, ja valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tehtävien jakautumisesta Tullin eri yksiköihin.

Pykälän 1 momentti sisältäisi Tullin päätehtävät. Tulliverotuksesta ja tullimenettelyistä huolehtimisen lisäksi Tulli kantaisi edelleen valmiste- ja autoverot sekä maahan tuonnin arvonlisäveron sen mukaan kuin siitä verolainsäädännössä erikseen säädetään. Lisäyksenä tullilaitoslakiin momentissa olisi säädetty Tullin tehtäväksi myös tullirikosten torjuminen ja niiden esitutkinta. Tullirikosten esitutkinta tulee nykyisin tullilaitoksen tehtäväksi sitä kautta, että tullilaki antaa tulliviranomaisille siihen toimivallan. Tulliviranomaisilla on myös tullirikosten estämiseksi ja paljastamiseksi annettuja nimenomaisia toimivaltuuksia.

Pykälän 2 momentti vastaisi nykyistä sääntelyä, lukuun ottamatta sitä, että siitä jätettäisiin pois maininta ulkomaankaupan palvelutoiminnasta. Ei ole ollut tarvetta osoittaa tullille mitään pysyvää tehtävää, joka perustuisi kyseiseen mainintaan, joka lisäksi on epätarkka. Tarvittavat laboratoriotutkimukset tehtäisiin edelleen tulliviranomaisen toimesta. Nykyisin laboratoriotutkimuksia ei nimenomaisesti sanota tullilaitoksen tehtäväksi, vaan tehtävä perustuu siihen, että tullilaitokseen on tullilaitoslailla perustettu tullilaboratorio ja tietyissä erityislaeissa tullilaitokselle

on annettu valvontatehtäviä, jotka edellyttävät laboratorioanalyysijä.

Nykyiseen tullilaitoslain säännökseen verrattuna 3 momenttia muutettaisiin poistamalla tarpeettomana säännös tulos- ja kehittämistavoitteiden asettamisesta, koska asiasta säädetään valtion talousarviosta annetussa asetuksessa (1243/1992). Asetuksen mukaan ministeriön tulee asettaa tällaisia tavoitteita.

3 §. Tullin yksiköt. Pykälässä säädettäisiin, että Tullissa on yksiköitä, joiden nimistä, toimialueista ja pääasiallisista tehtävistä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Nämä yksiköt olisivat suoraan Tullin pääjohtajan alaisia yksiköitä, ja näissä yksiköissä voisi puolestaan olla toimintayksiköitä, kuten tullitoimipaikkoja tai tukiyksiköitä.

4 §. Organisaation määräytyminen. Pykälän 1 momentin mukaan Tullin organisaatio ja yksiköiden tehtävät voisivat määräytyä toimintojen perusteella tai alueellisesti. Toimintojaon perusteella määräytyvät tehtävät organisoitaisiin valtakunnallisesti, jolloin yksikkö vastaisi tehtävistään maanlaajuisesti. Tällaisia toimintojakoon perustuvia tehtäviä olisivat esimerkiksi Tullin laboratoriotekävät, henkilöstöhallintotehtävät tai tullirikos- torjunta ja tullirikosten esitutkinta.

Momentin mukaan Tulliin olisi mahdollista muodostaa yksiköitä myös alueellisella perusteella. Tämä mahdollistaisi esimerkiksi valtakunnan jakamisen tarvittaessa useampaan alueyksikköön nykyisten tullipiirien tapaan. Tarkoituksena on kuitenkin asetuksella muodostaa Tullin yksiköt toimintojaon perusteella.

Pykälän 2 momentti velvoittaa huolehtimaan Tullin palveluiden saatavuudesta sekä kielellisten oikeuksien toteutumisesta. Palveluiden saatavuus turvattaisiin sekä fyysisen palveluverkoston avulla että ajasta ja paikasta riippumattomin sähköisin palveluin. Tullin olisi huolehdittava kielilainsäädännön mukaisesti viranomaispalvelujen saatavuudesta suomeksi ja ruotsiksi sekä saamelaisten oikeudesta käyttää saamen kieltä viranomaisessa. Rajanylityspaikkojen osalta on kansainvälisin sopimuksin sovittu niiden aukioloajoista.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että Tullilla olisi toimipaikka Ahvenanmaan maakunnassa, mikä korvaisi nykyisen Ahvenanmaan tullipiirin. Toimipaikka turvaisi Tullin viranomaispalvelujen saatavuuden Ahvenanmaan maakunnassa, minkä lisäksi valtakunnalliset toimintayksiköt huolehtisivat toimintoihinsa kuuluvien tehtävien hoitamisesta myös Ahvenanmaalla. Momentin mukaan valtioneuvosto päättäisi maarajoilla sijaitsevista toimipaikoista. Muiden toimipaikkojen sijainnista päättäisi Tulli.

5 §. Tullin ja sen yksikön työjärjestys. Tullin ja Tullin yksikön työjärjestyksessä annettaisiin lain ja asetuksen säännöksiä tarkemmat määräykset hallinnon sisäisestä organisoitumisesta. Tullihallituksen ja tullipiirin lakkauttamisen myötä työjärjestyksissä määrättäisiin tehtävien jakamisesta yhden viranomaisen sisällä.

Pykälän 1 momentin mukaan Tullin työjärjestyksessä määrättäisiin tarkemmin Tullin organisaatiosta ja tehtävien järjestämisestä. Tullin työjärjestyksessä voitaisiin tarvittaessa antaa määräyksiä myös Tullin yksikön sisäisestä organisaatiosta, toimintayksiköistä, tehtävistä ja niiden järjestämisestä sekä toimialueista.

6 §. Pääjohtaja. Pykälässä säädettäisiin pääjohtajan tehtävistä, nimittämisestä ja ratkaisuvallan käyttämisestä.

Pykälän 1 momentin mukaan pääjohtaja päättäisi Tullin toimivaltaan kuuluvien yleisten määräysten antamisesta. Tällaisia määräyksiä olisivat lailla Tullin annettavaksi säädetyt määräykset. Näitä ovat nykyisin Tullihallitukselle säädetty norminantovalta esimerkiksi verotuksen täytäntöönpanoon liittyvissä teknisluontoisissa asioissa ja mahdollisuus tullilain perusteella määrätä Euroopan unionin tullilainsäädännön mukaisista menettelyistä, jollei niistä muuta säädetä. Päätös tehtäisiin asianomaisen virkamiehen, erillään määräyksen soveltamiseen kuuluvia Tullin tehtäviä suorittavista yksiköistä, tapahtuvasta esittelystä. Organisaatiossa tarvittaisiin siis täytäntöönpanotehtävistä erillinen, normintoa valmisteleva yksikkö. Sääntely olisi vastaavanlainen kuin Verohallinnolla. Esityksen liitteenä olevassa asetushuonnoksessa kyseinen yksikkö olisi Tullin esikuntayksikkö.

Pykälän 2 momentin nojalla pääjohtaja vahvistaisi Tullin työjärjestyksen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin pääjohtajan niin sanotusta otto-oikeudesta. Säännöksellä varmistettaisiin, että pääjohtaja voisi harkintansa mukaan aina ottaa ratkaistavakseen yksikön toimivaltaan kuuluvan Tullin sisäiseen hallintoon liittyvän asian. Vastavaanlainen pääjohtajan oikeus sisältyy Verohallinnosta annetun lain 8 §:n 5 momenttiin. Tarkoituksena on rajata pääjohtajan oikeutta asiallisesti samanlaisiin asioihin kuin on tarkoitettu Verohallinnosta annetussa laissa. Samalla tavoin kuin Verohallinnon pääjohtaja Tullin pääjohtaja ei voisi ottaa ratkaistavakseen yksittäistä asiaa. Pääjohtaja ei siten voisi ottaa ratkaistavakseen esimerkiksi tulimenettelyä, verotusta tai rikostutkintaa koskevaa asiaa tai hakemusasia. Tarkoitettuja hallintoon liittyviä asioita voisivat olla esimerkiksi nimitys-, hankinta- tai muut henkilöstö-, talous- tai yleishallintoon liittyvät asiat. Asian luonteesta johtuen asian tulisi luonnollisesti olla merkittävä koko viraston näkökulmasta. Pääjohtaja ei myöskään voisi ottaa ratkaistavakseen valtion edun- ja oikeudenvalvontaan kuuluvaa asiaa.

Pääjohtajan tehtävistä voitaisiin 4 momentin mukaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

7 §. Yksikön päällikön tehtävät ja ratkaisuvallasta. Pykälän 1 momentin mukaan Tullin yksikköä johtaisi yksikön päällikkö. Tullin yksiköllä tarkoitettaisiin suoraan pääjohtajan alaista yksikköä.

Pykälän 2 momentin mukaan yksikölle kuuluvat asiat ratkaisisi yksikön päällikkö tai muu virkamies sen mukaan kuin yksikön työjärjestyksessä määrättäisiin. Yksikön työjärjestyksen vahvistaisi yksikön päällikkö.

Tullin yksikön päällikön tehtävistä voitaisiin 3 momentin mukaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Asetuksella Tullin yksikön päällikölle annettuja tehtäviä hän ei voisi yksikön työjärjestyksellä siirtää eteenpäin.

8 §. Valtion puhevallan käyttäminen. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin Tulli toimivaltaiseksi kantamaan ja vastaamaan valtion puolesta sekä valvomaan kansallisessa tuomioistuimessa, välimiesmenettelyssä sekä muissa viranomaisissa ja toimituksissa valti-

on etua ja oikeutta kaikissa Tullia koskevilla asioissa. Tullia edustaisi Tullin tulliasiamies. Tullin toimivalta rajoittuisi kansallisiin tuomioistuimiin. Suomen edustautumisesta Euroopan unionin tuomioistuimessa on säädetty erikseen.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin poikkeuksesta Tullin toimivaltaan. Valtiovarainministeriöllä olisi oikeus päättää käyttävänsä yleisessä tuomioistuimessa Tullin sijasta puhevaltaa periaatteellisesti merkittävässä, Euroopan unionin oikeuden tulkintaan liittyvässä valtion korvaus- tai palautusvelvollisuutta koskevassa asiassa. Periaatteellisesti merkittävänä voitaisiin pitää esimerkiksi sellaista Euroopan unionin oikeuden tulkintaan liittyvää korvausasiaa, jolla voisi olla laajempia kuin vain Tulliin ja sen asiakkaisiin kohdistuvia vaikutuksia. Verotuksen alalla valtiovarainministeriö voisi käyttää puhevaltaa sellaisessa valtiota vastaan nostetussa vahingonkorvaus- tai veronpalautusvaatimuksessa, joka perustuu väitteeseen siitä, että lainsäädäntö on unionin oikeuden vastaista. Koska tällaisissa tapauksissa on kysymys väitetystä lainsäätäjän virheestä eikä ainakaan ensisijaisesti lainsäädäntöä soveltavan Tullin menettelyvirheestä tai vastaavasta virheestä, olisi perusteltua valvoa valtion etua lainvalmistelusta vastaavan ministeriön tasolla. EU-oikeudellinen tulkintakysymys voi edetä käsiteltäväksi myös unionin tuomioistuimessa. Unionin oikeus on yleisluonteista ja sen merkitys on usein tulkinnanvaraista. Unionin tuomioistuimella on merkittävä rooli unionin oikeuden tulkinnassa ja kehittämisessä. Sen ratkaisulta unionin oikeuden tulkinnassa ulottuu jäsenvaltioiden tuomioistuimiin ja viranomaisiin ennakkoratkaisujen ja tuomioiden kautta. Ratkaisuilla voi olla merkittäviä vaikutuksia paitsi kansalliseen lain soveltamiseen myös lainsäädäntöön jopa takautuvasti. Tämän vuoksi olisi perusteltua, että valtion etua valvottaisiin tarvittaessa jo kansallisessa vaiheessa valtioneuvoston tasolla.

Jos valtiovarainministeriö katsoisi, ettei kysymyksessä ole periaatteellisesti merkittävä asia, valtion etua valvoisi Tulli. Säännöksen tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi Tullin olisi huolehdittava siitä, että valtiovarainministeriö saa riittävät ja oikea-aikaiset tiedot kyseisistä tapauksista.

9 §. Hallintokantelun käsittely ja ratkaiseminen. Hallintokantelulla tarkoitetaan yleensä ylemmälle tai valvovalle viranomaiselle tehtyä ilmoitusta siitä, että kantelun kohteena olevan viranomaisen tai virkamiehen toiminta on virheellistä, lainvastaista tai epäasianmukaista. Kantelu voi kohdistua myös viranomaisen tai virkamiehen toimimattomuuteen tai virkatehtävien laiminlyöntiin. Hallintokantelun viranomaisen toiminnasta voi tehdä muukin kuin asianosainen. Kanteluasiassa annettavaan ratkaisuun ja sen tiedoksiantoon sovelletaan hallintolain (434/2003) säännöksiä.

Nykyisin Tullihallituksen alaisten tullipiirien sekä tullilaboratorion toiminnasta tehdyt hallintokantelut voidaan käsitellä ja ratkaista Tullihallituksessa. Jatkossa Tulli yksikköineen olisi kuitenkin yksi valtiovarainministeriön alainen viranomainen, jolloin ilman erityissääntelyä valtiovarainministeriön käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi tulisivat lähtökohtaisesti kaikki Tullin ja Tullin yksiköiden toiminnasta tehdyt hallintokantelut. Ottaen huomioon Tullin hallintorakenteen erityispiirteet nykytilan mukainen mahdollisuus käsitellä hallintokanteluja tullilaitoksen piirissä ja se, että kaikkien kanteluasioiden käsittely ministeriön tasolla ei olisi tarkoituksenmukaista, laissa säädettäisiin erikseen Tullia koskevien hallintokanteluiden käsittelystä ja ratkaisemisesta. Sääntely koskisi varsinaisia hallintokanteluita tai sellaisina pidettäviä kirjelmia. Hallintokantelun ratkaisemisesta säädettäisiin vastaavalla tavoin kuin Verohallinnosta annetun lain 33 §:ssä. Kun Verohallinto muutettiin organisaatioltaan yhdeksi virastoksi (HE 148/2007 vp), perustuslakivaliokunta käsiteli asiaa lausunnossaan PeVL 5/2008 vp.

Pykälän 1 momentin mukaan Tullin tai sen virkamiehen toiminnasta tehdyn hallintokantelun ratkaisisi Tullin pääjohtaja. Näin menetteläisiin, vaikka kantelu olisi osoitettu valtiovaraministeriölle. Lisäksi Tullin työjärjestyksessä voitaisiin kuitenkin määrätä, että yksikölle osoitetut kantelut voisi ratkaista yksikön päällikkö. Säännöksessä Tullin yksiköllä tarkoitettaisiin suoraan pääjohtajan alaisia yksiköitä. Jos kantelu kohdistuisi Tullin yksikön päällikön toimiin, pääjohtaja ratkaisisi kantelun.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin pääjohtajan, pääjohtajan sijaisen ja tulliasiamiehen toimista tehdyn hallintokantelun käsittelystä ja ratkaisemisesta. Näiden toiminnasta tehdyt hallintokantelut käsittelee ja ratkaisisi aina valtiovarainministeriö. Lisäksi valtiovarainministeriö voisi aina ottaa ratkaistavakseen periaatteellisesti tärkeän Tullissa käsiteltävän kanteluasian. Periaatteellisesti tärkeänä pidettäisiin lähinnä sellaisia kanteluasioita, joissa olisi kysymys asiasta, jolla on yksittäistapauksista laajemmalle ulottuvia kansalaisten oikeusturvaa koskevia vaikutuksia. Käytännössä asia voisi tulla valtiovarainministeriön tietoon joko Tullin tai kantelijan aloitteesta taikka esimerkiksi sen johdosta, että asiasta käydään julkista keskustelua.

Kuvattua erityissääntelyä voidaan perustella Tullin hallintorakenteen erityispiirteillä, jonka vuoksi Tulli viranomaisena poikkeaisi hallintorakenteen osalta tavanomaisesta viranomaisesta. Tulli muodostaisi koko maan käsittävän viranomaisen, jossa olisi useita yksiköitä ja niissä lukuisa määrä eri puolilla maata toimivia toimintayksiköitä. Nykyisin tullilaitoksen henkilövuosityömäärä on noin 2300. Tullin yksiköistä ja niiden pääasiallisista tehtävistä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella, eikä Tullin työjärjestyksellä. Ratkaisuvallan käytöstäkin säädettäisiin tavanomaisesta viranomaiskäsitteestä poikkeavasti, eli lain 7 §:n mukaan Tullin yksikön päällikkö ratkaisisi yksikölle kuuluvat asiat. Viraston pääjohtajan mahdollisuus puuttua yksikön ratkaisuvallasta perustuisi lain 6 §:n 3 momentissa säädettyyn oikeuteen ottaa yksittäinen, luonteeltaan hallinnollinen asia ratkaistavakseen. Yksikön päällikön ratkaisuvallasta perustuisi siten suoraan lakiin eikä se olisi johdettu pääjohtajan ratkaisuvallasta ja Tullin työjärjestyksestä. Nämä Tullin laajuutta, sen hallintorakennetta, yksiköiden muodostamista ja ratkaisuvallan käyttöä koskevat erityispiirteet puoltavat sitä, että myös valtiovarainministeriölle osoitetut hallintokantelut voisi ratkaista Tullin pääjohtaja, ellei kysymys olisi pääjohtajan, pääjohtajan sijaisen tai tulliasiamiehen toimista tehdystä kantelusta. Tosiasialliseen nykytilaan ei tulisi muutosta sen vuoksi, että tullipiirejä koskevat kantelut ratkaistaan nykyään tullilaitoksen piirissä eli Tullihallituksessa. Valtiova-

rainministeriö voisi lisäksi aina ottaa yksittäisen periaatteellisesti tärkeän kanteluasian ratkaistavakseen.

Esitykseen sisältyvällä hallintokantelua koskevalla säännöksellä ei rajoitettaisi kansalaisen oikeutta tehdä hallintokantelua Tullin tai sen virkamiehen toiminnasta ylimmille laillisuusvalvojille, eduskunnan oikeusasiamiehelle tai valtioneuvoston oikeuskanslerille.

10 §. Tarkemmat säännökset ja määräykset. Pykälän 1 momentti sisältäisi velvoitteen säätää valtioneuvoston asetuksella Tullin henkilöstöstä, virkojen täyttämisestä ja pääjohtajan sijaisen määräämisestä.

Pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin lisäksi antaa tarkempia säännöksiä Tullin sisäisestä hallinnosta.

11 §. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset. Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä xxxkkuuta 20, ja sillä kumottaisiin tullilaitoksesta annettu laki siihen tehtyine muutoksineen.

Pykälän 3 momentti mahdollistaisi lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin ryhtymisen jo ennen lain voimaantuloa. Tullihallitus voisi perustaa, julistaa haettavaksi ja täyttää lain täytäntöönpanoon liittyvät virat ja tehdä tarvittavat muut virkajärjestelyt ennen lain voimaantuloa. Tullihallituksen pääjohtaja voisi myös vahvistaa Tullin työjärjestyksen, mikä olisi tarpeen organisaation yksityiskohteisemmalle määrittelylle.

Pykälän 4 momentin mukaan sellaisissa lain voimaan tullessa vireillä olevissa oikeudenvalvontaan liittyvissä asioissa, joissa asianosaisena on Tullihallitus tai tullipiiri, puhevaltaa käyttäisi Tullin tulliasiamies. Kysymys voisi olla esimerkiksi Tullihallituksen tai tullipiirin tekemästä valituksesta tai vastapuolen tekemästä valituksesta tai muusta vireillepanoon vastaamisesta Tullin toimialaan kuuluvassa verotusta koskevassa asiassa, hallintoriita-asiassa tai rikos- taikka siviilioikeudellisessa asiassa.

Pykälän 5 momentti merkitsisi sitä, että jos muualla säädetään tai määrätään tullitoimintaa varten toimivaltaiseksi viranomaiseksi tullilaitos tai jokin tullilaitoksen viranomainen, säännös koskisi lain voimaan tultua Tullia. Säännös koskisi myös esimerkiksi niitä

asioita, joissa hallintopäätöksen olisi ennen lain voimaantuloa tehnyt Tullihallitus, tullilaboratorio tai tullipiiri ja joka käsiteltäisiin lain voimaantultua muutoksenhakuasiana. Momentissa tarkoitettuja muita nimeltä mainitsemattomia viranomaisia, joita lainsäädännössä saattaisi vielä esiintyä, olisivat ainakin piiritullikamarit. Niistä ei kuitenkaan otettaisi mainintaa lakiin, koska ne on lakautettu jo vuonna 1998. Esitykseen sisältyvät lisäksi ehdotukset tulli- ja verolaeissa sekä eräissä muissa laeissa olevien viranomaisten nimien muuttamisesta Tulliksi.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin, että Tullihallituksen antamat ja vielä voimassa olevat määräykset uuden lain voimaantulosta huolimatta jäisivät voimaan siten kuin niissä kussakin määrätään.

1.2 Tullilaki

1 §. Pykälässä oleva vanhentunut viittaus neuvoston asetukseen (ETY) N:o 918/83 (*tullittomuusasetus*) muutettaisiin viittaukseksi sen korvanneeseen neuvoston asetukseen (EY) N:o 1186/2009. Euroopan yhteisöjen ja yhteisön lainsäädännön sijaan käytettäisiin nimitystä Euroopan unionin (EU) lainsäädäntö.

2 §. Yhteisön lainsäädännön, yhteisön sisäisen liikenteen ja Euroopan yhteisöjen jäsenmaan sijaan käytettäisiin termejä EU:n lainsäädäntö, EU:n sisäinen liikenne ja EU:n jäsenmaa.

3 §. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että yhteisön tullialueen sijaan määriteltäisiin ja käytettäisiin termiä EU:n tullialue. Vanhentunut viittaus rikoslain 32 luvun 1 §:n 2 momenttiin muutettaisiin viittaukseksi rikoslain 32 luvun 6 §:ään. Viestintämarkkinalain 396/1997 sijaan viitattaisiin viestintämarkkinalakiin 393/2003.

4 §. Yhteisön tullilainsäädännön ja yhteisön lainsäädännön sijaan käytettäisiin termit EU:n tullilainsäädäntö ja EU:n lainsäädäntö. Lisäksi poistettaisiin maininta siitä, että Tullihallitus määrää tullilaitoksen sisäisestä toimivallan jaosta.

6 §. Yhteisön yksipuolisesti soveltaman tullietuusjärjestelmän sijaan käytettäisiin käsitettä EU:n yksipuolisesti soveltama tullietuusjärjestelmä.

9 §. Pykälän 3 momentissa vanhentuneet viittaukset asetuksen (ETY) N:o 918/83 artikloihin 112—116 muutettaisiin viittauksiksi asetuksen (EY) N:o 1186/2009 107—111 artikloihin. Pykälän 4 momentissa käytettäisiin yhteisön sisäisen matkan ja yhteisön tullialueen sijaan käsitteitä EU:n sisäinen matka ja EU:n tullialue.

14 §. Pykälän 1 momentin 4 kohdan sanamuotoa, jolla on tarkoitettu rajata koti sellaiseksi tilaksi, johon pääsyä ei lainkohdan perusteella ole, muutettaisiin vastaamaan varakiintunutta kirjoittamistapaa rajata koti pois, mitä perustuslain 10 §:n sääntely kotirauhasta edellyttää.

20 d §. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että määräyksen yli kolme vuorokautta kestäväan tekniseen kuunteluun antaisi Tullin rikostorjunnan päällikkö tai tehtävään määrätty pakkokeinolain (450/1987) 1 luvun 6 §:n 3 kohdassa tarkoitettu pidättämiseen oikeutettu tullirikostorjunnan tullimies. Nykyisin määräyksen antaa Tullihallituksen valvontaosaston päällikkö tai valvontaosaston tullirikostorjunnasta vastaavien yksiköiden päälliköt taikka tullipiirin päällikkönä toimiva virkamies. Valvontaosaston päällikkö ei käytännössä osallistu operatiiviseen rikostorjuntaan. Määräyksen antamisessa yli kolme vuorokautta kestäväan tekniseen kuunteluun on kyse rikostorjunnan operatiiviseen toimintaan liittyvästä päätöksenteosta, joten ei ole tarkoituksenmukaista säilyttää määräyksenantovaltaa valvontaosaston päälliköllä. Jatkossa määräyksenantovalta olisi kuitenkin operatiiviseen rikostorjuntaan liittyvästä päätöksenteosta vastaavalla valvontaosaston päällikön alaisella rikostorjunnan päälliköllä sekä tehtävään määrättyllä pidättämiseen oikeutetulla Tullin rikostorjunnan tullimiehellä. Päätösvallan antaminen yli kolme vuorokautta kestäväan tekniseen kuunteluun pidättämiseen oikeutetulle virkamiehelle vastaa uuden poliisilain (872/2011) 18 §:ssä pidättämiseen oikeutetun poliisimiehen tekniseen kuunteluun liittyvää päätösvaltaa.

20 g §. Maininta tullimiehen laatiman pöytäkirjan toimittamisesta Tullihallitukselle poistettaisiin pykälän 3 momentista.

21 §. Pykälässä oleva viittaus tullilaitoksesta annettuun lakiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen lakiin Tullin hallinnosta.

22 §. Pykälän 1 momentin 2 kohta muutetaisiin siten, että tullipiirien sijaan henkilörekisteri voitaisiin perustaa Tullin toimintayksikön käyttöön.

23 §. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin niin, että valvontarekisterinpitäjä ei enää olisi Tullihallitus.

23 a §. Pykälän 1 momentin nojalla poliisiasian tietojärjestelmän teknisenä osana oleva tutkinta- ja virka-apujärjestelmä olisi Tullin rikostorjunnan valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu tietojärjestelmä. Vastaavasti säädettäisiin poliisiasian tietojärjestelmän teknisenä osana olevasta arkistohakemistosta.

23 b §. Pykälän 5 momentissa tarkoitetuksi tietojen tallettajaksi säädettäisiin Tullihallituksen sijaan Tulli.

23 c §. Pykälästä poistettaisiin maininta tullilaitoksesta.

25 §. Pykälän 3 momentissa oleva vanhentunut viittaus neuvoston asetukseen (EY) N:o 3295/94 muutettaisiin viittaukseksi sen korvanneeseen neuvoston asetukseen (EY) N:o 1383/2003 (tuoteväärännösasetus).

30 §. Yhteisön lainsäädännön sijaan pykälässä käytettäisiin termiä EU:n lainsäädäntö. Vanhentunut viittaus lakiin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin (367/1961) muutettaisiin viittaukseksi sen korvanneeseen lakiin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta (706/2007).

32 §. Yhteisön sisäkaupan, yhteisön tullialueen ja yhteisön tullilainsäädännön sijaan käytettäisiin käsitteitä EU:n sisäkauppa, EU:n tullialue ja EU:n tullilainsäädäntö.

33 §. Pykälän 2 momentissa mainittu yhteisön sisäkauppa muutettaisiin EU:n sisäkaupaksi.

37 §. Tulliviranomaisen päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeudelta. Valtion puolesta valitusoikeus olisi sillä, joka Tullin hallinnosta annetun lain nojalla valvoo valtion etua.

40 §. Pykälässä säädetään muutoksenhausta hallinto-oikeuden päätökseen. Pykälään ehdotettu muutos vastaa 37 §:ään ehdotettua säännöstä.

43 a §. Pykälän 3 momentin 3 kohdassa oikeusvaatimuksen ratkaisijaksi muutettaisiin Tullin vastuuyksikön päällikkö asianomaisen tullipiirin päällikön sijaan. Vastuuyksiköllä tarkoitettaisiin esittävän Tullin hallinnosta

annettavan lain 3 §:ssä tarkoitettua suoraan pääjohtajan alaista yksikköä. Tarkoituksena on, että yleisperusteluissa esitellyssä organisaatorakenteessa kyseinen vastuuyksikkö olisi valvontaosasto. Pykälän 3 momentin 4 kohdasta poistettaisiin maininta asianomaisesta tullipiiristä.

46 §. Pykälän 2 momentin mukaan rikesakkoasioissa olisi Tullin rikostorjunnan päällikön tehtävistä voimassa, mitä rikesakmenettelystä annetussa laissa (66/1983) säädetään poliisipiirin päällikön tehtävistä rikesakkoasiassa. Rikesakkoasiat liittyvät Tullin operatiiviseen toimintaan, ja siksi on tarkoituksenmukaista siirtää lakkautettavien tullipiirien päälliköiden rikesakkoasioihin liittyvät tehtävät Tullin operatiivisesta rikostorjunnasta vastaavalle rikostorjunnan päällikölle. Lisäksi pykälään lisättäisiin uutena asiana mahdollisuus siirtää Tullin rikostorjunnan ohjesäännöllä Tullin rikostorjunnan päällikölle rikesakkoasiassa kuuluvia tehtäviä muulle Tullin rikostorjunnan pidättämiseen oikeutetulle virkamiehelle. Tämä mahdollistaisi Tullin rikostorjunnan päällikön hallinnollisen taakan vähentämisen tarvittaessa.

52 a §. Pykälästä poistettaisiin viittaus päätöksen tekevään tulliviranomaiseen.

1.3 Valmisteverotuslaki

4 §. *Toimivaltainen viranomainen.* Pykälässä säädettäisiin siitä, että Tulli on valmisteverotuksen toimittava ja valvova viranomainen. Ehdotuksen mukaan Tullin hallinnosta annetussa laissa säädettäisiin Tullin ja sen yksiköiden tehtävistä. Tämän vuoksi ehdotetaan, että pykälän 1 momentissa viitattaisiin Tullin hallinnosta annettuun lakiin Tullin sisäisen toimivallan ja tehtävien jaon osalta.

107 §. *Valtion edunvalvonta.* Tullin hallinnosta annetun lain myötä on tarpeen, että valmisteverotuslaissa säädettäisiin valtion edunvalvonnasta. Valtion etua valvoisi tulliasiamies tai muu Tullin hallinnosta annetussa laissa tarkoitettu valtion edunvalvoja. Lisäksi pykälässä säädettäisiin, että valmisteverotuksessa valtion edunvalvontaan sovellettaisiin Tullin hallinnosta annettua lakia.

Ehdotuksen mukaan valtion edunvalvonnasta säädettäisiin Tullin hallinnosta annetun lain 8 §:ssä. Valtion etua valvoisi ja puheval-

taa käyttäisi Tulli. Tullin toimivalta rajoittuisi kansallisiin tuomioistuimiin. Edustautumisesta Euroopan unionin tuomioistuimessa on säädetty erikseen. Valtiovarainministeriöllä olisi oikeus käyttää valtion puhevaltaa periaatteellisesti merkittävissä, Euroopan unionin oikeuden tulkintaan liittyvissä valtion korvaus- tai palautusvelvollisuutta koskevista asioissa.

107 a §. Muutoksenhaku. Pykälän säännöksiä valtion valitusoikeudesta muutettaisiin ehdotuksen mukaisesti. Valitusoikeus olisi Tullin hallinnosta annetussa laissa tarkoitettulla valtion edunvalvojalla.

108 §. Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Pykälän säännöksiä valtion valitusoikeudesta korkeimpaan hallinto-oikeuteen täsmennettäisiin. Valitusoikeus olisi Tullin hallinnosta annetussa laissa tarkoitettulla valtion edunvalvojalla.

1.4 Autoverolaki

55 §. Pykälässä säädetään autoverotusta koskevasta valtion edun valvonnasta. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että Tullin hoitaman autoverotuksen osalta valtion etua valvoisi Tulli tai muu valtion edunvalvoja siten kuin Tullin hallinnosta annetussa laissa säädetään. Tullin hallinnosta annetun lain 8 §:n mukaan valtion etua valvoisi kansallisessa tuomioistuimessa Tulli. Tullia edustaisi Tullin tulliasiamies. Valtiovarainministeriöllä olisi kuitenkin oikeus käyttää valtion puhevaltaa periaatteellisesti merkittävissä, Euroopan unionin oikeuden tulkintaan liittyvissä valtion korvaus- tai palautusvelvollisuutta koskevista asioissa. Edustautumisesta Euroopan unionin tuomioistuimessa on säädetty erikseen. Liikenteen turvallisuusviraston tehtävänä olevassa autoverotuksessa valtion edun valvonnasta vastaisi edelleen Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö.

Pykälän 2 momentti koskee valtion edunvalvojan kuulemista. Säännöstä muutettaisiin siten, että tulliasiamies ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö korvattaisiin viittauksella valtion edunvalvojaan.

69 §. Oikaisuvaatimuksen tekemistä koskevan pykälän 2, 3 ja 5 momenttiin tehtäisiin 55 §:ssä ehdotettuihin muutoksiin liittyvät

tarkennukset siten, että tulliasiamiehen ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö korvattaisiin valtion edunvalvojalla.

70 §. Pykälässä säädetään muutoksen hakemisesta oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että jos ajoneuvosta määrätyn veron osalta olisi useita verovelvollisia, toimivaltainen hallinto-oikeus olisi Helsingin hallinto-oikeus. Viittaus päätöksen tehneen tullipiirin päätoimipaikkaan poistettaisiin. Niissä tapauksissa, joissa toimivaltaista hallinto-oikeutta ei muiden säännösten perusteella voitaisi määrittää, valitus tehtäisiin nykyiseen tapaan Helsingin hallinto-oikeudelle.

Pykälän 2—4 momenttiin tehtäisiin 55 §:ssä ehdotettuihin muutoksiin liittyvät tarkennukset siten, että tulliasiamiehen ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö korvattaisiin valtion edunvalvojalla.

Pykälän 5—6 momentti säilyisivät ennallaan.

71 §. Pykälässä säädetään muutoksenhausta hallinto-oikeuden tekemään päätökseen. Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin 55 §:ssä ehdotettuihin muutoksiin liittyvät tarkennukset siten, että valitusoikeus valtion puolesta olisi valtion edunvalvojalla tulliasiamiehen tai Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön sijaan.

73 §. Pykälässä säädetään liikaa maksetun veron palauttamisesta verovelvolliselle hallinto-oikeuden tai korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen perusteella. Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin Tullin organisaation muutoksesta johtuvat tarkennukset. Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin 55 §:ssä ehdotettuihin muutoksiin liittyvät tarkennukset.

78 §. Pykälässä säädetään veron määräämisestä maksettavaksi eräissä tilanteissa. Pykälään tehtäisiin 55 §:ssä ehdotettuihin muutoksiin liittyvät tarkennukset.

86 §. Pykälässä säädetään autoverotusta varten annettujen ja esitettyjen tietojen sekä verotuspäätösten julkisuudesta. Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin Tullin organisaation muutoksesta johtuvat tarkennukset. Lisäksi momentissa mainittu läänioikeus muutettaisiin hallinto-oikeudeksi.

96 §. Pykälässä säädetään Tullihallituksella vuoden 1995 loppuun asti olleesta oikeudesta tarvittaessa määrätä autoverotuksessa noudatettavasta menettelystä toisin kuin autovero-

laissa säädetään. Pykälä kumottaisiin vanhentuneena.

1.5 Ajoneuvoverolaki

50 §. Pykälässä säädetään valituksen tekemisestä hallinto-oikeudelle. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että valitusoikeus valtion puolesta määräytyisi lain 55 §:n perusteella.

53 §. Pykälässä säädetään valtion puhevalan käyttämisestä muutoksenhakua ja oikaisua koskevissa asioissa. Terminologian yhdenmukaistamiseksi pykälää muutettaisiin siten, että puhevalan käyttämisen sijasta puhuttaisiin valtion edun valvonnasta. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että valtion edun valvonnasta vastaisi edelleen Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö. Lain 38 §:ssä tarkoitettua kiinteää veroa ja kulutusveroa koskevissa asioissa valtion edun valvonta kuuluisi nykyiseen tapaan Tullille. Pykälässä säädettäisiin, että kiinteää veroa ja kulutusveroa koskevissa asioissa valtion etua valvoisi Tulli tai muu valtion edun valvoja siten kuin Tullin hallinnosta annetussa laissa säädetään. Tullin hallinnosta annetun lain 8 §:n mukaan valtion etua valvoisi kansallisessa tuomioistuimessa Tullin tulliasiamies. Valtiovarainministeriöllä olisi kuitenkin oikeus käyttää valtion puhevaltaa periaatteellisesti merkittävässä, Euroopan unionin oikeuden tulkintaan liittyvissä valtion korvaus- tai palautusvelvollisuutta koskevissa asioissa. Edustautumisesta Euroopan unionin tuomioistuimessa on säädetty erikseen.

Pykälän 2 momentti koskee valtion edunvalvojan kuulemista. Säännöstä muutettaisiin siten, että Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö ja tulliasiamies korvattaisiin viittauksella valtion edunvalvojaan.

1.6 Laki yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta

20 §. Oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimuksen tekemistä koskevan pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että valtion puolesta oikeus hakea muutosta olisi sillä, joka valvoo 24 §:n mukaan valtion etua.

21 §. Valitus hallinto-oikeuteen. Pykälässä säädetään valituksen tekemisestä hallinto-

oikeudelle. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että valtion puolesta valitusoikeus olisi sillä, joka 24 §:n mukaan valvoo valtion etua. Pykälän 4 momenttia muutettaisiin siten, että tulliasiamies korvattaisiin termillä valtion edunvalvoja.

22 §. Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Pykälässä säädetään valituksen tekemisestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että valtion puolesta valitusoikeus olisi sillä, joka 24 §:n mukaan valvoo valtion etua.

24 §. Valtion edun valvonta. Pykälässä säädetään valtion puhevalan käyttämisestä muutoksenhakua ja oikaisua koskevissa asioissa. Terminologian yhdenmukaistamiseksi pykälää muutettaisiin siten, että puhevalan käyttämisen sijasta puhuttaisiin valtion edun valvonnasta. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että valtion etua valvoisi Tulli tai muu valtion edun valvoja siten kuin Tullin hallinnosta annetussa laissa säädetään. Tullin hallinnosta annetun lain 8 §:n mukaan valtion etua valvoisi kansallisessa tuomioistuimessa Tulli. Valtiovarainministeriöllä olisi kuitenkin oikeus käyttää valtion puhevaltaa periaatteellisesti merkittävässä, Euroopan unionin oikeuden tulkintaan liittyvissä valtion korvaus- tai palautusvelvollisuutta koskevissa asioissa. Edustautumisesta Euroopan unionin tuomioistuimessa on säädetty erikseen.

Pykälän 2 momentti koskee valtion edunvalvojan kuulemista. Säännöstä muutettaisiin siten, että tulliasiamies korvattaisiin viittauksella valtion edunvalvojaan.

1.7 Pakkokeinolaki

1 luvun 6 §. Pidättämiseen oikeutettu virkamies. Pidättämiseen oikeutetuksi Tullin virkamieheksi säädettäisiin nykyisiä pidättämiseen oikeutettuja virkamiehiä lähinnä vastaavat virkamiehet Tullin uudessa organisatiorakenteessa. Tullihallituksen ja tullipiirin tullirikostorjunnasta vastaavan yksikön päällikkö korvattaisiin Tullin rikostorjunnan päälliköllä ja Tullihallituksen valvontaosaston päällikön tai tullipiirin päällikön tutkinnanjohtajaksi määräämä tulliyli tarkastaja tullimiehellä, jonka Tullin valvontaosaston päällikkö tai rikostorjunnan päällikkö on määrännyt tutkinnanjohtajaksi. Pidättämiseen

oikeutetun tutkinnanjohtajan ei enää tarvitsisi olla tullilylitarkastaja. Tietyn virkanimikkeeseen edellyttäminen ei olisi tarkoituksenmukaista, koska tutkinnanjohtajalle on muualla säädetty virkanimikkeestä riippumattomat kelpoisuusvaatimukset. Tullin pidättämiseen oikeutetut virkamiehet yksilöitäisiin ottaen huomioon se tarkkuusvaatimus, jonka voidaan katsoa liittyvän säätämiseen pykälässä tarkoitettuna pakkokeinon käyttöön oikeutetuista virkamiehistä.

5 a luvun 5 §. Toimenpiteistä päättäminen. Pykälän 3 momentissa tarkoitettu tekemisestä kuuntelusta Tullin toimittamassa esitutkinnasta päättäisi pykälän 3 momentin mukaan jatkossa Tullin rikostorjunnan päällikkö nykyisten säännöksessä mainittujen Tullihallituksen rikostorjuntaosaston päällikön, osaston rikostorjunnasta vastaavan yksikön päällikön taikka tullipiirin päällikön sijaan.

5 a luvun 14 §. Korvauksen suorittaminen. Pykälän 1 momentin nojalla teleyritykselle maksettavasta korvauksesta päättäisi Tullin rikostorjunnan päällikkö nykyisen Tullihallituksen rikostorjuntaosaston päällikön sijaan.

1.8 Saamen kielilaki

2 §. Lain soveltamisala. Saamen kielilain (1086/2003) 2 §:n 1 momentin 7 kohtaa muutettaisiin siten, että säännökseen lisättäisiin Tulli sellaisenaan valtakunnallisen toimivallan omaavana viranomaisena, johon saamen kielilakia sovellettaisiin.

1.9 Ilmailulaki

99 §. Luvun soveltamisala ja yleiset säännökset. Pykälän 3 momentissa tullimiehelle turva-asetuksen ja sen nojalla annettujen komission asetusten mukaisen luvan tai hyväksynnän myöntäjäksi muutettaisiin Tullin vastuuyksikön päällikkö Tullihallituksen sijaan. Tarkoituksena on, että yleisperusteluissa esitellyssä organisaatorakenteessa kyseinen vastuuyksikkö olisi valvontaosasto.

108 §. Turvatarkastajan koulutukseen pääsyn edellytykset. Pykälän 2 momentin nojalla tullimiehen turvatarkastajakoulutukseen osallistumisen hyväksyisi Tullin vastuuyksikön päällikkö nykyisen Tullihallituksen sijaan.

Tarkoituksena on, että yleisperusteluissa esitellyssä organisaatorakenteessa kyseinen vastuuyksikkö olisi valvontaosasto.

147 §. Toimenpiteet henkilölle myönnettyyn lupaan puuttumiseksi. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että toimivaltainen viranomaisen ryhtymään 148-151 §:ssä tarkoitettuihin toimiin silloin, kun kyseessä on tullimiehelle myönnetty turvatarkastajan hyväksyntä, olisi jatkossa Tullihallituksen sijaan Tullin vastuuyksikön päällikkö. Tarkoituksena on, että yleisperusteluissa esitellyssä organisaatorakenteessa kyseinen vastuuyksikkö olisi valvontaosasto.

1.10 Väylämaksulaki

25 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momentissa puhuttaisiin Tullin uuden organisaation mukaisesti Tullin päätöksestä. Valtion puolesta valitusoikeus Tullin päätöksestä olisi sillä, joka Tullin hallinnosta annetun lain mukaan valvoo valtion etua. Tullin hallinnosta annetun lain 8 §:n mukaan valtion etua valvoisi kansallisessa tuomioistuimessa Tulli. Valtiovarainministeriöllä olisi kuitenkin oikeus käyttää valtion puhevaltaa periaatteellisesti merkittävissä, Euroopan unionin oikeuden tulkintaan liittyvissä valtion korvaus- tai palautusvelvollisuutta koskevista asioista. Edustautumisesta Euroopan unionin tuomioistuimessa on säädetty erikseen. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin lisäksi siten, että muutosta olisi haettava kirjallisesti ja valituskirjelmä olisi toimitettava valitusajassa Tullille sen sijaan, että se toimitettaisiin sille tulliviranomaiselle, jonka päätöksestä valitetaan.

Pykälän 2 momentissa säädetään valitusajasta Tullin päätökseen. Valitusajaksi olisi 30 päivää päätöksen tekemisestä, kun muutoista haetaan valtion puolesta.

26 §. Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Pykälän 2 momenttiin ehdotettu muutos vastaa 25 §:ään ehdotettua, valitusoikeutta valtion puolesta koskevaa säännöstä.

1.11 Ulkomaalaislaki

181 §. Liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määrääminen. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että tilanteessa, jossa ra-

jatarkastusviranomaisena on toiminut tulliviranomainen, liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräisi tehtävään määrätty Tullin vastuuyksikön toimintayksikön esimies-tehtävässä toimiva tullimies. Tarkoituksena on, että yleisperusteluissa esitellyssä organisaatorakenteessa kyseinen vastuuyksikön toimintayksikkö olisi toimipaikkaosaston toimintayksikkö.

2 Tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä Tullin yksiköistä ja tullitoimipaikoista sekä muun muassa virkojen täyttämistä ja kelpoisuusvaatimuksista säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Asetuksella säädettäisiin myös pääjohtajan ja Tullin yksikön päällikön tehtävistä sekä Tullissa olevan neuvottelukunnan kokoonpanosta ja neuvottelukunnan määrääjasta.

Tullin työjärjestyksessä Tulli voisi määrätä yksiköiden sisäisestä organisaatiosta ja työajaista.

3 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan päivänä kuuta 20 . Eräitä tullilain säännöksiä samoin kuin ulkomaalaislain 181 §:n 1 momenttia muutettaisiin väliaikaisesti. Säännökset olisivat voimassa vuoden 2013 loppuun. Väliaikaisuus johtuu siitä, että säännöksiä on muutettu pakkokeinolain uudistuksen yhteydessä siten, että ne tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

4 Suhde perustuslakiin ja kielilainsäädäntöön

4.1 Perustuslain merkitys valtakunnallisen viranomaisen perustamisen kannalta

Perustuslain 119 §:n 2 momentin mukaan valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, kun niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä. Valtion alue- ja paikallishallinnon perusteista säädetään niin ikään lailla. Säännöksessä hallinnon perusteilla tarkoitetaan valtion alue- ja paikallishallinnon yleistä rakennetta, kuten hal-

linnollisen jaotuksen perusteita ja viranomaistyyppejä.

Perustuslain edellyttämällä tavalla esityksessä ehdotetaan, että Tullin hallinnosta annetun lain 4 §:ään sisällytettäisiin erityiset säännökset Tullin organisaation määräytymisperusteista. Nämä määräytymisperusteet ohjaisivat Tullin sisäisen toimintaorganisaation rakentamista. Lain nojalla valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin näiden määräytymisperusteiden mukaisesti muodostettavista Tullin yksiköistä.

Tullin toimintaorganisaatio ja yksiköiden tehtävät voisivat määräytyä toimintojaon mukaisesti tai alueellisesti. Laissa säädettäisiin myös siitä, että Tullin yksiköiden toimintaa järjestettäessä olisi huolehdittava Tullin palveluiden saatavuudesta sekä kielellisten oikeuksien toteutumisesta. Huomioon otettavaksi tulisi myös hallintolain 7 §:ään sisältyvä sääntely, jonka mukaisesti Tullin organisaatio ja toiminnot olisi pyrittävä järjestämään siten, että Tullissa asioiva saisi asianmukaisesti hallinnon palveluita ja että Tulli voisi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti. Palveluiden saatavuus turvattaisiin niin fyysisen palveluverkkorakenteen avulla kuin yhä enenevässä määrin sähköisin palveluin ja puhelinpalveluna. Ehdotetun yhden viraston rakenteella tähdättäisiin myös toiminnan yhtenäisyyden lisäämiseen.

Tullin yksiköiden nimitystä ja pääasiallisista tehtävistä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Yksiköillä tarkoitettaisiin tässä suoraan pääjohtajan alaisia yksiköitä. Kun Tulli olisi yksi viranomainen, sillä ei olisi perinteisessä mielessä alue- tai paikallishallinnon viranomaisia. Koska Tulli olisi merkittävä julkista valtaa käyttävä viranomainen, olisi perusteltua, että Tullin yksiköistä säädettäisiin ehdotetulla tavalla.

Tulli antaisi edelleenkin perustuslain 80 §:n 2 momentissa tarkoitettuja oikeussääntöjä. Tällaisia olisivat nykyisin Tullihallitukselle säädetty määräyksenantovalta esimerkiksi verotuksen täytäntöönpanoon liittyvissä teknisluontoisissa asioissa ja mahdollisuus tullilain perusteella määrätä Euroopan unionin tullilainsäädännön mukaisista menettelyistä, jollei niistä muuta säädetä. Tullin annettaviksi säädetyistä määräyksistä päättäisi ehdotetun Tullin hallinnosta annetun lain

6 §:n 1 momentin nojalla pääjohtaja. Määräysten valmistelu eriytettäisiin niiden soveltamiseen liittyvien hallintopäätösten tekemisestä.

4.2 Kielilain vaikutukset

Perustuslain 17 §:n 2 momentin mukaan jokaisen oikeus käyttää tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa asiassaan omaa kielitään, joko suomea tai ruotsia, turvataan lailla. Kielilain (423/2003) 5 §:n mukaan kielellisen jaotuksen perusyksikkönä on kunta. Lain 6 §:n 1 momentin mukaan yksikielisellä viranomaisella tarkoitetaan muun ohessa valtion viranomaista, jonka virka-alueeseen kuuluu ainoastaan samankielisiä kuntia ja kaksikielisellä viranomaisella muun ohessa valtion keskushallintoviranomaista ja muuta viranomaista, jonka virka-alueeseen kuuluu erikielisiä kuntia tai vähintään yksi kaksikielinen kunta. Lain 6 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen alueellisen yksikön tai muun alueellisen organisaation kielellinen asema määräytyy sen virka-alueen kielellisen aseman mukaan.

Tullista muodostettaisiin yksi viranomainen, jonka virka-alueena olisi koko maa. Tullin virka-alueeseen kuuluisi sekä yksi- että kaksikielisiä kuntia. Tulli olisi siten lähtökohtaisesti viranomaisena kaksikielinen.

Tulli jakautuisi valtioneuvoston asetuksessa säädettävällä tavalla yksiköihin. Kaikkien yksiköiden toimialueena olisi koko maa. Siltäkin osin kuin Tullin yksikön toimialueena olisi koko maa, yksikkö saattaisi edelleen Tullin tai sen yksikön työjärjestyksessä määrätyn tavoin organisoidua sisäisesti maantie-

teellisesti. Esimerkiksi alueellisessa yksikössä olisi organisaatioyksiköitä, joiden toimialue muodostuisi maantieteellisen aluejaon mukaisesti.

Siltä osin kuin Tullin yksikön sisäisen organisaatioyksikön toimialue määräytyisi Tullin tai sen yksikön työjärjestyksessä määrätyn tavoin maantieteellisesti, sisäisen organisaatioyksikön kielellinen asema määräytyisi kielilain 6 §:n 2 momentin mukaisesti toimialueen kielellisen aseman mukaan.

Se, että tullilaitoksesta muodostettaisiin yksi viranomainen ja että toimintoja voitaisiin järjestää nykyistä joustavammin koko maan alueella, mahdollistaisi kielellisten näkökohtien huomioon ottamisen toimintoja järjestettäessä nykyistä paremmin. Näin voitaisiin myös parantaa kielivähemmistöihin kuuluvien henkilöiden tullipalveluita. Esimerkiksi valtakunnallisesti toteuttavien tullipalvelujen kohdalla olisi mahdollista paremmin huolehtia siitä, että käytettävissä on ruotsinkielistä äidinkielenään puhuvia tai muutoin kielitaitoisia henkilöitä. Jo nykyisin näin on menetelty, kun esimerkiksi puhelinpalveluita on koottu ja keskitetty.

Sillä, että Tulli olisi yksi viranomainen, ei olisi vaikutusta myöskään Ahvenanmaan maakunnan kielelliseen asemaan suhteessa Tulliin. Ahvenanmaalla olisi edelleenkin Tullin toimipaikka.

Saamen kielilain osalta asiaa on käsitelty yleisperustelujen jaksossa 3.2.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**Tullin hallinnosta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tulli

Tullitoimintaa varten on valtiovarainministeriön alainen Tulli, jonka toimialueena on koko maa. Tullia johtaa pääjohtaja. Pääjohtajan nimittää valtioneuvosto.

2 §

Tehtävät

Tullin tehtävänä on huolehtia tulliselvityksestä, tulli-, valmiste- ja autoverotuksesta, maahantuonnin arvonnäisäverotuksesta, maahan tuotavien ja maasta vietävien tavaroiden ja ulkomaanliikenteen tullivalvonnasta, tullirikosten estämisestä ja paljastamisesta sekä muista tullitoimenpiteistä ja sen mukaan kuin erikseen säädetään toimittaa muuta verotusta ja suorittaa tullirikosten esitutkintaa.

Lisäksi Tulli huolehtii ulkomaankaupan tilastoinnista, muusta toimialaansa liittyvästä tilastoinnista ja tehtävissään tarvitsemistaan laboratoriotutkimuksista. Tullilla voi olla myös muita sille erikseen säädettäviä tai määrättäviä tehtäviä.

Valtiovarainministeriö voi antaa Tullille selvitys-, kokeilu-, seuranta-, suunnittelu- ja muita tehtäviä.

3 §

Tullin yksiköt

Tullissa on yksiköitä, joiden nimistä, toimialueista ja pääasiallisista tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Niissä voi olla tuki- ja muita toimintayksiköitä.

4 §

Organisaation määräytyminen

Tullin organisaatio ja yksiköiden tehtävät voivat määräytyä toimintojaon mukaisesti tai alueellisesti.

Yksiköiden toimintaa järjestettäessä on huolehdittava palveluiden saatavuudesta sekä kielellisten oikeuksien toteutumisesta.

Tullilla on tullitoimipaikka Ahvenanmaan maakunnassa. Valtakunnan maarajalla sijaitsevista tullitoimipaikoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Muista tullitoimipaikoista päättää Tulli.

5 §

Tullin ja sen yksikön työjärjestys

Tullilla on työjärjestys, jolla annetaan tarkemmat määräykset Tullin organisaatiosta, yksiköistä, tehtävistä ja niiden järjestämisestä. Tullin työjärjestys julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa.

Tullin yksiköllä on työjärjestys, jolla annetaan tarkemmat määräykset yksikön sisäisestä organisaatiosta, toimintayksiköistä, tehtävistä ja niiden järjestämisestä.

6 §

Pääjohtajan tehtävät ja ratkaisovalta

Pääjohtaja päättää Tullin toimivaltaan kuuluvien yleisten määräysten antamisesta. Päätös tehdään asianomaisen virkamiehen esittelystä. Määräysten esittely on eriytettävä niiden soveltamiseen liittyvien hallintopäätösten tekemisestä.

Pääjohtaja vahvistaa Tullin työjärjestyksen.

Pääjohtaja voi ottaa ratkaistavakseen Tullin yksikölle kuuluvan Tullin sisäiseen hallintoon liittyvän yksittäisen asian.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pääjohtajan tehtävistä.

7 §

Yksikön päällikön tehtävät ja ratkaisovalta

Tullin yksikköä johtaa sen päällikkö.

Yksikölle kuuluvat asiat ratkaisee sen päällikkö tai muu virkamies sen mukaan kuin yksikön työjärjestyksessä määrätään. Yksikön päällikkö vahvistaa yksikölle työjärjestyksen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä Tullin yksikön päällikön tehtävistä.

8 §

Valtion puhevallan käyttäminen

Tulli kantaa ja vastaa valtion puolesta sekä valvoo kansallisessa tuomioistuimessa, välimiesmenettelyssä sekä muissa viranomaisissa ja toimituksissa valtion etua ja oikeutta kaikissa Tullia koskevissa asioissa. Tullia edustaa Tullin tulliasiamies.

Valtiovarainministeriöllä on oikeus päättää, että se käyttää Tullin sijasta puhevaltaa yleisessä tuomioistuimessa periaatteellisesti merkittävässä, Euroopan unionin oikeuden tulkintaan liittyvässä valtion korvaus- tai palautusvelvollisuutta koskevassa asiassa.

9 §

Hallintokantelun käsittely ja ratkaiseminen

Tullin tai sen virkamiehen toiminnasta tehdyn hallintokantelun ratkaisee pääjohtaja. Tullin työjärjestyksessä voidaan määrätä, että Tullin yksikön tai sen virkamiehen toiminnasta yksikölle osoitetun kantelun ratkaisee kuitenkin yksikön päällikkö lukuun ottamatta yksikön päällikön toimista tehtyä kantelua, jonka ratkaisee pääjohtaja.

Pääjohtajan, hänen sijaisensa tai tulliasiamiehen toimista tehdyn hallintokantelun ratkaisee valtiovarainministeriö.

Valtiovarainministeriö voi ottaa ratkaistavakseen Tullissa käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän kanteluasian.

10 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tullin henkilöstöstä, virkojen täyttämisestä sekä pääjohtajan sijaisen määräämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan lisäksi antaa tarkempia säännöksiä Tullin sisäisestä hallinnosta.

11 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan tullilaitoksesta annettu laki (228/1991).

Tullihallitus voi perustaa, julistaa haettavaksi ja täyttää tämän lain täytäntöönpanon edellyttämät virat ennen lain voimaantuloa sekä tehdä muut tarvittavat virkajärjestelyjä koskevat päätökset. Lain täytäntöönpanoon liittyvien virkojen sijoittamiseen, kelpoisuusvaatimuksiin ja nimitysmenettelyyn sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tullilaitoksen pääjohtaja voi vahvistaa Tullin työjärjestyksen.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevassa valtion edun- tai oikeudenvalvontaa koskevassa asiassa, jossa Tullihallitus tai tullipiiri on asianosaisena, puhevaltaa käyttää Tulli.

Mitä muualla lainsäädännössä säädetään tai muutoin määrätään tullilaitoksesta, Tullihallituksesta, tullipiiristä, tullilaboratoriosta tai muusta ennen tämän lain voimaantuloa olleesta tulliviranomaisesta, koskee tämän lain voimaan tultua Tullia.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleet Tullihallituksen antamat määräykset ovat voimassa siihen saakka kuin niissä määrätään.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

2.

Laki

tullilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tullilain (1466/1994) 1 ja 2 §, väliaikaisesti 3 §:n 1 momentti, 4—8 §, 9 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 13 §:n edellä oleva väliotsikko, 14 §:n 1 ja 3 momentti, 14 a, 18—20 ja 20 b §, väliaikaisesti 20 d §:n 1 momentti, väliaikaisesti 20 g §:n 3 momentti, 20 h §:n 2 momentti, 21 §:n edellä oleva väliotsikko, 21 §, 22 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 momentti, 23 a §:n 1, 2 ja 3 momentti, 23 b §:n 5 momentti, 23 c §, 23 d §:n 1, 2 ja 4 momentti, 24 §:n 1 ja 4 momentti, 25 §:n 3 ja 4 momentti, 26 §:n 1 momentin johdantokappale, 26 a §, 27 §:n 1 momentin johdantokappale, 28 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 4 momentti, 28 a §:n 1 ja 2 momentti, 29 ja 30 §, 30 a §:n 3 momentti, 32 §, 33 §:n 1 ja 2 momentti, 34 §, 37 §:n 1 ja 2 momentti, 38 §, 40 §:n 4 momentti, 42 §:n 1 momentti, väliaikaisesti 43 §:n 2 momentti, 43 §:n 3 momentti, 43 a §, 46 §:n 2 momentti, 47 §:n 4 momentti, väliaikaisesti 47 a §, 49 §:n 1 momentti, 50 §:n 1 momentti sekä 52 a ja 53 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 331/1996, 8 §, 14 §:n 3 momentti ja 20 b § laissa 331/1996, 3 §:n 1 momentti osaksi laeissa 331/1996, 241/2001 ja 774/2003, 7 § laissa 1240/2001, 9 §:n 1 momentti laissa 715/2003, 9 §:n 3 momentti ja 23 b §:n 5 momentti laissa 1104/1998, 9 §:n 4 momentti laissa 764/1999, 13 §:n edellä oleva väliotsikko ja 27 §:n 1 momentin johdantokappale laissa 241/2001, 14 §:n 1 momentti osaksi laissa 65/2003, 14 a § laissa 482/2010, 18 § ja 49 §:n 1 momentti osaksi laissa 1299/2003, 20 d §:n 1 momentti, 25 §:n 3 ja 4 momentti, 28 a §:n 1 ja 2 momentti, 32 §, 37 §:n 1 momentti, 40 §:n 4 momentti, 43 §:n 3 momentti, 46 §:n 2 momentti, 50 §:n 1 momentti sekä 52 a ja 53 a § laissa 1299/2003, 20 g §:n 3 momentti, 20 h §:n 2 momentti, 21 §, 23 a §:n 1, 2 ja 3 momentti, 23 c §, 23 d §:n 1, 2 ja 4 momentti, 24 §:n 1 momentti, 26 §:n 1 momentin johdantokappale, 26 a § sekä 28 §:n 1, 2 ja 4 momentti laissa 774/2003, 23 §:n 1 momentti osaksi laissa 1104/1998, 24 §:n 4 momentti laissa 690/2009, 30 § ja 30 a §:n 3 momentti laissa 179/2003, 37 §:n 2 momentti laissa 1378/1997, 38 § laeissa 1378/1997 ja 1299/2003, 42 §:n 1 momentti laissa 584/1998, 43 a § laissa 844/2006 sekä 47 a § laissa 331/1996, seuraavasti:

1 §

Tätä lakia sovelletaan kolmansista maista tuotavien ja niihin vietävien tavaroiden tulliverotukseen ja tullivalvontaan sen lisäksi, mitä niistä säädetään yhteisön tullikodeksista annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2913/92, jäljempänä *koodeksi*, tietyistä yhteisön tullikodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 2454/93, jäljempänä *soveltamisasetus*, ja yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1186/2009, jäljempänä *tullittomuusasetus*, tai muussa Euroopan unionin (EU) lainsäädännössä. Lisäksi tätä lakia sovelletaan EU:n lainsäädännön ohella

Suomen ja muiden maiden välisen kaupan tilastointiin sekä tullirikostutkintaan.

2 §

Tullilainsäädännön mukaisia toimivaltuuksia voidaan käyttää EU:n lainsäädäntöä noudattaen myös EU:n sisäisessä liikenteessä tavaroiden maahantuontia ja maastavientiä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvomiseksi.

Jos tavarahan maahantuonnin edellytyksenä on viranomaisen myöntämä lupa, mutta asianmukaista lupaa ei ole vielä myönnetty tuotaessa tavara Suomen tullialueelle, tavara on ilmoitettava Tullille myös silloin, kun se tuodaan suoraan toisesta EU:n jäsenmaasta.

3 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *Suomen tullialueella* aluetta, jonka muodostavat valtakunnan maa-alue, aluevedet ja ilmatila, kuitenkin niin, että tullialue ulottuu kaksi meripeninkulmaa aluemerен ulkorajaa ulommaksi, jollei asiasta ole kansainvälisesti muuta sovittu;
- 2) *EU:n tullialueella* koodeksin 3 artiklassa tarkoitettua yhteisön tullialuetta;
- 3) *kolmannella maalla* aluetta, joka ei kuulu EU:n tullialueeseen;
- 4) *tullitoimenpiteellä* Tullin toimivaltaan kuuluvaa virkatointia tullirikosten esitutkintaa lukuun ottamatta;
- 5) *tullirikoksella rikosta*, joka käsittää tämän lain tai muun lain säännösten, joiden noudattamisen valvonta tai täytäntöönpano on Tullin tehtävänä, tai näiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten rikkomisen taikka rikoslain (39/1889) 46 luvussa tarkoitettua laitonta tuontitavaraan ryhtymistä, sellaista rikoslain 32 luvussa tarkoitettua rahanpesurikosta ja sellaista säännösten rikkomista, johon sisältyy omaisuuden maahantuontia tai maastavientiä;
- 6) *teknisellä valvonnalla* ennalta määräämättömään henkilö- ja tavaraliikenteeseen kohdistuvaa teknisellä laitteella tapahtuvaa katselua tai kuuntelua sekä äänen tai kuvan automaattista tallentamista;
- 7) *tarkkailulla* jatkuvaa tai toistuvaa tiettyyn henkilöön tai hänen toimintaansa kohdistuvaa tiedonhankintaa;
- 8) *teknisellä tarkkailulla* jatkuvaa tai toistuvaa tiettyyn henkilöön kohdistuvaa teknisellä laitteella tapahtuvaa kuuntelua ja äänen tallentamista (*tekninen kuuntelu*), katselua ja kuvaamista (*tekninen katselu*) sekä kuluneuvon tai tavarän liikkumisen seuranta (*tekninen seuranta*);
- 9) *poliisiasiaien tietojärjestelmän teknisenä osana olevalla tutkinta- ja virka-apujärjestelmällä* sekä sen arkistohakemistolla henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (761/2003) 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettua poliisiasiaien tietojärjestelmää niiden tietojen osalta, jotka Tulli on tallettanut tutkinnan ja virka-avun tietoihin sekä tutkinnan ja virka-avun arkistotietoihin;
- 10) *televalvonnalla* salassa pidettävien tunnistamistietojen hankkimista televiesteistä,

jotka on lähetetty yleiseen tai muuhun viestintämarkkinalain (393/2003) soveltamisalaan kuuluvaan televerkkoon kytketystä teleliittymästä tai telepäätelaitteesta taikka vastaanotettu tällaiseen teleliittymään tai telepäätelaitteeseen, sekä tällaisen teleliittymän tai telepäätelaitteen tilapäistä sulkemista.

4 §

EU:n tullilainsäädännössä tarkoitettu tulliviranomainen ja toimivaltainen viranomainen on Tulli, jollei erikseen toisin säädetä.

Tulli voi määrätä EU:n tullilainsäädännön mukaisista menettelyistä, jollei niistä muuta säädetä. Valtiovarainministeriö voi ratkaista periaatteellisesti tai muutoinkin merkittävän, myös tullin alentamista tai poistamista koskevan EU:n lainsäädännön soveltamiseen liittyvän asian.

5 §

Poikkeukset tullittomuutta koskevista säännöksistä, milloin se tullittomuusasetuksen mukaan on mahdollista, myöntää Tulli. Tämän pykälän nojalla annettuun päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

6 §

Tulli voi antaa määräyksiä tullietuutta koskevista sopimuksissa sekä EU:n yksipuolisesti soveltamisissa tullietuusjärjestelmissä tarkoitetun kohtelun saamiseksi noudatettava ja muusta alkuperän selvitysmenettelystä. Tulli voi antaa määräyksiä myös alkuperäsääntöjen soveltamisen yhtenäistämiseksi.

Tulli voi valtuuttaa toimielimen, jolla on tarpeellinen asiantuntemus, antamaan muuhun kuin tullietuuskohteluun oikeuttavia yleisiä alkuperätodistuksia.

7 §

Tulli vahvistaa maahantuonnin ja maastaviennin yhteydessä ulkomaan valuutassa ilmaistujen rahamäärien euroiksi muuntamisessa käytettävät muuntokurssit.

8 §

Tulli antaa hakemuksesta määräämillään ehdoilla luvan vapaa-alueen ja vapaavaraston

perustamiseen. Valtiovarainministeriö voi kuitenkin taloudellisesti, aluepoliittisesti tai muutoinkin merkittävässä tapauksissa ottaa asian ratkaistavakseen.

9 §

Tullittomia ovat ammatteisessa kansainvälisessä liikenteessä olevan vesi- tai ilma-aluksen tavanomaiseen muonitukseen tarkoitettut tavarat sekä poltto- ja voiteluaineet, jotka alus tuo mukanaan Suomen tullialueelle tai jotka siihen Suomen tullialueella toimitetaan sen omaa käyttöä varten, jollei 4 momentissa toisin säädetä. Tullittomuus koskee myös aluksessa Suomen tullialueella kulutettavia tavaroita. Tulli määrää menettelystä, jota noudatetaan edellä mainittuja tavaroita alukseen toimitettaessa, sekä muonituksen valvontaan liittyvistä alkoholi- ja tupakkatuotteista koskevista tilitysvelvoitteista. Tullilla on oikeus rajoittaa alukseen toimitettavien tullittomien tavaroiden määriä sen mukaan kuin on tarpeellista matkustajamäärän, aluksen koon, liikennöimisalueen ja muiden olojen mukaan.

Tullittomia ovat kolmannelta maasta Suomen tullialueelle saapuvan moottoriajoneuvon ja erikoiskontin poltto- ja voiteluaineet niin kuin tullittomuusasetuksen XXVIII luvussa säädetään. Euroopan talousalueen ulkopuolelta maanteitse Suomen tullialueelle saapuvan hyötyajoneuvon polttoainesäiliön sisältämä polttoaine on tullitonta kuitenkin enintään 400 litraan asti ja erikoiskontin polttoainesäiliön sisältämä polttoaine enintään 200 litraan asti matkaa kohti.

Tullittomia eivät kuitenkaan ole tavarat, jotka myydään EU:n sisäisellä matkalla matkatavaroissa mukaan otettaviksi. EU:n sisäisellä matkalla tarkoitetaan sellaista matkaa, johon ei sisälly pysähtymistä EU:n tulli- tai veroalueen ulkopuolella. Matkustajille myytävien tavaroiden tullinalaisuudesta säädetään lisäksi ulkomaanliikenteessä olevissa matkustaja-aluksissa myytävien tavaroiden verottamisesta eräissä tapauksissa annetussa laissa (397/1969).

Tullin toimivaltuudet

14 §

Tullitoimenpiteen suorittamiseksi Tullilla tai muulla toimivaltaisella viranomaisella on oikeus:

- 1) pysäyttää ja tarkastaa kulkuneuvo;
- 2) pysäyttää henkilö ja suorittaa henkilöön kohdistuva etsintä tämän saapuessa tullialueelle, lähtiessä tullialueelta, käydessä kulkuneuvossa tai muussa paikassa, jossa tavaraa puretaan, lastataan tai säilytetään sekä muuallakin tullialueella, jos siihen on erityisiä syitä;
- 3) pidättää ja tarvittaessa ottaa haltuunsa tavara, jota ei ole asianmukaisesti tulliselvitetty;
- 4) päästä varastoihin, tiloihin ja muihin paikkoihin, missä tavaraa valmistetaan, säilytetään tai myydään, ei kuitenkaan pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa, ja suorittaa tarpeellinen tarkastus;
- 5) tarkastaa postilähetysten kirjesalaisuutta loukkaamatta tavaraa, sen valmistusta ja kirjanpitoaineistoa sekä tarkastaa henkilön mukana olevat rahavarat rikoslain 32 luvun 6 §:ssä tarkoitetun rahanpesun paljastamiseksi;
- 6) saada tarpeelliset tavaranhaltijaa, muuta asianosaista, tavaraa, kulkuneuvoa, matkustajaa ja kulkuneuvon henkilökuntaa koskevat asiakirjat ja tiedot;
- 7) antaa tavarankurkusta, lastausta, luovutusta, kuljetusta ja varastointia koskevia määräyksiä;
- 8) asettaa tullivalvonnassa olevaan kulkuneuvon, tavarahan, varastoon tai muuhun paikkaan tullisinetti, tullilukko tai muu tunnistamismerkki;
- 9) eristää, sulkea tai tyhjentää tavaroiden valmistus-, lastaus-, purkaus- tai muu tarkastuspaikka tai alue sekä kulkuneuvo, jos se on tarpeen yleisen turvallisuuden ylläpitämiseksi tai tullitoimenpiteen suorittamiseksi sekä kieltää tai rajoittaa liikkumista tällaisessa paikassa, alueella tai kulkuneuvossa;
- 10) estää lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusvelvoitteiden mukaisesti tavarankuljetusta Suomen tullialueelta.

Tulli saa pidättää maasta vietävän tai maahan tuotavan tavarankuljetusta, jos siihen on perusteltua syytä rikoksen estämiseksi tai selvittämiseksi.

seksi. Tavaran pidättämisestä on viipymättä ilmoitettava takavarikosta päättävälle viranomaiselle.

14 a §

Tullimiehellä on oikeus rajatarkastuksen toimittamiseen rajavartiolain (578/2005) 28, 36 ja 38 §:ssä rajavartiomiehelle säädetyin toimivaltuuksin. Lisäksi Tullilla on rajanylityspaikalla suoritettavassa automaattisessa tunnistamisessa vastaava toimivalta käyttää valvonnassa kertyvää kuvaa ja ääntä, mitä siitä rajavartiolain 29 §:ssä rajavartiolaitoksen osalta säädetään.

18 §

Jokaisen on Tullin kehotuksesta määräajassa annettava sellaisia toisen tulliverotusta tai siitä johtuvaa valitusasiaa varten tarpeellisia toista koskevia tietoja, jotka selviävät hänen hallussaan olevista asiakirjoista, mikäli ne eivät koske asiaa, josta hänellä on lain mukaan oikeus kieltäytyä todistamasta. Toisen taloudellista asemaa koskevia tietoja ei kuitenkaan saa kieltäytyä antamasta.

Tulli voi velvoittaa sen, joka ei noudata 1 momentin tai koodexsin 14 artiklan nojalla asetettuja velvoitteita, täyttämään ne sakon uhalla.

19 §

Tullilla on oikeus saada virka-apua toiselta viranomaiselta Tullille kuuluvan tehtävän suorittamiseksi.

20 §

Tullilla on oikeus saada liikennepaikan omistajalta tai haltijalta käyttöönsä korvausta kalusteineen sellaiset tarpeelliset valvontatilat, joita liikenteen määrä ja muut olosuhteet edellyttävät tullitoimenpiteiden suorittamiseksi.

20 b §

Tullilla on oikeus rajanylityspaikoilla sekä matkustajaterminaaleissa, tavaraliikenteelle tarkoitetuilla satama-alueilla, tavaraliikenteelle tarkoitetuissa varastoissa ja muissa vastaavissa paikoissa ja tiloissa, joita Tulli saa valvoa, siitä ennalta ilmoitettuaan suorittaa teknistä valvontaa tullirikosten ennalta

ehkäisemiseksi sekä tullirikoksesta epäillyn tunnistamiseksi.

20 d §

Tullimiehellä on oikeus kohdistaa vakituiseen asumiseen käytetyn huoneen tai tilan ulkopuolella olevaan henkilöön taikka kuluneuvon tai tavaraan teknistä tarkkailua, jos sen avulla voidaan perustellusti olettaa saatavan tullirikoksen torjumiseksi tai paljastamiseksi tarvittavia tietoja. Määräyksen toimenpiteeseen antaa tehtävään määrätty tullirikostorjunnan esimiehenä toimiva tullimies sekä yli kolme vuorokautta kestävän tekniseen kuunteluun Tullin rikostorjunnan päällikkö tai tehtävään määrätty pidättämiseen oikeutettu tullirikostorjunnan tullimies.

20 g §

Edellä 20 d §:ssä tarkoitetusta teknisestä kuuntelusta sekä 20 f §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetusta televalvonnasta toimenpiteen suorittaneen tullimiehen on laadittava viipymättä pöytäkirja. Tulli toimittaa vuosittain sisäasiainministeriölle kertomuksen tässä momentissa tarkoitetun teknisen kuuntelun ja televalvonnan käytöstä. Sisäasiainministeriö antaa vuosittain eduskunnan oikeusasiamiehelle kertomuksen edellä sanottujen tiedonhankintasäännösten käytöstä.

20 h §

Edellä 1 momentissa tarkoitetun aineiston liittämisestä Tullin henkilörekistereihin säädetään erikseen lailla. Jos teknisellä kuuntelulla saatu tieto koskee muuta tullirikosta kuin sitä, jonka estämiseksi tai keskeyttämiseksi kuuntelua suoritettiin, tiedon saa tallettaa henkilörekisteriin vain, jos se koskee sellaista tullirikosta, jonka estämiseksi tai keskeyttämiseksi kuuntelua voidaan suorittaa.

Tullin henkilörekisterit

21 §

Tullin henkilörekistereitä ovat valvontatietorekisteri, poliisiasian tietojärjestelmän teknisenä osana oleva tutkinta- ja virka-

apujärjestelmä sekä sen arkistohakemisto, tullilaitoksen tutkinta- ja virka-apujärjestelmän arkisto sekä rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmä, Euroopan unionin tullitietojärjestelmä sekä Tullin hallinnosta annetussa laissa (/) tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi tämän lain 22 §:n nojalla perustetut rekisterit. Rekistereihin sovelletaan henkilötietolakiä (523/1999), jollei tässä laissa toisin säädetä.

22 §

Tullin henkilörekisteri voidaan perustaa:

- 1) Tullin valtakunnalliseen käyttöön;
- 2) yhden tai useamman Tullin toimintayksikön käyttöön;
- 3) Tullin henkilöstöön kuuluvien muodostaman työryhmän käyttöön.

Sellaisten tullirikosten, joista saattaa seurata vankeutta, estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi tehtävää analyysia varten voidaan perustaa tilapäinen rekisteri 1 momentin 2 ja 3 kohdan mukaiseen käyttöön. Rekisterissä saadaan yhdistää, tallettaa ja muuten käsitellä tietoja 23, 23 a, 23 c ja 23 d §:ssä tarkoitetuista rekistereistä, Tullin yksittäisen tehtävän suorittamisen yhteydessä saatuja rikostiedustelu-, tarkkailu- ja havaintotietoja sekä tietoja sellaisista muista tietojärjestelmistä, tiedostoista ja rekistereistä, joista Tullilla on oikeus saada tietoja 28 §:n nojalla.

23 §

Valvontatietorekisteri on tullirikosten estämiseksi ja selvittämiseksi Tullin käyttöön tarkoitettu pysyvä henkilörekisteri. Rekistereistä voivat saada tietoja teknisellä käyttöyhteydellä vain tullirikosten estämis- tai selvittämistehtävissä toimivat virkamiehet. Rekisteriin saa kerätä ja tallentaa tullirikosten estämiseksi ja selvittämiseksi tarpeellisia tietoja henkilöistä, joiden on syytä epäillä:

- 1) syyllistyvän tai syyllistyneen rikokseen, josta saattaa seurata vankeutta;
- 2) myötävaikuttavan tai myötävaikuttaneen rikokseen, josta saattaa seurata enemmän kuin kuusi kuukautta vankeutta.

23 a §

Poliisiasiaain tietojärjestelmän teknisenä osana oleva tutkinta- ja virka-apujärjestelmä on Tullin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon Tulli saa kerätä ja tallettaa Tullin vastuulle kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi 2 momentissa tarkoitettuja tietoja.

Poliisiasiaain tietojärjestelmän teknisenä osana olevaan tutkinta- ja virka-apujärjestelmään saadaan tallettaa tutkinta- ja virka-aputehtävien suorittamiseksi ja kirjaamiseksi esitutkintalaissa (449/1987) tarkoitettussa esitutkinnassa, Tullin toimenpiteiden yhteydessä tai virka-aputehtävässä taikka pakkokeinolain soveltamisen yhteydessä saatuja tietoja seuraavasti:

1) rikoksesta epäillyistä henkilöistä sekä ilmoittajina, todistajina ja asianomistajina esiintyvistä tai muutoin ilmoitukseen liittyvistä henkilöistä;

2) rikosilmoitusten ja muiden ilmoitusten nimikkeistä, pakkokeinoista, Tullin toimenpiteistä sekä esitutkinnan vaiheista;

3) muista Tullin tehtävään, toimenpiteeseen ja tapahtumaan liittyvistä tarpeellisista kuvuksista, olosuhteista ja yksilöinneistä.

Poliisiasiaain tietojärjestelmän teknisenä osana oleva arkistohakemisto on Tullin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon Tulli saa kerätä ja tallettaa arkistosta hakua varten tutkinnan ja virka-avun tiedoista ilmoituksen ja tapauksen tunnistetiedot sekä selostusosan tiivistelmän. Tietoja saadaan käyttää Tullin vastuulle kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi.

23 b §

Tiedot tullitietojärjestelmään tallettaa Tulli, joka myös vastaa tullitietojärjestelmän moitteettomasta soveltamisesta Suomessa.

23 c §

Tutkinta- ja virka-apujärjestelmän arkistohakemisto on Tullin valtakunnalliseen käyttöön

töön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon saa tallettaa arkistosta hakua varten tullirikosten ja muiden rikosten tiedoista ilmoituksen, tapauksen tunnistetiedot ja selostusosan tiivistelmän. Tietoja saadaan käyttää Tullin vastuulle kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi.

23 d §

Rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmä on rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi tarkoitettu Tullin ja poliisin sekä rajavartiolaitoksen valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon teknisessä valvonnassa rajanylityspaikoilla saatavat tiedot kulkuneuvoista ja konteista tallentuvat.

Rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmään Tulli, poliisi ja rajavartiolaitos saavat 1 momentin mukaisesti tallettujen tietojen lisäksi kerätä ja tallentaa rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi tarpeellisia tietoja kulkuneuvojen ja rekisteritunnisteiden sisältämistä tiedoista ja konttien tunnistetiedoista ja lisäksi henkilöistä, joiden on syytä epäillä:

- 1) syyllistyneen tai syyllistyvän rikokseen, josta saattaa seurata vankeutta;
- 2) myötävaikuttaneen tai myötävaikuttavan rikokseen, josta saattaa seurata enemmän kuin kuusi kuukautta vankeutta.

Tulli on rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmän rekisterinpitäjä. Poliisi ja rajavartiolaitos vastaavat rekisteriin tallettamiensa tietojen virheettömyydestä sekä tallettamisen ja käytön laillisuudesta omin tehtäviensä hoidossa.

24 §

Tullin henkilörekistereihin talletettujen tai tallettuneiden henkilötietojen säilyttämisen tarpeellisuus on tarkistettava vähintään kerran vuodessa. Valvontatietorekisteristä tiedot on poistettava 10 vuoden kuluessa viimeisen tiedon merkitsemisestä. Poliisiasiaintietojärjestelmän teknisenä osana olevasta tutkinta-

ja virka-apujärjestelmästä sekä sen arkistohakemistosta tiedot on poistettava siten kuin henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 5 luvun 22 §:ssä säädetään. Tullilaitoksen tutkinta- ja virka-apujärjestelmän arkistosta tiedot poistetaan viimeistään 50 vuoden kuluttua tiedon rekisteriin merkitsemistä koskevan ilmoituksen kirjaamisesta. Rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmästä tiedot on poistettava viimeistään 10 vuoden kuluttua tiedon merkitsemisestä rekisteriin. Edellä 23 d §:n 1 momentissa tarkoitettussa valvonnassa tallettuneet tiedot on kuitenkin poistettava viimeistään vuoden kuluttua tiedon tallettumisesta.

Virheelliseksi todettu tieto on merkittävä virheelliseksi ja tiedon saa säilyttää, jos se on tarpeen rekisteröidyn, muun asianosaisen tai Tullin henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Tällaista tietoa saa käyttää ainoastaan mainittuun tarkoitukseen. Virheelliseksi todettu tieto on poistettava heti, kun tiedon säilyttäminen ei enää ole tarpeen, viimeistään kuitenkin viiden vuoden kuluttua tiedon poistamiselle säädetyn määräajan päättymisestä.

25 §

Tulli saa antaa tietoja tulliviranomaisten toimenpiteistä epäiltäessä tavaroiden loukkaavan tiettyjä teollis- ja tekijänoikeuksia sekä tiettyjä teollis- ja tekijänoikeuksia loukkaavien tavaroiden suhteen toteutettavista toimenpiteistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1383/2003 tarkoitettulle oikeudenhaltijalle Tullin havaitsemista asetuksessa tarkoitetuista todennäköisesti väärennetyistä tai laittomasti valmistetuista tavaroista.

Lisäksi Tulli saa antaa liiketoimintaa koskevia tietoja viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle yhteisölle, jolla on säädetyn tehtävänsä perusteella tarve saada tieto salassa pidettävästä asiasta. Tulli saa antaa muitakin tietoja, jos ne ovat yksittäistapauksessa tarpeen hengelle tai terveydelle vaarallisen tapahtuman, vapauteen kohdistuvan rikoksen taikka huomattavan ympäristö- tai omaisuusvahingon välttämiseksi. Tietoja ei saa luovuttaa edelleen eikä käyttää ilman Tullin lupaa

muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon ne on luovutettu.

26 §

Tulli saa luovuttaa sen estämättä, mitä tietojen salassapitamisesta säädetään, myös teknisen käyttöyhteyden avulla henkilötietoja, jotka ovat tarpeen:

26 a §

Poliisiasiaain tietojärjestelmän teknisenä osana olevan tutkinta- ja virka-apujärjestelmän ja sen arkistohakemiston tietojen käytöstä ja luovuttamisesta säädetään henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 4 luvun 16, 19 ja 20 §:ssä. Ennen tietojen luovuttamista teknisen käyttöyhteyden avulla tietoja pyytävän on esitettävä selvitys tietojen suojaamisesta henkilötietolain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla. Tullin tietojen luovuttamisesta ulkomaille päättää kuitenkin Tulli.

27 §

Tulli saa luovuttaa ulkomaille Tullin henkilörekistereihin talletettuja ja muita tietoja seuraavasti:

28 §

Tullilla on sen estämättä, mitä tietojen salassapitamisesta säädetään, oikeus saada Tullille kuuluvien tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja, myös teknisen käyttöyhteyden avulla, siten kuin rekisterinpitäjän kanssa sovitaan:

Ennen tietojen luovuttamista teknisen käyttöyhteyden avulla Tullin on esitettävä selvitys tietojen suojaamisesta henkilötietolain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Tullilla on lisäksi oikeus saada tullirikosten estämistä ja tutkintaa varten teletoimintaa harjoittavalta yhteisöltä yhteystiedot sellaisesta teleliittymästä, jota ei mainita julkisessa luettelossa. Samaa tarkoitusta varten Tullilla on oikeus saada postitoimintaa harjoittavalta yhteisöltä jakeluosoitetietoja.

28 a §

Tileihin kirjattu tullien määrä annetaan tiedoksi atk-perusteista, sähköistä tiedonsiirtomenetelmää käyttäville Tullin asiakkaille vastaussanomalla. Asiakkaan on katsottava saaneen tullien määrästä tiedon, jollei muuta näytetä, ajankohtana, jona vastaussanoma on saapunut asiakkaan tietojärjestelmään.

Muulle kuin 1 momentissa tarkoitettulle Tullin asiakkaalle tileihin kirjattu tullien määrä annetaan tiedoksi tullauspäätöksellä. Asiakkaan on katsottava saaneen tullien määrästä tiedon, jollei muuta näytetä, sinä päivänä, jona tullauspäätös on annettu asiakkaalle, tai seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jona tullauspäätös on annettu postin kuljetettavaksi. Päivänä, jona tullauspäätös on annettu Tullin rekisteröidylle asiakkaalle tai postin kuljetettavaksi, pidetään tullauspäätöksen vahvistamispäivää seuraavaa arkipäivää. Päivänä, jona tullauspäätös on annettu käteisasiakkaalle, pidetään tullauspäätöksen vahvistamispäivää.

29 §

Tulli on maksettava Tullin tilille kymmenen päivän kuluessa tullilaskun päiväyksestä, jollei määräaikaa ole pidennetty taikka maksunlykkäystä tai muuta maksujärjestelyä ole myönnetty. Muu kuin Tullin rekisteröimä asiakas (*käteisasiakas*) voi maksaa tullilaskun myös tullitoimipaikkaan.

30 §

Tullin maksamisen viivästysseuraamuksiin sekä tullin perimiseen ulosottoin ja perimisen turvaamiseen sovelletaan, jollei EU:n lainsäädännössä toisin säädetä, mitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (1556/1995), verojen ja maksujen täytännönpäätöksenä annetussa laissa (706/2007) perustevalitusta koskevia säännöksiä lukuun ottamatta sekä verojen ja maksujen perimisen turvaamisesta annetussa laissa (395/1973) säädetään.

30 a §

Tulli voi saatavan vanhentumisen estämiseksi tai tullin tulouttamisen varmistamiseksi

kohdentaa maksusuorituksen yksittäistapauksessa toisin kuin 1 momentissa säädetään. Veronsaajien yhdenvertaisen kohtelun turvaamiseksi Tulli voi myös yksittäistapauksessa käyttää maksuvelvolliselta saadut varat muussa kuin 2 momentissa säädettyssä järjestyksessä.

32 §

Virhemaksua voidaan määrätä vähintään 10 ja enintään 2 500 euroa, jos:

1) 31 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettu viivästys tai muu virheellisyys koskee tullimenettelyä, jossa ei määrätä tullia tai jossa tullin määrä on vähäinen eikä tullinkorotusta ole määrätty, taikka jos on annettu puutteellinen tai virheellinen tieto tai asiakirja hakemusmenettelyssä tai tullietuuden saamiseksi;

2) viivästys tai muu virheellisyys koskee EU:n sisäkaupan tilastointia, tavaroiden tuontia EU:n tullialueelle, tavaroiden esittämistä Tullille, yleisilmoitusta ja Tullille esitettyjen tavaroiden purkamista sekä tavaroiden väliaikaista varastointia tai muuta koodeksissa tarkoitettua tulliselvitysmuotoa kuin tullimenettelyyn asettamista; tai

3) EU:n tullilainsäädännössä taikka tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa tai näihin säännöksiin perustuvassa Tullin päätöksessä tai määräyksessä tarkoitettu muu kuin 1 ja 2 kohdassa ja 31 §:ssä mainittu velvollisuus on kokonaan tai osittain laiminlyöty.

33 §

Edellä 31 §:ssä tarkoitettu tullinkorotus tai 32 §:ssä tarkoitettu virhemaksu voidaan määrätä myös tullivelan tiedoksiannon jälkeen kolmen vuoden kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin tullivelka on syntynyt tai, jos tavara on tulliton, jolloin Tulli on hyväksynyt tullilmoituksessa annetut tiedot.

Jos viivästys tai muu virheellisyys koskee EU:n sisäkaupan tilastointia, virhemaksu voidaan määrätä kolmen vuoden kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin tilastoilmoitus on annettu tai olisi pitänyt antaa.

34 §

Muu kuin yhteisötavara voidaan hävittää tai luovuttaa valtiolle tavaranhaltijan pyynnöstä edellyttäen, että se on ilmoitettu asianmukaisesti Tullille ja on ryhdytty koodeksin määräysten mukaisesti toimenpiteisiin tavarantulliselvitysmuodon osoittamiseksi. Tavara voidaan hävittää tai luovuttaa valtiolle myös sen jälkeen, kun se on luovutettu vapaaseen liikkeeseen, jos tuontitulaja palautetaan tai peruutetaan koodeksin 238 artiklan mukaisesti.

37 §

Tullin päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeudelta. Valtion puolesta valitusoikeus Tullin päätöksestä on sillä, joka Tullin hallinnosta annetun lain 8 §:n mukaan valvoo asiassa valtion etua ja oikeutta.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa Tullille.

38 §

Tullin on valituksen johdosta tutkittava, ovatko koodeksin 236 artiklassa tarkoitetut edellytykset tullin palauttamiselle tai peruuttamiselle taikka edellytykset muun asian oikaisemiselle tai korjaamiselle olemassa. Jos Tulli esitetyn pyynnön mukaisesti palauttaa tai peruuttaa tullia tai muutoin oikaisee tai korjaa päätöstään, valitus raukeaa.

Siltä osin kuin valituksessa esitetty pyyntö ei anna aiheutta tullinpalautukseen tai tullinperuutukseen taikka muuhun valituksen kohteena olevan asian oikaisemiseen tai korjaamiseen, Tullin on annettava valituksesta lausunto ja toimitettava asian käsittelyssä syntyneet asiakirjat viipymättä Helsingin hallinto-oikeudelle.

40 §

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai Helsingin hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on sillä, joka Tullin hallinnosta an-

netun lain 8 §:n mukaan valvoo asiassa valti-
on etua ja oikeutta.

43 §

Tullimiehellä on Tullin suorittamassa esi-
tutkinnassa sama oikeus ryhtyä tutkintatoi-
menpiteisiin ja käyttää pakkokeinoja kuin
poliisimiehellä poliisiviranomaisen toimitta-
massa esitutkinnassa. Pidättämiseen oikeute-
tuista tullimiehistä säädetään pakkokeinolain
1 luvun 6 §:n 3 kohdassa.

Tutkinnanjohtajana Tullin toimittamassa
esitutkinnassa on pidättämiseen oikeutettu
tullimies. Erityisestä syystä tullirikostorjunta-
tehtävissä toimiva muu tullimies saa saaman-
sa määräyksen perusteella johtaa tutkintaa ra-
joitetuin toimivaltuuksin. Tällaisella tulli-
miehellä on sama oikeus kuin pidättämiseen
oikeutetulla virkamiehellä päättää takavari-
kosta ja etsinnästä.

43 a §

Tullin säilyttämien pidätettyjen ja kiinni-
otettujen henkilöiden kohteluun sovelletaan,
mitä poliisin säilyttämien henkilöiden kohte-
lusta annetussa laissa (841/2006) säädetään.

Mitä 1 momentissa tarkoitettu laissa sää-
detään poliisista, koskee Tullin säilyttämän
henkilön osalta Tullia. Mitä mainituksessa laissa
säädetään poliisimiehestä tai vartijasta, kos-
kee tullimiestä. Mitä samassa laissa sääde-
tään säilytystilan esimiehestä tai hänen mää-
räämistään pidättämiseen oikeutetusta vir-
kamiehestä, koskee Tullin säilytystilan esi-
miestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua lain:

- 1) 2 luvun 1 §:ssä säädetystä poiketen Tul-
lin hallinnoiman säilytystilan hyväksyy Tulli;
- 2) 8 luvun 3 §:ssä säädetystä poiketen Tulli
vahvistaa hallinnoimansa säilytystilan järjes-
tyssäännön sekä päättää tilojen valvonnasta
ja lukittuna pitämisestä;

- 3) 17 luvun 3 §:n 1 momentissa säädetystä
poiketen oikaisuvaatimuksen ratkaisee Tullin
vastuuyksikön päällikkö;

- 4) 18 luvun 1 §:ssä säädetystä poiketen säi-
lytystilan esimieheksi on määrättävä pidät-
tämiseen oikeutettu tullimies.

46 §

Jos Tullin tutkittavana olevasta rikoksesta
voidaan määrätä seuraamukseksi rikesakko,
1 momentissa tarkoitettulla tullimiehellä on
oikeus määrätä rikesakko siten kuin rikesak-
komenettelystä annetussa laissa (66/1983)
säädetään. Tullin käsiteltävänä olevassa ri-
kesakkoasiassa Tullin rikostorjunnan päälli-
kön tehtäviin sovelletaan, mitä sanotussa
laissa säädetään poliisipiirin päällikön tehtä-
vistä rikesakkoasiassa. Tullin rikostorjunnan
päällikölle rikesakkoasiassa kuuluvia tehtä-
viä voidaan Tullin rikostorjunnan ohjesään-
nön määräyksellä siirtää muulle Tullin pidät-
tämiseen oikeutetulle virkamiehelle.

47 §

Tullin suorittamassa haastamisessa ja muun
tiedoksiannon toimittamisessa noudatetaan,
mitä haastemieslaissa (505/1986) ja haaste-
miesasetuksessa (506/1986) säädetään.

47 a §

Mitä poliisilain 44 §:ssä säädetään poliisin
henkilöstöön kuuluvan vaitiolo-oikeudesta,
sovelletaan vastaavasti myös Tullin henkilös-
töön kuuluvaan.

49 §

Takavarikoitu tavara saadaan, jollei muussa
laissa toisin säädetä, ennen kuin se on tuo-
mittu menetetyksi:

- 1) luovuttaa omistajalle Tullin harkitsemaa
vakuutta vastaan;
- 2) myydä huutokaupalla, jos omistaja sii-
hen suostuu tai jos tavaran säilyttäminen on
hankalaa;
- 3) käyttää Tullin määräämään tarkoituk-
seen, jos tavaran tuonti tai vienti on kielletty
ja sen säilyttäminen on hankalaa.

50 §

Tulli panee täytäntöön tullirikosasiassa
menetetyksi tuomittua omaisuutta koskevan
päättöksen.

52 a §

Tulliasiamiestä kuullaan ja päätös annetaan hänelle tiedoksi siten, että tulliasiamiehelle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

53 a §

Tullin suoritteista valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla määrättyjen maksujen sekä muiden Tullin kantamien julkisoikeudellisten maksujen kantamiseen, suorittamiseen,

muutoksenhakuun ja viivästysseuraamuksiin sovelletaan, mitä tullista säädetään tai määrätään. Niihin ei kuitenkaan sovelleta 53 §:ssä tarkoitettua pienintä kirjattavaa tullin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 3 §:n 1 momentti, 20 d §:n 1 momentti, 20 g §:n 3 momentti, 43 §:n 2 momentti ja 47 a § ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2013.

3.

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvonlisäverolain (1501/1993) 95 e §:n 2 momentti, 160 §, 190 §:n 5 momentti ja 210 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 95 e §:n 2 momentti laissa 737/2008, 190 §:n 5 momentti laissa 529/2010 ja 210 §:n 1 ja 2 momentti laissa 246/2008, seuraavasti:

95 e §

Verottomuuden edellytyksenä on lisäksi, että tuoja merkitsee tavarat ne tuodessaan tullauskirjaan. Tulli antaa tarkempia määräyksiä tullauskirjan antamisesta, muodosta ja sisällöstä.

160 §

Maahan tuotujen tavaroiden verotuksesta ja sen valvonnasta vastaa Tulli sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään.

190 §

Tavaran maahantuonnista suoritettavaa veroa koskevan ennakkoratkaisun antaa Tulli. Ennakkoratkaisun antamisesta ja sen voimas-

saolosta on soveltuvin osin voimassa, mitä Verohallinnon antamasta ennakkoratkaisusta säädetään.

210 §

Verohallinto tai, jos tulliviranomainen on kantanut veron, Tulli voi erityisestä syystä hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa arvonlisäveroa, veronlisäystä, viivästyskorkoa ja jäämämaksua, viivekorkoa sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Verohallinnon tai Tullin käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain (1266/1996) 30 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 716/2003, seuraavasti:

30 §

Myyjän on pyydettävä matkustajaa esittämään matkalippunsa tai vastaava asiakirja sekä merkittävä siihen selvästi ja pysyvästi myytävien tuotteiden laatu, määrä ja myynti-

päivä sekä matkan suunta. Tulli voi hake-
muksesta antaa luvan myynnin valvomiseen
myös muulla tavalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

5.

Laki

valmisteverotuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valmisteverotuslain (182/2010) 4 §, 19 §:n 2 momentti, 31 §:n 1—4 ja 6 momentti, 32 §, 41 §:n 2 ja 3 momentti, 47 §, 70 §:n 1 momentti, 98 §, 104 §:n 1 ja 3 momentti, 105 §:n 1—4 momentti, 107 § sekä 108 §:n 4—6 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 107 a § seuraavasti:

4 §

Toimivaltainen viranomainen

Tulli vastaa valmisteverotuksen toimittamisesta, valvonnasta ja muista tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa säädetyistä viranomaistehtävistä. Tullin sisäisestä toimivallasta ja tehtävien jaosta säädetään Tullin hallinnosta annetussa laissa (/).

Tullin toimivaltuuksiin ja toimenpiteisiin sovelletaan, mitä tullilaissa säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

19 §

Muonituksen verottomuus

Tulli voi antaa tarkempia määräyksiä menettelystä, jota on noudatettava hankittaessa ja toimitettaessa tuotteita 1 momentissa säädettyyn tarkoitukseen. Tullilla on oikeus rajoittaa alukseen toimitettavien verottomien tuotteiden määriä sen mukaan kuin on tarpeellista matkustajamäärän, aluksen koon, liikennöimisalueen ja muiden olojen mukaan.

31 §

Veroilmoituksen antaminen

Verokausi-ilmoittajan on annettava Tullille veroilmoitus kultakin verokaudelta viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 18 päivänä.

Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun verovelvollisen on annettava Tullille veroilmoitus neljän arkipäivän kuluessa siitä, kun tuotteet on vastaanotettu tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt, tämä päivä mukaan luettuna. Arkipäiväksi ei katsota arklauantaita. Neljän arkipäivän ilmoitusaikaa ei sovelleta, jos tarkastuksessa tai muutoin havaitaan, että tuotteet on tuotu maahan tai vastaanotettu noudattamatta tämän lain verotusta ja valvontaa koskevia säännöksiä.

Tulli voi perustellusta syystä määrätä verovelvollisen antamaan veroilmoituksen muuna kuin 1 tai 2 momentissa säädettyä ajankohdana tai antamaan yhteisen veroilmoituksen kahdesta tai useammasta verottomasta varastosta.

Veroilmoituksessa on annettava veron oikeamääräisyyden toteamiseksi tarvittavat tiedot sekä tuoteryhmittäin tiedot verottomista toimituksista. Valtuutetun varastonpitäjän on annettava veroilmoitus erikseen jokaisesta verottomasta varastosta. Verovelvollisen allekirjoittama veroilmoitus on annettava Tullin vahvistamalla lomakkeella.

Veroilmoitus katsotaan annetuksi silloin kun se on saapunut Tullille. Saapumisaikakohdasta säädetään sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 10 §:ssä ja hallintolain (434/2003) 18 §:ssä.

32 §

Tarkemmat määräykset sähköisen veroilmoituksen antamisesta

Tulli antaa tarkemmat määräykset siitä, koska sähköinen veroilmoitusmenettely otetaan käyttöön, mitä tuotteita ja keitä verovelvollisia se koskee sekä siitä, mitä sähköistä menettelyä käyttäen ja mitä varmenne- tai

tunnistemenettelyä käyttäen sähköinen veroilmoitus voidaan antaa.

41 §

Päätöksen tiedoksianto

Päätös sähköisesti annettuun ilmoitukseen tai hakemukseen voidaan antaa tiedoksi myös sähköisesti ilmoittamalla, että päätös on saatavissa Tullin tietojärjestelmästä. Tällöin päätös katsotaan saadun tiedoksi seuraavana arkipäivänä siitä, kun päätös on saatavissa Tullin tietojärjestelmästä.

Päätös annetaan tiedoksi 107 §:ssä tarkoitettulle valtion edunvalvojalle siten, että edunvalvojalle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

47 §

Veronkanto

Jollei tässä laissa tai sen nojalla toisin säädetä, valmisteveron kanton, perintään, vastuuseen verosta ja palauttamiseen sovelletaan, mitä veronkantolaissa (609/2005) tai sen nojalla säädetään tai määrätään, jolloin veronkantolaissa tarkoitettuna veronkantoviranomaisena toimii Tulli.

70 §

Tarkemmat määräykset tietokoneistetun järjestelmän käyttöönotosta ja käytöstä

Tulli antaa tarkempia määräyksiä tietokoneistetun järjestelmän käytöstä, sähköisen hallinnollisen asiakirjan tietosisällöstä sekä siitä, mitä varmenne- tai tunnistemenettelyä käyttäen sähköinen hallinnollinen asiakirja voidaan antaa.

98 §

Muu tietojenantovelvollisuus

Sen, joka on luovuttanut tai hankkinut tuotteita 19 §:ssä verottomaksi säädettyä käyttöä

varten, on salassapitosäännösten estämättä annettava Tullille tiedot tuotteiden hankinnoista, käytöstä, varastomääristä, luovutuksista ja muista verotuksen valvontaa varten tarpeellisista tiedoista. Tulli antaa tarkemmat määräykset tietojen sisällöstä sekä toimittavasta ja -ajankohdasta.

Sen, joka pitää hallussaan valmisteveron alaisia tuotteita, on vaadittaessa annettava tuotteista Tullille korvauksetta näytteitä, jotka ovat tarpeen verotusta ja sen valvontaa varten.

104 §

Ennakkoratkaisu

Tulli voi hakemuksesta antaa ennakkoratkaisun tuotteesta suoritettavasta valmisteverosta. Ennakkoratkaisu voidaan antaa tuotteesta suoritettavasta valmisteverosta myös silloin, kun verotus muutoin toimitetaan tullia koskevien säännösten mukaisesti.

Lainvoiman saanutta ennakkoratkaisua on sitovana noudatettava hakijan valmisteverotuksessa Suomessa vuoden ajan antamispäivää seuraavan kalenterikuukauden alusta, jollei ennakkoratkaisua annettaessa sovellettu säännöstä ole ennakkoratkaisun voimassa ollessa muutettu tai jollei Tulli ole peruuttanut antamaansa ennakkoratkaisua lainkäyttöviranomaisen päätöksellä tapahtuneen säännöksen tulkinnan muuttumisen vuoksi tai muusta erityisestä syystä.

105 §

Huojennus ja maksunlykkäys

Tulli voi hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa valmisteveroa, veronlisäystä, viivekorkoa, viivästyskorkoa tai lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa sen kokonaan. Huojennus voidaan myöntää jos:

- 1) valmisteveron periminen täysimääräisenä olosuhteet huomioon ottaen olisi ilmeisen kohtuutonta; tai
- 2) kysymys on sellaisista veronalaisista tuotteista, joita käytetään rajoitetun ajan tut-

kimus- tai kehittämishankkeissa, joiden tarkoituksena on ympäristöystävällisempien tuotteiden tai uusiutuvista luonnonvaroista saatavien polttoaineiden tekninen kehittäminen.

Tulli voi asettaa huojennukselle ehtoja, joilla voidaan valvoa huojennuksen edellytysten täyttymistä.

Tulli voi hakijasta riippumattomien poikkeuksellisten olosuhteiden, veronmaksukyvyn olennaisen alentumisen vuoksi tai muusta erityisestä syystä hakemuksesta myöntää veron maksamisen lykkäystä. Lykkäys myönnetään ehdolla, että lykätyn määrän suorittamisesta annetaan lykätty määrä vastaava vakuus. Lykkäys voidaan kuitenkin myöntää vakuutta vaatimatta maksettavan määrän vähäisyyden tai lykkäysajan lyhyiden vuoksi tai muusta erityisestä syystä. Lykätylle veron määrälle peritään korkoa, jonka määrään sovelletaan veronlisäyksestä ja viivekorkosta annetun lain 4 §:ää. Lykkäys voidaan myöntää kuitenkin ilman korkoa, jos koron periminen olisi ilmeisen kohtuutonta.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Tullissa käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

107 §

Valtion edunvalvonta

Valtion etua valvoo tulliasiamies tai muu Tullin hallinnosta annetussa laissa tarkoitettu valtion edunvalvoja. Valtion edunvalvontaan sovelletaan, mitä Tullin hallinnosta annetussa laissa säädetään.

107 a §

Muutoksenhaku

Tullin päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Päätökseen, jolla Tulli on päättänyt olla antamatta ennakkoratkaisua, ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla. Valtion puolesta valitusoikeus on 107 §:ssä tarkoitettulla valtion edunvalvojalla. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa Tullille.

Valitusaika valmisteveron ja veronpalautuksen määräämistä koskevassa asiassa on kolme vuotta niiden määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muusta päätöksestä valitettaessa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valtion edunvalvojan valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Muutoin muutoksenhausta säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

Tässä laissa tarkoitettuihin asioihin ei sovelleta verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) perustevalitusta koskevia säännöksiä.

Jos Tulli 106 §:ssä säädetyllä tavalla oikaisee tai muutoin korjaa päätöstään tehdyn vaatimuksen mukaisesti, valitus raukeaa.

Siltä osin kuin valituksessa esitetyt vaatimukset eivät anna aiheutta päätöksen oikaisemiseen tai korjaamiseen, Tulli antaa valituksesta lausuntonsa ja toimittaa asian käsitellyssä syntyneet asiakirjat viipymättä Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valmistevero on valituksesta huolimatta maksettava säädettyssä ajassa.

108 §

Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai Helsingin hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on 107 §:ssä tarkoitettulla valtion edunvalvojalla.

Jos valmistevero on hallinto-oikeuden päätöksellä poistettu tai sitä on alennettu, Tulli suorittaa liikaa maksetun veron muutoksenhausta huolimatta verovelvolliselle.

Jos korkein hallinto-oikeus on valtion edunvalvojan valituksen johdosta muuttanut hallinto-oikeuden päätöstä, jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä toimitetaan toimivaltaiselle viranomaiselle, joka viipymättä panee maksuun verovelvolliselle liikaa suoritettua määrän.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 11 a §:n 2 ja 3 momentti, 12 ja 12 a § sekä 13 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 11 a §:n 2 ja 3 momentti laissa 1399/2010 ja 12 a § laissa 1323/2009, seuraavasti:

11 a §

Biopolttoöljyn valmistajan on tehtävä Tullille kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Verovelvolliseen sovelletaan muutoin valmisteverotuslain verokausi-ilmoittajaa koskevia säännöksiä.

Rekisteriä ylläpitää Tulli.

12 §

Nestemäisten polttoaineiden kauppaa harjoittavan liikkeen on tehtävä Tullille ilmoitus polttoaineeseen lisättävistä apu- ja tunnistaineista.

12 a §

Tullilla on oikeus saada lentobensiinin ja petrolin verotusta ja sen valvontaa varten tar-

peellisiä tietoja Liikenteen turvallisuusvirastolta.

tettu vero tai maksu, Tullin on palautettava erotusta vastaava määrä hakemuksesta verovelvolliselle.

13 §

Jos 1 momentin mukaan suoritettu vero tai maksu on suurempi kuin sittemmin vahvis-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 3 §, 6 §:n 3 momentti, 8 a §:n 3 ja 4 momentti, 9 §:n 1 ja 2 momentti, 16 -18 §, 21 a §:n 1, 4 ja 5 momentti sekä 25 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 3 momentti, 8 a §:n 3 ja 4 momentti sekä 9 §:n 1 momentti laissa 1168/2002, 16 § ja 21 a §:n 1, 4 ja 5 momentti laissa 1400/2010 sekä 17 § osaksi laissa 1168/2002 ja 1400/2010, seuraavasti:

3 §

Tässä laissa tarkoitettujen tuotteiden valmisteverotuksen toimittamisesta ja huoltovarmuusmaksun kantamisesta sekä verojen ja maksujen valvonnasta huolehtii Tulli.

6 §

Sähköntuottajan on annettava veroilmoitus Tullille jokaisesta voimalaitoksesta erikseen.

8 a §

Veronpalautusta koskeva hakemus on tehtävä Tullille kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia määräyksiä hakemuksen tueksi vaadittavista selvityksistä.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamiseen sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa (182/2010) tai sen nojalla ve-

ronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutokin säädetään tai määrätään. Jos yritys on luovuttanut tilikauden jälkeen toiselle tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita, joista on palautettu veroa 1 momentin nojalla, maksettu veronpalautus peritään takaisin. Yrityksen on tehtävä luovutuksesta viipymättä ilmoitus Tullille tässä momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä varten.

9 §

Verkonhaltijan on tehtävä Tullille kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Myös sähköntuottajan on tehtävä vastaavanlainen ilmoitus Tullille. Ilmoitus on tehtävä jokaisesta laitoksesta erikseen. Rekisteriä pitää Tulli.

16 §

Vero määrätään polttoturpeesta ja mäntyöljystä kultakin verokaudelta sinä päivänä voimassa olevien säännöksen mukaan, jona polttoturve tai mäntyöljy on käytetty 15 §:ssä mainittuun tarkoitukseen. Edellä 15 §:ssä tarkoitetun käyttäjän on annettava veroilmoitus Tullille jokaisesta laitoksesta erikseen. Verokautena pidetään kalenterikuukautta.

17 §

Edellä 15 §:ssä tarkoitetun käyttäjän on tehtävä Tullille kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Ilmoitus on tehtävä jokaisesta laitoksesta erikseen. Rekisteriä pitää Tulli.

18 §

Verotuksen toimittaa Tulli.

21 a §

Maakaasuverkonhaltijan on rekisteröidyttävä verovelvolliseksi Tullille kirjallisesti.

Tulli saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa rekisteröidyksi käyttäjäksi rekisteröityneiden nimet ja yhteystiedot maakaasuverkonhaltijalle ja maakaasun valtuutetulle varastonpitäjälle.

Tulli voi antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista rekisteröintimenettelyistä.

25 §

Jos 1 momentin mukaan suoritettu vero on suurempi kuin sittemmin vahvistettu vero, Tullin on palautettava erotusta vastaava määrä hakemuksesta verovelvolliselle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain (1471/1994) 11 §:n 2 momentti seuraavasti:

11 §

Jos 1 momentin mukaan suoritettu vero on suurempi kuin sittemmin vahvistettu vero,

Tullin on palautettava erotusta vastaava määrä hakemuksesta verovelvolliselle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 2 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain (1037/2004) 2 ja 7 §, sellaisena kuin niistä on 7 § laissa 652/2011, seuraavasti:

2 §

Toimivaltainen viranomainen

Verotuksen toimittamisesta ja sen valvon-
nasta huolehtii Tulli sen mukaan kuin val-
misteverotuslaissa säädetään.

7 §

Tuottajarekisteriin hyväksyminen

Sen, joka valmisteverotuslain mukaisesti
antamassaan veroilmoituksessa ilmoittaa, että
juomapakkaukset kuuluvat toimivaan palau-
tusjärjestelmään, tulee osoittaa, että Pirkan-
maan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökes-

kus on hyväksynyt juomapakkausten palau-
tusjärjestelmän ylläpitäjän tuottajarekisteriin
siten kuin jätelain 103 §:ssä säädetään tai että
juomapakkaukset on hyväksytty Ahvenan-
maan maakunnan lainsäädännön mukaiseen
vastaavaan rekisteriin. Ympäristöviranomais-
ten on ilmoitettava rekisteriin tehtävistä muu-
toksista välittömästi Tullille. Jos tuottajare-
kisterin tiedot aiheuttavat muutoksia vero-
velvollisen verotukseen, muutoksia sovelle-
taan tietojen toimittamista seuraavan kalente-
rikuukauden verotuksessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

—

10.

Laki

tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tupakkaverosta annetun lain (1470/1994) 9 §:n 2 momentti, 11 §:n 2 momentti ja
13 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1125/2010, seuraavasti:

9 §

Sääntöjen vastaisesti tai muuten kuin kau-
pallista myyntiä varten maahantuotujen tu-
pakkatuotteiden vähittäismyyntihintana pide-
tään vastaavien tuotteiden vähittäismyynti-
hintaa Suomessa. Jollei vastaavia tuotteita

ole, savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän
hienoksi leikatun tupakan vero määrätään
8 §:ssä tarkoitetun vähimmäisveron mukai-
sesti. Muiden tupakkatuotteiden verotusarvo-
na pidetään tuoteryhmän keskimääräistä vä-
hittäismyyntihintaa, jonka Tulli vahvistaa.

11 §

Jos 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen on valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja, hintalipukkeet hankkii ja kustantaa verovelvollinen itse. Muussa tapauksessa hintalipukkeet toimittaa verovelvolliselle Tulli, joka perii lipukkeista omakustannushintaa vastaavan maksun.

13 §

Verovelvollisen on salassapitosäännösten estämättä annettava Tullille tarpeelliset tiedot kulutukseen luovutettujen tupakkatuotteiden määristä ja hintaluokista 2 momentissa tarkoitettun vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon vahvistamista varten. Lisäksi verovelvollisen on salassapitosäännösten estämättä annettava Tullille tarpeelliset tiedot Euroopan komissiolle toimitettavia tupakkatuotteiden tilastotietoja varten. Tulli antaa

tarkemmat määräykset tietojen sisällöstä sekä toimittamistavasta ja -ajankohdasta.

Tulli vahvistaa savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon. Savukkeiden vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo lasketaan jakamalla kaikkien kulutukseen luovutettujen savukkeiden kokonaisarvo, joka perustuu kaikki verot sisältävään vähittäismyyntihintaan, kulutukseen luovutettujen savukkeiden kokonaismäärällä. Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo lasketaan jakamalla kulutukseen luovutettujen savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan kokonaisarvo, joka perustuu kaikki verot sisältävään vähittäismyyntihintaan, kulutukseen luovutettujen savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan kokonaismäärällä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

jäteverolain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan jäteverolain (1126/2010) 2 § seuraavasti:

2 §

Toimivaltainen viranomainen

Verotuksen toimittamisesta ja sen valvonnasta huolehtii Tulli.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

autoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan autoverolain (1482/1994) 96 § ja

muutetaan 2 §:n 2 momentti, 27 b §:n 1 momentin 5 kohta, 30 §:n 3 momentti, 32 §:n 1 momentti, 34 b §:n 2 momentti, 34 c §:n 3 momentti, 39 §, 40 §:n 2 momentti, 50 §:n 1 ja 3 momentti, 51 §:n 1 ja 2 momentti, 52 §:n 1 momentti, 54 §:n 1 ja 3 momentti, 55 §, 67 §:n 1 ja 4 momentti, 69 §:n 2, 3 ja 5 momentti, 70 §:n 1 – 4 momentti, 71 §:n 4 momentti, 73, 78 ja 84 § sekä 86 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 27 b §:n 1 momentin 5 kohta laissa 193/2011, 30 §:n 3 momentti laissa 421/2001, 34 b §:n 2 momentti laissa 1277/2004, 34 c §:n 3 momentti 1450/2006, 39 § laeissa 5/2009 ja 1316/2011, 40 §:n 2 momentti ja 54 §:n 1 momentti laissa 5/2009, 50 §:n 1 ja 2 momentti, 52 §:n 1 momentti, 54 §:n 3 momentti, 67 §:n 1 ja 4 momentti, 69 §:n 2 momentti, 70 §:n 2 momentti, 71 §:n 4 momentti, 73, 78 ja 84 § sekä 86 §:n 3 momentti laissa 1324/2009, 51 §:n 1 ja 2 momentti laissa 925/2001, 55 § laeissa 248/2008, 267/2008 ja 1324/2009 sekä 69 §:n 3 ja 5 momentti ja 70 §:n 1, 3 ja 4 momentti laissa 267/2008, seuraavasti:

2 §

Verollisena ajoneuvon käyttönä ei kuitenkaan pidetä muussa valtiossa kuin Suomessa vakinaisesti asuvan luonnollisen henkilön omaa tarvettaan varten väliaikaisesti maahan tuomansa muussa valtiossa kuin Suomessa rekisteröidyn ajoneuvon käyttöä yksinomaan hänen omaan tarpeeseensa enintään kuuden kuukauden keskeytymättömänä tai keskeytyvänä määräaikana kahdentoista kuukauden ajanjaksona tai Tullin 32 §:n nojalla antamana tätä pitempänä määräaikana, jos käyttö ei liity ajoneuvon ostoon Suomeen.

27 b §

Edellä 25 §:ssä tarkoitettu alennus autoverosta myönnetään myös seuraavien ehtojen täyttyessä:

5) ajoneuvosta on 2 kohdassa tarkoitettun omistusajan alkaessa tehty Tullille ilmoitus, josta käyvät ilmi ajoneuvon yksilöintitiedot, tiedot ajoneuvon hankinnasta, oleskelusta

1 kohdassa tarkoitettulla alueella sekä suunnitellusta ajoneuvon säilytyksestä; Tulli voi antaa ilmoituksesta tarkempia määräyksiä.

30 §

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei koske Suomessa aikaisemmin rekisteröityä ajoneuvoa, josta kannettua autoveroa on alennettu maahanmuuton yhteydessä 25 §:ssä säädetyllä tavalla, mutta jonka verottomalle luovutukselle 27 §:ssä säädetty määräaika ei ole päättynyt ennen ajoneuvon uudelleen rekisteröintiä. Jos tällainen ajoneuvo rekisteröidään tai pitäisi rekisteröidä Suomessa, ajoneuvosta kannetaan veroa tässä laissa säädettyjen perusteiden mukaan siltä osin kuin vero ylittää ajoneuvosta aikaisemmin maksetun veron. Veron maksuunpanon toimittaa tällöin Tulli.

32 §

Tulli voi hakemuksesta määräämillään ehdoilla pidentää 2 §:n 2 momentissa väliaikaiselle käytölle säädettyä määräaika enintään

yhdellä vuodella. Pidennyshakemus on tehtävä ennen määräajan päättymistä.

34 b §

Ennen kuin ajoneuvoa ryhdytään ensimmäisen kerran käyttämään liikenteeseen Suomessa 1 momentissa tarkoitetulla tavalla, siitä on ilmoitettava Tullille. Ilmoituksessa tulee olla ainakin tiedot ajoneuvoa käyttävästä henkilöstä, tämän työnantajasta ja paikasta, jossa työskentely muualla kuin Suomessa tapahtuu. Tulli voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksen sisällöstä. Liikenteessä olevassa ajoneuvossa tulee olla mukana Tullin vastaanotetuksi vahvistama ilmoitus ajoneuvon käytöstä.

34 c §

Tulli antaa hakemuksesta luvan 12 kuukauden pituiseksi jaksoksi ajoneuvon verottomaan käyttöön. Luvassa vahvistetaan ehdot, joiden mukaista ajoneuvon käyttöä pidetään tässä pykälässä säädetyin tavoin väliaikaisesti verottomana. Tulli voi antaa tarkempia määräyksiä hakemuksen tueksi vaadittavasta selvityksestä ja hakemusmenettelystä. Verottomaan käyttöön oikeuttava lupa on pidettävä mukana ajoneuvossa käytettäessä sitä liikenteessä. Jos ajoneuvon käyttö ei enää täytä verottomuuden edellytyksiä, siitä on ilmoitettava Tullille, joka voi peruuttaa luvan. Ilmoituksen laiminlyönnin perusteella toimitetaan jälkiverotus noudattaen, mitä siitä 57 §:ssä säädetään.

39 §

Tulli voi hyväksyä säännöllistä liiketoimintaa harjoittavan ajoneuvojen maahantuojan tai Suomessa toimivan valmistajan rekisteröidyksi asiamieheksi. Rekisteröidyn asiamiehen tulee olla luotettava ja asiantunteva, ja sen on voitava antaa tässä laissa tarkoitetut ilmoitukset konekielisessä muodossa. Tulli antaa tarkemmat määräykset konekielisestä muodosta. Rekisteröidyn asiamiehen on asetettava Tullille tämän vaatima vakuus.

Jos asiamiehen ei enää voida katsoa täyttävän 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä, Tulli voi peruuttaa asiamiehen rekisteröinnin.

Jos rekisteröity asiamies on laiminlyönyt verojen suorittamisen tai veroilmoitusten tekemisen, Tulli voi peruuttaa rekisteröinnin tilapäisesti asiamiestä kuulematta enintään 30 päivän ajaksi.

40 §

Rekisteröity asiamies ilmoittaa ajoneuvot verotettaviksi jaksolta, jonka pituudesta Tulli päättää. Tulli päättää myös autoveroilmoituksen antamisen ajankohdasta.

50 §

Tulli voi erityisistä syistä hakemuksesta määräämillään ehdoilla alentaa suoritettua tai suoritettavaa autoveroa, viivekorkoa, veronlisäystä, viivästyskorkoa, jäämämaksua sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan. Liikenteen turvallisuusvirasto ratkaisee hakemuksen, jos se määräisi tai on määrännyt veron.

Tulli voi erityisistä syistä valtiovarainministeriön määräämin ehdoin hakemuksesta myöntää lykkäystä veron suorittamiselle. Liikenteen turvallisuusvirasto ratkaisee hakemuksen, joka koskee sen maksuunpanemaa veroa. Valtiovarainministeriö voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

51 §

Milloin autoa ensi kertaa rekisteröitäessä sen omistajaksi tai haltijaksi on rekisteröity sellainen invalidi, jonka liikunta- tai näkövammasta aiheutuva pysyvä haitta-aste on vähintään 80 prosenttia ja jonka henkilökohdaiseen käyttöön auto tulee, tai sellainen invalidi, jonka pysyvä haitta-aste on vähintään 60 prosenttia ja jolle auton hankinta on hänen toimensa, työnsä tai ammattiin valmistumista varten tapahtuvan opiskelun hoitamiseksi olennaisen tarpeellinen, Tullin on hakemuksesta määrättävä asettamillaan ehdoilla valtion varoista maksettavaksi takaisin vero, kuitenkin enintään 3 770 euroa. Milloin hakija ajokortissa olevalla merkinnällä tai muutoin

luotettavasti osoittaa, että hänen on käytettävä automaattivaihteista autoa, veroa palautetaan edellä mainituin edellytyksin enintään 4 980 euroa. Jos auto on ollut haltijan käytössä, vero palautetaan vasta, kun haltija on merkitty auton omistajaksi. Hakemus voidaan tehdä ennen kuin hakija on rekisteröity auton omistajaksi, mutta se on tehtävä 6 kuukauden kuluessa siitä, kun hakija on merkitty rekisteriin auton omistajaksi, uhalla, että oikeus palautuksen saamiseen on menetetty.

Milloin autoa ensi kertaa rekisteröitäessä sen omistajaksi tai haltijaksi on rekisteröity sellainen invalidi, jonka liikuntakyky on alaraajan tai alaraajojen puuttumisen tahi toiminnan vajavuuden vuoksi siten alentunut, että hänen pysyvä haitta-asteensa on vähintään 40 prosenttia, Tullin on hakemuksesta 1 momentissa säädetyillä ehdoilla määrättävä valtion varoista maksettavaksi takaisin 60 prosenttia verosta, kuitenkin enintään 2 460 euroa. Palautusta myönnetään vain autosta, jonka hankinta on invalidille hänen toimensa, työnsä tai ammattiin valmistumista varten tapahtuvan opiskelun hoitamiseksi olennaisen tarpeellinen. Hakemus voidaan tehdä ennen kuin hakija on rekisteröity auton omistajaksi, mutta se on tehtävä viimeistään 1 momentissa säädetyssä ajassa.

52 §

Jos ajoneuvon käyttö on kielletty tämän lain säännösten nojalla, Tulli tai Liikenteen turvallisuusvirasto voi määräämillään ehdoilla hakemuksesta erityisistä syistä määrääjäksi tai kokonaan peruuttaa käyttökiellon. Hakemuksen voi tehdä ajoneuvon omistaja tai haltija.

54 §

Ennen ajoneuvon ensimmäistä rekisteröintiä tai käyttöönottoa toimitettava autoverotus on Tullin tehtävänä. Tulli huolehtii veron maksuunpanosta myös 22, 22 a, 27 ja 36 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa sekä 34 d §:ssä tarkoitettua veron palauttamisesta ja mahdollisesta uudelleen verotuksesta. Tullin työjärjestyksessä määrätään Tullin sisäisestä toimivallan ja tehtävien jaosta.

Autoverotuksen yleinen johtaminen ja valvonta kuuluvat Tullille. Verohallinto huolehtii kuitenkin Liikenteen turvallisuusviraston tehtävänä olevan autoverotuksen yleisestä johtamisesta ja valvonnasta.

55 §

Valtion etua valvoo 54 §:n 1 momentissa tarkoitettussa verotuksessa Tullin tulliasiamies tai muu valtion edunvalvoja siten kuin Tullin hallinnosta annetussa laissa (/) säädetään. Liikenteen turvallisuusviraston tehtävänä olevassa autoverotuksessa valtion etua valvoo Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö.

Valtion edunvalvojaa kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että edunvalvojalle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin, jollei 69 tai 70 §:ssä toisin säädetä.

67 §

Jos asia on hakijalle erityisen tärkeä, Tulli tai Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa hakemuksesta ennakkoratkaisun siitä, miten tätä lakia sovelletaan hakijan ajoneuvon verotukseen. Ennakkoratkaisua ei kuitenkaan anneta verotusarvosta.

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsiteltävä Tullissa, Liikenteen turvallisuusvirastossa, hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa kiireellisenä. Päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea valittamalla muutosta.

69 §

Valtion puolesta oikeus hakea muutosta päätökseen on 55 §:ssä tarkoitettulla valtion edunvalvojalla.

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on kolme vuotta veron määräämistä tai palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tullin oikeudenvallontayksikön ja Veronsaajien oikeudenvallontayksikön määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Viranomaisen on varattava verovelvollisen oikaisuvaatimuksesta valtion edunvalvojalle ja valtion edunvalvojan oikaisuvaatimuksesta verovelvolliselle tilaisuus vastineen antamiseen sekä oikaisuvaatimuksen tekijälle tarvittaessa myös tilaisuus vastaselityksen antamiseen. Asian ratkaisemisesta asianosaisia kuulematta säädetään hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentissa.

70 §

Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen ja muuhun kuin veron määräämistä tai palauttamista koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä verovelvollisen tai muun muutoksenhakuun oikeutetun asianosaisen henkilön kotikunta tai yhteisön kotipaikka oli, kun 69 §:n 1 momentissa tarkoitettu tai muu kuin veron määräämistä tai palauttamista koskeva päätös tehtiin. Jos ajoneuvosta määrätyn veron osalta on useita verovelvollisia tai jos asiassa ei ole toimivaltaista hallinto-oikeutta edellä olevan perusteella, valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valtion puolesta valitusoikeus on 55 §:ssä tarkoitettulla valtion edunvalvojalla.

Valitusaika oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen on kolme vuotta veron määräämistä tai palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää oikaisupäätöksen tiedoksisaannista. Muussa asiassa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valtion edunvalvojan valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa sille viranomaiselle, jonka päätöksestä valitetaan. Päätöksen tehneen viranomaisen on annettava valituksen johdosta lausunto. Viranomaisen on varattava valituksen ja lausunnon johdosta valtion edunvalvojan tekemästä valituksesta verovelvolliselle ja muulle asianosaiselle sekä verovelvollisen ja muun asianosaisen tekemästä valituksesta valtion edunvalvojalle tilaisuus vastineen antamiseen. Tarvittaessa muutoksenhakijalle on varattava tilaisuus myös vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä vastineineen, vastaselityksineen ja lausuntoineen sekä asian

käsittelyssä syntyneet muut asiakirjat on viipymättä lähetettävä hallinto-oikeudelle. Sen lisäksi, mitä hallintolainkäyttölain (586/1996) 34 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, verovelvollisen ja muun asianosaisen tekemä valitus voidaan ratkaista kuulematta Veronsaajien oikeudenvilvontayksikköä, jos veron määrä voi valituksen johdosta muuttua enintään 6 000 euroa, eikä asia ole tulkinanvarainen tai epäselvä.

71 §

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai päätöksen tehneelle hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on 55 §:ssä tarkoitettulla valtion edunvalvojalla.

73 §

Jos autovero on hallinto-oikeuden päätöksellä poistettu tai sitä on alennettu, Tullin tai Liikenteen turvallisuusviraston on suoritettava liikaa maksettu vero muutoksenhausta huolimatta verovelvolliselle.

Jos korkein hallinto-oikeus on 55 §:ssä tarkoitettua valtion edunvalvojan valituksesta muuttanut hallinto-oikeuden päätöstä, jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä on toimitettava Tullille tai Liikenteen turvallisuusvirastolle, jonka tulee viipymättä maksuunpanna verovelvolliselle liikaa suoritettu määrä.

78 §

Jos 55 §:ssä tarkoitettu valtion edunvalvoja katsoo, että verovelvollisen maksettavaksi olisi määrättävä veroa, Tullin tai Liikenteen turvallisuusviraston on näiden pyynnöstä tehtävä asiassa päätös.

84 §

Tullilla ja Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus velvoittaa se, joka ei ole noudattanut tässä luvussa tarkoitettua kehotusta tietojen antamiseen tai aineiston esittämiseen, uhkasakolla täyttämään velvollisuutensa.

86 §

Tulli, Verohallinto tai Liikenteen turvallisuusvirasto voi myös määrätä asiakirjat annettaviksi tilastollisia tai tieteellisiä tutkimuksia varten tällaista tutkimusta suorittavan henkilön tai viranomaisen käytettäväksi. Myös hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden päätökset voidaan julkaista

sanamuodon mukaisina tai lyhennettyinä, asianomaisten nimiä kuitenkaan mainitsematta. Tietoja ei saa luovuttaa edelleen eikä käyttää ilman veroviranomaisen lupaa muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon ne on luovutettu, ellei toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

13.

Laki

ajoneuvoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ajoneuvoverolain (1281/2003) 50 §:n 1 momentti, 53 §, 56 §:n 1 ja 2 momentti sekä 61 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 50 §:n 1 momentti ja 53 § laissa 249/2008 sekä 56 §:n 1 ja 2 momentti ja 61 §:n 1 momentti laissa 1327/2009, seuraavasti:

50 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Veronkantoviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusoikeus on verovelvollisella tai muulla asianomaisella sekä valtion puolesta sillä, joka 53 §:n mukaan valvoo valtion etua.

53 §

Valtion edunvalvonta

Valtion etua valvoo muutoksenhakua ja oikeudenvilvontayksikkö. Edellä 38 §:ssä tarkoitettua kiinteää tai kulutusveroa koskeissa asioissa valtion etua valvoo Tulli tai muu valtion edunvalvoja siten kuin Tullin hallinnosta annetussa laissa (/) säädetään.

Valtion edunvalvojaa kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että edunvalvojalle

varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

56 §

Viranomaiset

Ajoneuvoveron veronkantoviranomaisena toimii Liikenteen turvallisuusvirasto. Kiinteän veron ja kulutusveron veronkantoviranomaisena toimii kuitenkin Tulli. Ahvenanmaan maakunnassa veronkantoviranomaisena on Ahvenanmaan valtionvirasto, johon sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään Liikenteen turvallisuusvirastosta.

Liikenteen turvallisuusvirasto, Tulli ja Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröityjen ajoneuvojen osalta Ahvenanmaan valtionvirasto toimittavat veron maksuunpanon ja huolehtivat veron perimisestä ja muista verotukseen liittyvistä toimenpiteistä sekä käsittelevät ajoneuvoverotusta koskevat hakemus- ja muut asiat. Liikenteen turvallisuusvirasto käsittelee kuitenkin myös Ahvenanmaan valti-

onviraston kantamia veroja koskevat lykkäys- ja huojenusasiat.

61 §

Veronhuojennus

Liikenteen turvallisuusvirasto voi erityisesti syystä hakemuksesta määräämillään ehdoilla kokonaan tai osittain vapauttaa tai myöntää lykkäyksen suoritettun tai suoritetta-

van ajoneuvoveron ja sille laskettavan koron suorittamisesta. Virasto tai valtiovarainministeriö on oikeutettu saamaan muilta veroviranomaisilta tarvittavat tiedot huojenusasian ratkaisemiseksi. Tulli ratkaisee edellä 38 §:ssä tarkoitettua kiinteää ja kulutusveroa koskevat vapautus- tai lykkäyshakemukset. Veronmaksun lykkäys myönnetään valtiovarainministeriön määräämillä ehdoilla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain (1307/2007) 9 §:n 2 ja 3 momentti, 11 §, 12 §:n 3 momentti, 13 ja 14 §, 16 §:n 2 momentti, 17—19 §, 20 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 21 §:n 2, 4 ja 5 momentti, 22 §:n 4 momentti, 23 ja 24 §, 27 §:n 1 momentti ja 28 § seuraavasti:

9 §

Polttoainemaksun määrääminen

Jos polttoainemaksua pannaan maksuun muun näytön kuin aluksessa havaitun polttoaineen perusteella, polttoainemaksu kanneetaan vain kerran koko siltä vuodelta, jonka aikana tapahtunutta polttoaineen käyttöä näyttö koskee. Polttoainemaksu maksuunpannaan enintään viideltä vuodelta siitä, kun aluksen käyttö polttoainemaksun aiheuttavalla polttoaineella on tullut Tullin tietoon.

Polttoainemaksu on määrättävä kahden vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona aluksen käyttö polttoainemaksun aiheuttavalla polttoaineella on tullut Tullin tietoon.

11 §

Aluksen maastavientikielto

Alusta, josta on kannettava polttoainemaksua, ei saa viedä maasta ennen kuin polttoai-

nemaksu on maksettu. Tulli voi kuitenkin sallia aluksen maastaviennin, jos polttoainemaksun maksamisesta on asetettu hyväksytävä vakuus.

12 §

Polttoainemaksun suorittaminen

Tulli voi lähettää eräntyneestä polttoainemaksusta maksuvelvolliselle maksumuistutuksen.

13 §

Viranomaiset

Polttoainemaksua koskeva yleinen johtaminen, valvonta sekä maksuunpano kuuluvat Tullille.

Polttoaineiden käyttöä valvovat Tulli, poliisi ja rajavartiolaitos. Niillä on oikeus suorittaa sellaisia polttoaineen ja aluksen tarkastuksia ja ottaa polttoaineesta näytteitä, jotka

ovat tarpeen polttoainemaksun valvontaa ja sen maksuunpanoa varten. Jos aluksessa havaitaan käytettävän polttoainemaksun aiheuttavaa polttoainetta, havainnon tehneen viranomaisen tulee ilmoittaa siitä Tullille.

14 §

Käyttökielto

Jos polttoainemaksua ei ole suoritettu määräjassa, alusta ei saa käyttää liikenteessä (*käyttökielto*). Alusta ei saa käyttää, vaikka sen omistus tai hallinta on siirretty muulle kuin maksuvelvolliselle. Tulli voi pyytää poliisilta virka-apua aluksen käytön estämiseksi. Aluksen käyttö sallitaan, kun maksuvelvollinen tai muu kuin maksuvelvollinen on suorittanut polttoainemaksun.

Tulli voi määräämillään ehdoilla hakemuksesta erityisestä syystä määräjäksi tai kokonaan peruuttaa käyttökiellon, jos käyttökielto on ilmeisen kohtuuton. Hakemuksen voi tehdä aluksen omistaja tai haltija taikka se, jonka maksettavaksi polttoainemaksu on määrätty.

16 §

Polttoainemaksua koskevien tietojen julkisuus ja tietojen antaminen

Tullin on pyynnöstä annettava todistus siitä, ettei aluksesta ole suorittamatta polttoainemaksua. Todistuksesta peritään maksu, jonka määrästä säädetään valtion maksupestelaisissa (150/1992).

17 §

Ennakkoratkaisu

Tulli voi antaa hakemuksesta ennakkoratkaisun tämän lain säännösten soveltamisesta, jos asia on hakijalle erityisen tärkeä. Ennakkoratkaisu annetaan määräjäksi, kuitenkin enintään sen antamista seuraavan kalenterivuoden loppuun. Lainvoiman saanutta ennakkoratkaisua noudatetaan ennakkoratkaisun saajan vaatimuksesta sitovana sinä aika-

na, jota ennakkoratkaisu koskee. Ennakkoratkaisusta perittävistä maksusta säädetään eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista annetussa laissa (1209/2006).

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsiteltävä Tullissa kiireellisenä. Päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea valittamalla muutosta.

18 §

Oikaisu maksunsaajan hyväksi

Jos maksuvelvolliselle on jäänyt maksuunpanematta polttoainemaksu tai polttoainemaksua on maksuunpantu liian vähän taikka maksua on palautettu aiheettomasti tai liikaa, Tulli voi oikaista polttoainemaksua koskevaa päätöstä kolmen vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona polttoainemaksun maksuunpano on tehty tai olisi pitänyt tehdä tai jona päätös polttoainemaksun palauttamisesta on tehty, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu. Ennen oikaisua maksunsaajan hyväksi on maksuvelvolliselle varattava tilaisuus vastineen antamiseen asiassa.

19 §

Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi

Jos Tulli toteaa, että polttoainemaksua on maksuunpantu liikaa tai palautettu liian vähän, sen on oikaistava antamaansa päätöstä ja maksettava maksuvelvolliselle tämän liikaa maksama tai palauttamatta jäänyt maksu, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisu voidaan tehdä kolmen vuoden kuluessa maksuunpanon tai maksunpalautuksen määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

20 §

Oikaisuvaatimus

Polttoainemaksua koskevaan päätökseen haetaan muutosta Tullilta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu.

Valtion puolesta oikeus hakea muutosta on sillä, joka 24 §:n mukaan valvoo asiassa valtion etua.

Oikaisuvaatimus on toimitettava määräajassa Tullille. Tullin on varattava maksuvelvollisen oikaisuvaatimuksesta valtion edunvalvojalle ja valtion edunvalvojan oikaisuvaatimuksesta maksuvelvolliselle tilaisuus vastineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijälle tarvittaessa myös vastaselityksen antamiseen. Asian ratkaisemisesta asianosaisia kuulematta säädetään hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentissa.

21 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Valtion puolesta valitusoikeus Tullin tekemään päätökseen on sillä, joka 24 §:n mukaan valvoo asiassa valtion etua.

Valituskirjelmä on toimitettava Tullille, jonka on annettava valituksen johdosta lausunto. Tullin on varattava valituksen ja lausunnon johdosta valtion edunvalvojan valituksesta maksuvelvolliselle ja muulle asianosaiselle sekä maksuvelvollisen ja muun asianosaisen tekemästä valituksesta valtion edunvalvojalle tilaisuus vastineen antamiseen. Tarvittaessa muutoksenhakijalle on varattava tilaisuus myös vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä vastineineen, vastaselityksineen ja lausuntoineen sekä asian käsittelyssä syntyneet muut asiakirjat on viipymättä lähetettävä hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeudelle osoitettu valitus, joka olisi pitänyt tehdä oikaisuvaatimuksena, käsitellään Tullissa oikaisuvaatimuksena. Valituksen tutkimatta jättämisestä ei tällöin tehdä päätöstä.

22 §

Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai päätöksen tehneelle hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on sillä, joka 24 §:n mukaan valvoo valtion etua.

23 §

Muutoksenhaun ja Tullin tekemän oikaisun johdosta maksettava korko

Jos polttoainemaksu on muutoksenhaun tai Tullin tekemän oikaisun johdosta kumottu tai polttoainemaksua on alennettu, asianomaiselle on maksettava takaisin liikaa suoritettu määrä sekä sille vuotuista korkoa, joka on kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain (633/1982) 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä. Korko lasketaan polttoainemaksun maksupäivästä takaisinmaksupäivään. Palautukselle maksettava korko ei ole tuloverotuksessa veronalaista tuloa.

Jos muutoksenhaun johdosta polttoainemaksua määrätään suoritettavaksi tai sen määrää korotetaan, Tulli perii polttoainemaksun ja sille veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetyn viivekoron.

24 §

Valtion edun valvonta

Valtion edunvalvojasta muutoksenhakua ja oikaisua koskeissa asioissa säädetään Tullin hallinnosta annetussa laissa (/).

Valtion edunvalvojaa kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että edunvalvojalle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

27 §

Aiheettoman suorituksen palauttaminen

Joka osoittaa suorittaneensa erehdyksessä polttoainemaksua, on oikeutettu hakemukselta saamaan suorittamansa määrän takaisin Tullilta. Erehdyksenä ei pidetä polttoainemaksun suorittamista siinä tarkoituksessa, että aluksen käyttöä ei estettäisi, tai olosuhteis-

sa, joissa tätä tarkoitusta voidaan pitää ilmeisenä.

28 §

Polttoainemaksun huojentaminen ja maksunlykkäys

Tulli voi hakemuksesta erityisistä syistä määräämillään ehdoilla kokonaan tai osittain vapauttaa polttoainemaksun sekä viivekoron ja lykkäyksen vuoksi suoritettavan koron maksamisesta, jos näiden perimistä täysimää-

räisenä voidaan pitää ilmeisen kohtuuttomana. Valtiovarainministeriö voi ottaa periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Tulli voi hakemuksesta myöntää erityisistä syistä lykkäystä polttoainemaksun suorittamiselle valtiovarainministeriön määräämin ehdoin, jos polttoainemaksun suorittamista määräajassa voidaan pitää ilmeisen kohtuuttomana. Valtiovarainministeriö voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista annetun lain (1209/2006) 1 §:n 2 momentti, 5 § ja 8 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti ja 5 § laissa 1328/2009, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan myös Tullin ja Liikenteen turvallisuusviraston käsittelemiin hakemuksiin, jotka koskevat Tullin tai Liikenteen turvallisuusviraston antamaa ennakkoratkaisua.

5 §

Kiinteiden maksujen vahvistaminen

Verohallinnon ja Tullin päätösmaksuista sekä käsittelymaksuista säädetään valtiova-

rainministeriön asetuksella. Liikenteen turvallisuusviraston maksuista säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

8 §

Maksua koskeva muutoksenhaku

Muutoksenhausta Tullin määräämiin maksuihin säädetään tullilaissa (1466/1994).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki**pakkokeinolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pakkokeinolain (450/1987) 1 luvun 6 §:n 1 momentin 3 kohta sekä 5 a luvun 5 §:n 3 momentti ja 14 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 480/2010, seuraavasti:

1 luku

Kiinniottaminen, pidättäminen ja vangitseminen

6 §

Pidättämiseen oikeutettu virkamies

Pidättämisestä päättää pidättämiseen oikeutettu virkamies. Pidättämiseen oikeutettuja virkamiehiä ovat:

3) Tullin rikostorjunnan päällikkö sekä tullimies, jonka Tullinvalvontaosaston päällikkö tai rikostorjunnan päällikkö on määrännyt tutkinnanjohtajaksi;

5 a luku

Telekuuntelu, televalvonta ja tekninen tarkkailu

5 §

Toimenpiteestä päättäminen

Tutkinnanjohtajan esityksestä esitutkinnan toimittamisesta vastaavan poliisiyksikön

päällikkönä tai apulaispäällikkönä toimiva poliisimies päättää muusta kuin 1 momentissa tarkoitettusta teknisestä kuuntelusta. Tullin toimittamassa esitutkinnassa päätöksen tekee Tullin rikostorjunnan päällikkö sekä rajavartiolaitoksen toimittamassa esitutkinnassa rajavartiolaitoksen esikunnan oikeudellisen osaston osastopäällikkö tai apulaisosastopäällikkö. Jos tutkinnanjohtajana on virallinen syyttäjä, hän tekee päätöksen.

14 §

Korvauksen suorittaminen

Teleyrityksellä on oikeus saada valtion varoista korvaus tässä luvussa tarkoitettusta viranomaisien avustamisesta ja tietojen antamisesta aiheutuneista välittömistä kustannuksista. Korvauksen maksamisesta päättää tutkinnan suorittaneen poliisilaitoksen tai poliisin valtakunnallisen yksikön päällikkö taikka hänen määräämänsä taikka Tullin rikostorjunnan päällikkö. Rajavartiolaitoksessa asiaa päättää rajavartiolaitoksen esikunta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

17.

Laki

ilmailulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ilmailulain (1194/2009) 99 §:n 3 momentti, 108 §:n 2 momentti ja 147 §:n 2 momentti seuraavasti:

99 §

Luvun soveltamisala ja yleiset säännökset

Poliisimiehelle turva-asetuksen ja sen nojalla annettujen komission asetusten mukaisen luvan tai hyväksynnän myöntää poliisitoiminnasta vastaavan yksikön päällikkö, rajavartiomiehelle raja- tai merivartioston komentaja ja tullimiehelle Tullin vastuuyksikön päällikkö.

108 §

Turvataarkastajan koulutukseen pääsyn edellytykset

Turvataarkastajakoulutukseen osallistumisen hyväksyy 1 momentista poiketen poliisimiehen osalta poliisitoiminnasta vastaavan yksikön päällikkö, rajavartiomiehen osalta

raja- tai merivartioston komentaja ja tullimiehen osalta Tullin vastuuyksikön päällikkö.

147 §

Toimenpiteet henkilölle myönnettyyn lupaan puuttumiseksi

Edellä 1 momentista poiketen toimivaltainen viranomainen on poliisitoiminnasta vastaavan yksikön päällikkö, kun kyseessä on poliisimiehelle myönnetty turvataarkastajan hyväksyntä, raja- tai meriosaston komentaja, kun kyseessä on rajavartiomiehelle myönnetty turvataarkastajan hyväksyntä, ja Tullin vastuuyksikön päällikkö, kun kyseessä on tullimiehelle myönnetty turvataarkastajan hyväksyntä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

18.

Laki**väylämaksulain 25 ja 26 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väylämaksulain (1122/2005) 25 §:n 1 ja 2 momentti sekä 26 §:n 2 momentti seuraavasti:

25 §

Muutoksenhaku

Väylämaksua tai sen palautusta koskevaan tai muuhun tämän lain nojalla annettuun Tullin päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua, ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla. Valtion puolesta valitusoikeus on sillä, joka Tullin hallinnosta annetun lain (/) 8 §:n mukaan valvoo asiassa valtion etua ja oikeutta. Muutosta on haettava kirjallisesti ja valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa Tullille.

Valitusaika on kolme vuotta väylämaksun määräämistä tai sen palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muusta kuin väylämaksun määräämistä koskevasta päätöksestä valitettaessa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaika, kun muutosta haetaan valtion puolesta, on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

26 §

Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai Helsingin hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on sillä, joka Tullin hallinnosta annetun lain 8 §:n mukaan valvoo asiassa valtion etua ja oikeutta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

19.

Laki**ulkomaalaislain 181 §:n väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti ulkomaalaislain (301/2004) 181 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 886/2011, seuraavasti:

181 §

Liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määrääminen

Liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määrää rajatarkastuksen yhteydessä sen rajavartioston tai merivartioston komentaja, apulaiskomentaja taikka raja- tai meritoimiston päällikkö, jonka toimialueella 173 §:n tai henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 20 §:n rikkominen on havaittu. Jos rajatarkastusviranomaisena on

toiminut poliisi, liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määrää kihlakunnan poliisilaitoksen päällystöön kuuluva virkamies. Jos rajatarkastusviranomaisena on toiminut tulliviranomainen, liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määrää tehtävään määrätty Tullin vastuuyksikön toimintayksikön esimiestehtävässä toimiva tullimies.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2013.

Helsingissä päivänä lokakuuta 2012

Pääministeri

JYRKI KATAINEN

Valtiovarainministeri *Jutta Urpilainen*

2.

Laki

tullilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan tullilain (1466/1994) 1 ja 2 §, väliaikaisesti 3 §:n 1 momentti, 4—8 §, 9 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 13 §:n edellä oleva väliotsikko, 14 §:n 1 ja 3 momentti, 14 a, 18—20 ja 20 b §, väliaikaisesti 20 d §:n 1 momentti, väliaikaisesti 20 g §:n 3 momentti, 20 h §:n 2 momentti, 21 §:n edellä oleva väliotsikko, 21 §, 22 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 momentti, 23 a §:n 1, 2 ja 3 momentti, 23 b §:n 5 momentti, 23 c §, 23 d §:n 1, 2 ja 4 momentti, 24 §:n 1 ja 4 momentti, 25 §:n 3 ja 4 momentti, 26 §:n 1 momentin johdantokappale, 26 a §, 27 §:n 1 momentin johdantokappale, 28 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 4 momentti, 28 a §:n 1 ja 2 momentti, 29 ja 30 §, 30 a §:n 3 momentti, 32 §, 33 §:n 1 ja 2 momentti, 34 §, 37 §:n 1 ja 2 momentti, 38 §, 40 §:n 4 momentti, 42 §:n 1 momentti, väliaikaisesti 43 §:n 2 momentti, 43 §:n 3 momentti, 43 a §, 46 §:n 2 momentti, 47 §:n 4 momentti, väliaikaisesti 47 a §, 49 §:n 1 momentti, 50 §:n 1 momentti sekä 52 a ja 53 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 331/1996, 8 §, 14 §:n 3 momentti ja 20 b § laissa 331/1996, 3 §:n 1 momentti osaksi laeissa 331/1996, 241/2001 ja 774/2003, 7 § laissa 1240/2001, 9 §:n 1 momentti laissa 715/2003, 9 §:n 3 momentti ja 23 b §:n 5 momentti laissa 1104/1998, 9 §:n 4 momentti laissa 764/1999, 13 §:n edellä oleva väliotsikko ja 27 §:n 1 momentin johdantokappale laissa 241/2001, 14 §:n 1 momentti osaksi laissa 65/2003, 14 a § laissa 482/2010, 18 § ja 49 §:n 1 momentti osaksi laissa 1299/2003, 20 d §:n 1 momentti, 25 §:n 3 ja 4 momentti, 28 a §:n 1 ja 2 momentti, 32 §, 37 §:n 1 momentti, 40 §:n 4 momentti, 43 §:n 3 momentti, 46 §:n 2 momentti, 50 §:n 1 momentti sekä 52 a ja 53 a § laissa 1299/2003, 20 g §:n 3 momentti, 20 h §:n 2 momentti, 21 §, 23 a §:n 1, 2 ja 3 momentti, 23 c §, 23 d §:n 1, 2 ja momentti, 24 §:n 1 momentti, 26 §:n 1 momentin johdantokappale, 26 a § sekä 28 §:n 1, 2 ja 4 momentti laissa 774/2003, 23 §:n 1 momentti osaksi laissa 1104/1998, 24 §:n 4 momentti laissa 690/2009, 30 § ja 30 a §:n 3 momentti laissa 179/2003, 37 §:n 2 momentti laissa 1378/1997, 38 § laeissa 1378/1997 ja 1299/2003, 42 §:n 1 momentti laissa 584/1998, 43 a § laissa 844/2006 sekä 47 a § laissa 331/1996, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Tätä lakia sovelletaan kolmansista maista tuotavien ja niihin vietävien tavaroiden tulliverotukseen ja tullivalvontaan sen lisäksi, mitä niistä säädetään yhteisön tullikoodeksista annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2913/92 (*koodeksi*), tietyistä yhteisön tullikoodeksin soveltamista koskevista säännöksistä annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 2454/93 (*soveltamisasetus*) ja yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 918/83 (*tullittomuusasetus*) tai muussa Euroopan yh-

1 §

Tätä lakia sovelletaan kolmansista maista tuotavien ja niihin vietävien tavaroiden tulliverotukseen ja tullivalvontaan sen lisäksi, mitä niistä säädetään yhteisön tullikoodeksista annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2913/92, jäljempänä *koodeksi*, tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 2454/93, jäljempänä *soveltamisasetus*, ja yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetussa neuvoston

teisöjen (*yhteisö*) lainsäädännössä. Lisäksi tätä lakia sovelletaan yhteisön lainsäädännön ohella Suomen ja muiden maiden välisen kaupan tilastointiin sekä tullirikostutkintaan.

asetuksessa (EY) N:o 1186/2009, jäljempänä *tullittomuusasetus*, tai muussa *Euroopan unionin (EU)* lainsäädännössä. Lisäksi tätä lakia sovelletaan *EU:n* lainsäädännön ohella Suomen ja muiden maiden välisen kaupan tilastointiin sekä tullirikostutkintaan.

2 §

Tullilainsäädännön mukaisia toimivaltuuksia voidaan käyttää yhteisön lainsäädäntöä noudattaen myös yhteisön sisäisessä liikenteessä tavaroiden maahantuontia ja maastavientiä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvomiseksi.

Jos tavarahan maahantuonnin edellytyksenä on viranomaisen myöntämä lupa, mutta asianmukaista lupaa ei ole vielä myönnetty tuotaessa tavara Suomen tullialueelle, tavara on ilmoitettava tulliviranomaiselle myös silloin, kun se tuodaan suoraan toisesta Euroopan yhteisöjen jäsenmaasta.

2 §

Tullilainsäädännön mukaisia toimivaltuuksia voidaan käyttää *EU:n* lainsäädäntöä noudattaen myös *EU:n* sisäisessä liikenteessä tavaroiden maahantuontia ja maastavientiä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvomiseksi.

Jos tavarahan maahantuonnin edellytyksenä on viranomaisen myöntämä lupa, mutta asianmukaista lupaa ei ole vielä myönnetty tuotaessa tavara Suomen tullialueelle, tavara on ilmoitettava *Tullille* myös silloin, kun se tuodaan suoraan toisesta *EU:n* jäsenmaasta.

3 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *Suomen tullialueella* aluetta, jonka muodostavat valtakunnan maa-alue, aluevedet ja ilmatila, kuitenkin niin, että tullialue ulottuu kaksi meripeninkulmaa aluemereren ulkorajaa ulommaksi, jollei asiasta ole kansainvälisesti muuta sovittu;
- 2) *yhteisön tullialueella* koodeksin 3 artiklassa tarkoitettua aluetta;
- 3) *kolmannella maalla* aluetta, joka ei kuulu yhteisön tullialueeseen;
- 4) *tullitoimenpiteellä* tullilaitoksen toimivaltaan kuuluvaa virkatointia tullirikosten esitutkintaa lukuun ottamatta;
- 5) *tullirikoksella* rikosta, joka käsittää tämän lain tai muun lain säännösten, joiden noudattamisen valvonta tai täytäntöönpano on tullilaitoksen tehtävänä, taikka näiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten rikkomisen samoin kuin rikoslain 46 luvussa tarkoitettua laitonta tuontitavaraan ryhtymistä, sellaista rikoslain 32 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua kätkemisrikosta ja muutakin sellaista säännösten rikkomista, johon sisältyy omaisuuden maahantuontia tai maastavientiä;
- 6) *teknisellä valvonnalla* ennalta määräämättömään henkilö- ja tavaraliikenteeseen

3 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *Suomen tullialueella* aluetta, jonka muodostavat valtakunnan maa-alue, aluevedet ja ilmatila, kuitenkin niin, että tullialue ulottuu kaksi meripeninkulmaa aluemereren ulkorajaa ulommaksi, jollei asiasta ole kansainvälisesti muuta sovittu;
- 2) *EU:n* tullialueella koodeksin 3 artiklassa tarkoitettua yhteisön tullialuetta;
- 3) *kolmannella maalla* aluetta, joka ei kuulu *EU:n* tullialueeseen;
- 4) *tullitoimenpiteellä* *Tullin* toimivaltaan kuuluvaa virkatointia tullirikosten esitutkintaa lukuun ottamatta;
- 5) *tullirikoksella* rikosta, joka käsittää tämän lain tai muun lain säännösten, joiden noudattamisen valvonta tai täytäntöönpano on *Tullin* tehtävänä, tai näiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten rikkomisen taikka rikoslain (39/1889) 46 luvussa tarkoitettua laitonta tuontitavaraan ryhtymistä, sellaista rikoslain 32 luvussa tarkoitettua *rahanpesurikosta* ja sellaista säännösten rikkomista, johon sisältyy omaisuuden maahantuontia tai maastavientiä;
- 6) *teknisellä valvonnalla* ennalta määräämättömään henkilö- ja tavaraliikenteeseen

kohdistuvaa teknisellä laitteella tapahtuvaa katselua tai kuuntelua sekä äänen tai kuvan automaattista tallentamista;

7) *tarkkailulla* jatkuvaa tai toistuvaa tiettyyn henkilöön tai hänen toimintaansa kohdistuvaa tiedonhankintaa;

8) *teknisellä tarkkailulla* jatkuvaa tai toistuvaa tiettyyn henkilöön kohdistuvaa teknisellä laitteella tapahtuvaa kuuntelua ja äänen tallentamista (*tekninen kuuntelu*), katselua ja kuvaamista (*tekninen katselu*) sekä kulkuneuvon tai tavarankuljetuksen seuranta (*tekninen seuranta*);

9) *poliisiasiaain tietojärjestelmän teknisenä osana olevalla* *tutkinta- ja virka-apujärjestelmällä* sekä sen *arkistohakemistolla* henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain (761/2003) 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettua poliisiasiaain tietojärjestelmää niiden tietojen osalta, jotka tullilaitos on tallettanut tutkinnan ja virka-apun tietoihin sekä tutkinnan ja virka-apun arkistotietoihin;

10) *televalvonnalla* salassa pidettävien tunnistamistietojen hankkimista televiesteistä, jotka on lähetetty yleiseen tai muuhun viestintämarkkinalain (396/1997) soveltamisalaan kuuluvaan televerkkoon kytketystä teleliittymästä tai telepäätelaitteesta taikka vastaanotettu tällaiseen teleliittymään tai telepäätelaitteeseen, sekä tällaisen teleliittymän tai telepäätelaitteen tilapäistä sulkemista.

kohdistuvaa teknisellä laitteella tapahtuvaa katselua tai kuuntelua sekä äänen tai kuvan automaattista tallentamista;

7) *tarkkailulla* jatkuvaa tai toistuvaa tiettyyn henkilöön tai hänen toimintaansa kohdistuvaa tiedonhankintaa;

8) *teknisellä tarkkailulla* jatkuvaa tai toistuvaa tiettyyn henkilöön kohdistuvaa teknisellä laitteella tapahtuvaa kuuntelua ja äänen tallentamista (*tekninen kuuntelu*), katselua ja kuvaamista (*tekninen katselu*) sekä kulkuneuvon tai tavarankuljetuksen seuranta (*tekninen seuranta*);

9) *poliisiasiaain tietojärjestelmän teknisenä osana olevalla* *tutkinta- ja virka-apujärjestelmällä* sekä sen *arkistohakemistolla* henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain (761/2003) 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettua poliisiasiaain tietojärjestelmää niiden tietojen osalta, jotka *Tulli* on tallettanut tutkinnan ja virka-apun tietoihin sekä tutkinnan ja virka-apun arkistotietoihin;

10) *televalvonnalla* salassa pidettävien tunnistamistietojen hankkimista televiesteistä, jotka on lähetetty yleiseen tai muuhun viestintämarkkinalain (393/2003) soveltamisalaan kuuluvaan televerkkoon kytketystä teleliittymästä tai telepäätelaitteesta taikka vastaanotettu tällaiseen teleliittymään tai telepäätelaitteeseen, sekä tällaisen teleliittymän tai telepäätelaitteen tilapäistä sulkemista.

4 §

Yhteisön tullilainsäädännössä tarkoitettu tulliviranomainen ja toimivaltainen viranomainen on tullilaitos, jollei erikseen toisin säädetä. *Tullihallitus määrää tältä osin tullilaitoksen sisäisestä toimivallan jaosta.*

Tullihallitus voi muutoinkin määrätä yhteisön tullilainsäädännön mukaisista menettelyistä, jollei niistä muuta säädetä. Valtiovarainministeriö voi ratkaista periaatteellisesti tai muutoinkin merkittävän, myös tullin alentamista tai poistamista koskevan yhteisön lainsäädännön soveltamiseen liittyvän asian.

5 §

Poikkeukset tullittomuutta koskevista säännöksistä, milloin se tullittomuusasetuksen

4 §

EU:n tullilainsäädännössä tarkoitettu tulliviranomainen ja toimivaltainen viranomainen on *Tulli*, jollei erikseen toisin säädetä.

Tulli voi määrätä *EU:n* tullilainsäädännön mukaisista menettelyistä, jollei niistä muuta säädetä. Valtiovarainministeriö voi ratkaista periaatteellisesti tai muutoinkin merkittävän, myös tullin alentamista tai poistamista koskevan *EU:n* lainsäädännön soveltamiseen liittyvän asian.

5 §

Poikkeukset tullittomuutta koskevista säännöksistä, milloin se tullittomuusasetuk-

mukaan on mahdollista, myöntää tullihallitus. Tämän pykälän nojalla annettuun päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

6 §

Tullihallitus voi määrätä tullietuutta koskeissa sopimuksissa sekä yhteisön yksipuolisesti soveltamissa tullietuusjärjestelmissä tarkoitetun kohtelun saamiseksi noudatettavasta ja soveltuvin osin muustakin alkuperän selvitysmenettelystä. Tullihallitus antaa tarvittaessa määräyksiä myös alkuperäsääntöjen soveltamisen yhtenäistämiseksi.

Tullihallitus voi valtuuttaa toimielimen, jolla on tarpeellinen asiantuntemus, antamaan muuhun kuin tullietuuskohteluun oikeuttavia yleisiä alkuperätodistuksia.

7 §

Tullihallitus vahvistaa maahantuonnin ja maastaviennin yhteydessä ulkomaan valuutassa ilmaistujen rahamäärien euroiksi muuntamisessa käytettävät muuntokurssit.

8 §

Tullihallitus antaa hakemuksesta määräämillään ehdoilla luvan vapaa-alueen ja vapaavaraston perustamiseen. Valtiovarainministeriö voi kuitenkin taloudellisesti, aluepoliittisesti tai muutoinkin merkittävässä tapauksissa ottaa asian ratkaistavakseen.

9 §

Tullittomia ovat ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevan vesi- tai ilma-aluksen tavanomaiseen muonitukseen tarkoitetut tavarat sekä poltto- ja voiteluaineet, jotka alus tuo mukanaan Suomen tullialueelle tai jotka siihen Suomen tullialueella toimitetaan sen omaa käyttöä varten, jollei 4 momentissa toisin säädetä. Tullittomuus koskee myös aluksessa Suomen tullialueella kulutettavia tavaroita. Tullihallitus määrää menettelystä, jota noudatetaan edellä mainittuja tavaroita alukseen toimitettaessa, sekä muonituksen valvontaan liittyvistä alkoholi- ja tupakatuotteita koskevista tilitysvelvoitteista. Tulliviranomaisella on oikeus rajoittaa alukseen

sen mukaan on mahdollista, myöntää *Tulli*. Tämän pykälän nojalla annettuun päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

6 §

Tulli voi antaa määräyksiä tullietuutta koskeissa sopimuksissa sekä *EU:n* yksipuolisesti soveltamissa tullietuusjärjestelmissä tarkoitetun kohtelun saamiseksi noudatettavasta ja muusta alkuperän selvitysmenettelystä. *Tulli* voi antaa määräyksiä myös alkuperäsääntöjen soveltamisen yhtenäistämiseksi.

Tulli voi valtuuttaa toimielimen, jolla on tarpeellinen asiantuntemus, antamaan muuhun kuin tullietuuskohteluun oikeuttavia yleisiä alkuperätodistuksia.

7 §

Tulli vahvistaa maahantuonnin ja maastaviennin yhteydessä ulkomaan valuutassa ilmaistujen rahamäärien euroiksi muuntamisessa käytettävät muuntokurssit.

8 §

Tulli antaa hakemuksesta määräämillään ehdoilla luvan vapaa-alueen ja vapaavaraston perustamiseen. Valtiovarainministeriö voi kuitenkin taloudellisesti, aluepoliittisesti tai muutoinkin merkittävässä tapauksissa ottaa asian ratkaistavakseen.

9 §

Tullittomia ovat ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevan vesi- tai ilma-aluksen tavanomaiseen muonitukseen tarkoitetut tavarat sekä poltto- ja voiteluaineet, jotka alus tuo mukanaan Suomen tullialueelle tai jotka siihen Suomen tullialueella toimitetaan sen omaa käyttöä varten, jollei 4 momentissa toisin säädetä. Tullittomuus koskee myös aluksessa Suomen tullialueella kulutettavia tavaroita. *Tulli* määrää menettelystä, jota noudatetaan edellä mainittuja tavaroita alukseen toimitettaessa, sekä muonituksen valvontaan liittyvistä alkoholi- ja tupakatuotteita koskevista tilitysvelvoitteista. *Tullilla* on oikeus rajoittaa alukseen toimitettavien

toimitettavien tullittomien tavaroiden määriä sen mukaan kuin on tarpeellista matkustajamäärän, aluksen koon, liikennöimisalueen ja muiden olojen mukaan.

tullittomien tavaroiden määriä sen mukaan kuin on tarpeellista matkustajamäärän, aluksen koon, liikennöimisalueen ja muiden olojen mukaan.

Tullittomia ovat kolmannelta maasta Suomen tullialueelle saapuvan moottoriajoneuvon ja erikoiskontin poltto- ja voiteluaineet niin kuin tullittomuusasetuksen 112–116 artiklassa säädetään. Euroopan talousalueen ulkopuolelta maanteitse Suomen tullialueelle saapuvan hyötyajoneuvon polttoainesäiliön sisältämä polttoaine on tullitonta kuitenkin enintään 400 litraan asti ja erikoiskontin polttoainesäiliön sisältämä polttoaine enintään 200 litraan asti matkaa kohti.

Tullittomia eivät kuitenkaan ole tavarat, jotka myydään yhteisön sisäisellä matkalla matkatavaroissa mukaan otettaviksi. Yhteisön sisäisellä matkalla tarkoitetaan sellaista matkaa, johon ei sisälly pysähtymistä yhteisön tulli- tai veroalueen ulkopuolella. Matkustajille myytävien tavaroiden tullinalaisuudesta on lisäksi voimassa, mitä ulkomaanliikenteessä olevissa matkustaja-aluksissa myytävien tavaroiden verottamisesta eräissä tapauksissa annetussa laissa (397/1969) säädetään.

Tullittomia ovat kolmannelta maasta Suomen tullialueelle saapuvan moottoriajoneuvon ja erikoiskontin poltto- ja voiteluaineet niin kuin tullittomuusasetuksen XXVIII luvussa säädetään. Euroopan talousalueen ulkopuolelta maanteitse Suomen tullialueelle saapuvan hyötyajoneuvon polttoainesäiliön sisältämä polttoaine on tullitonta kuitenkin enintään 400 litraan asti ja erikoiskontin polttoainesäiliön sisältämä polttoaine enintään 200 litraan asti matkaa kohti.

Tullittomia eivät kuitenkaan ole tavarat, jotka myydään EU:n sisäisellä matkalla matkatavaroissa mukaan otettaviksi. EU:n sisäisellä matkalla tarkoitetaan sellaista matkaa, johon ei sisälly pysähtymistä EU:n tulli- tai veroalueen ulkopuolella. Matkustajille myytävien tavaroiden tullinalaisuudesta säädetään lisäksi ulkomaanliikenteessä olevissa matkustaja-aluksissa myytävien tavaroiden verottamisesta eräissä tapauksissa annetussa laissa (397/1969).

Tulliviranomaisen toimivaltuudet

Tullin toimivaltuudet

14 §

Tullitoimenpiteen suorittamiseksi tulliviranomaisella tai muulla toimivaltaisella viranomaisella on oikeus:

- 1) pysäyttää ja tarkastaa kulkuneuvo;
- 2) pysäyttää henkilö ja suorittaa henkilöön kohdistuva etsintä tämän saapuessa tullialueelle, lähtiessä tullialueelta, käydessä kulkuneuvossa tai muussa paikassa, jossa tavaraa puretaan, lastataan tai säilytetään sekä muualakin tullialueella, jos siihen on erityisiä syitä;

3) pidättää ja tarvittaessa ottaa haltuunsa tavara, jota ei ole asianmukaisesti tulliselvitetty;

4) päästä varastoihin, tiloihin ja muihin paikkoihin, missä tavaraa valmistetaan, säilytetään tai myydään, ei kuitenkaan ainoastaan asuntona tai rakennuksen asuintiloina käytet-

14 §

Tullitoimenpiteen suorittamiseksi Tullilla tai muulla toimivaltaisella viranomaisella on oikeus:

- 1) pysäyttää ja tarkastaa kulkuneuvo;
- 2) pysäyttää henkilö ja suorittaa henkilöön kohdistuva etsintä tämän saapuessa tullialueelle, lähtiessä tullialueelta, käydessä kulkuneuvossa tai muussa paikassa, jossa tavaraa puretaan, lastataan tai säilytetään sekä muualakin tullialueella, jos siihen on erityisiä syitä;

3) pidättää ja tarvittaessa ottaa haltuunsa tavara, jota ei ole asianmukaisesti tulliselvitetty;

4) päästä varastoihin, tiloihin ja muihin paikkoihin, missä tavaraa valmistetaan, säilytetään tai myydään, ei kuitenkaan pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa, ja

tävään osaan, ja suorittaa tarpeellinen tarkastus;

5) tarkastaa postilähetysten kirjesalaisuutta loukkaamatta tavaraa, sen valmistusta ja kirjanpitoaineistoa sekä tarkastaa henkilön mukana olevat rahavarat rikoslain 32 luvun 6 §:ssä tarkoitetun rahanpesun paljastamiseksi;

6) saada tarpeelliset tavaranhaltijaa, muuta asianosaista, tavaraa, kulkuneuvoa, matkustajaa ja kulkuneuvon henkilökuntaa koskevat asiakirjat ja tiedot;

7) antaa tavarankurkusta, lastausta, luovutusta, kuljetusta ja varastointia koskevia määräyksiä;

8) asettaa tullivalvonnassa olevaan kulkuneuvoon, tavarahan, varastoon tai muuhun paikkaan tullisinetti, tullilukko tai muu tunnistamismerkki;

9) eristää, sulkea tai tyhjentää tavaroiden valmistus-, lastaus-, purkaus- tai muu tarkastuspaikka tai alue sekä kulkuneuvo, jos se on tarpeen yleisen turvallisuuden ylläpitämiseksi tai tullitoimenpiteen suorittamiseksi sekä kieltää tai rajoittaa liikkumista tällaisessa paikassa, alueella tai kulkuneuvossa;

10) estää lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusvelvoitteiden mukaisesti tavarankurkusta Suomen tullialueelta.

Tulliviranomainen saa pidättää maasta vietävän tai maahan tuotavan tavarankurkusta, jos siihen on perusteltua syytä rikoksen estämiseksi tai selvittämiseksi. Tavarankurkusta pidättämisestä on viipymättä ilmoitettava takavarikosta päättävälle viranomaiselle.

14 a §

Tullimiehellä on oikeus rajatarkastuksen toimittamiseen rajavartiolain (578/2005) 28, 36 ja 38 §:ssä rajavartiomiehelle säädetyin toimivaltuuksin. Lisäksi tullilaitoksella on rajanylityspaikalla suoritettavassa automaattisessa tunnistamisessa vastaava toimivalta käyttää valvonnassa kertyvää kuvaa ja ääntä, mitä siitä rajavartiolain 29 §:ssä rajavartiolaitoksen osalta säädetään.

18 §

Jokaisen on Tullihallituksen tai tullipiirin kehotuksesta määrääjässä annettava sellaisia

suorittaa tarpeellinen tarkastus;

5) tarkastaa postilähetysten kirjesalaisuutta loukkaamatta tavaraa, sen valmistusta ja kirjanpitoaineistoa sekä tarkastaa henkilön mukana olevat rahavarat rikoslain 32 luvun 6 §:ssä tarkoitetun rahanpesun paljastamiseksi;

6) saada tarpeelliset tavaranhaltijaa, muuta asianosaista, tavaraa, kulkuneuvoa, matkustajaa ja kulkuneuvon henkilökuntaa koskevat asiakirjat ja tiedot;

7) antaa tavarankurkusta, lastausta, luovutusta, kuljetusta ja varastointia koskevia määräyksiä;

8) asettaa tullivalvonnassa olevaan kulkuneuvoon, tavarahan, varastoon tai muuhun paikkaan tullisinetti, tullilukko tai muu tunnistamismerkki;

9) eristää, sulkea tai tyhjentää tavaroiden valmistus-, lastaus-, purkaus- tai muu tarkastuspaikka tai alue sekä kulkuneuvo, jos se on tarpeen yleisen turvallisuuden ylläpitämiseksi tai tullitoimenpiteen suorittamiseksi sekä kieltää tai rajoittaa liikkumista tällaisessa paikassa, alueella tai kulkuneuvossa;

10) estää lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusvelvoitteiden mukaisesti tavarankurkusta Suomen tullialueelta.

Tulli saa pidättää maasta vietävän tai maahan tuotavan tavarankurkusta, jos siihen on perusteltua syytä rikoksen estämiseksi tai selvittämiseksi. Tavarankurkusta pidättämisestä on viipymättä ilmoitettava takavarikosta päättävälle viranomaiselle.

14 a §

Tullimiehellä on oikeus rajatarkastuksen toimittamiseen rajavartiolain (578/2005) 28, 36 ja 38 §:ssä rajavartiomiehelle säädetyin toimivaltuuksin. Lisäksi Tullilla on rajanylityspaikalla suoritettavassa automaattisessa tunnistamisessa vastaava toimivalta käyttää valvonnassa kertyvää kuvaa ja ääntä, mitä siitä rajavartiolain 29 §:ssä rajavartiolaitoksen osalta säädetään.

18 §

Jokaisen on Tullin kehotuksesta määrääjässä annettava sellaisia toisen tulliverotusta tai

toisen tulliverotusta tai siitä johtuvaa valitusasiaaa varten tarpeellisia toista koskevia tietoja, jotka selviävät hänen hallussaan olevista asiakirjoista, mikäli ne eivät koske asiaa, josta hänellä on lain mukaan oikeus kieltäytyä todistamasta. Toisen taloudellista asemaa koskevia tietoja ei kuitenkaan saa kieltäytyä antamasta.

Tullihallitus voi velvoittaa sen, joka ei noudata 1 momentin tai koodexin 14 artiklan nojalla asetettuja velvoitteita, täyttämään ne sakon uhalla.

19 §

Tulliviranomaisella on oikeus saada virka-apua toiselta viranomaiselta tullilaitokselle kuuluvan tehtävän suorittamiseksi.

20 §

Tulliviranomaisella on oikeus saada liikennepaikan omistajalta tai haltijalta käyttöönsä korvauksetta kalusteineen sellaiset tarpeelliset valvontatilat, joita liikenteen määrä ja muut olosuhteet edellyttävät tullitoimenpiteiden suorittamiseksi.

20 b §

Tulliviranomaisella on oikeus rajanylityspaikoilla sekä matkustajaterminaaleissa, tavaraliikenteelle tarkoitetuilla satama-alueilla, tavaraliikenteelle tarkoitetuissa varastoissa ja muissa vastaavissa paikoissa ja tiloissa, joita tullilaitos saa valvoa, siitä ennalta ilmoitettuaan suorittaa teknistä valvontaa tullirikosten ennalta ehkäisemiseksi sekä tullirikoksesta epäillyn tunnistamiseksi.

20 d §

Tullimiehellä on oikeus kohdistaa vakituiseen asumiseen käytetyn huoneen tai tilan ulkopuolella olevaan henkilöön taikka kulkuneuvoon tai tavaraan teknistä tarkkailua, jos sen avulla voidaan perustellusti olettaa saatavan tullirikoksen torjumiseksi tai paljastamiseksi tarvittavia tietoja. Määräyksen toimenpiteeseen antaa tehtävään määrätty tullirikostorjunnan esimiehenä toimiva tullimies sekä yli kolme vuorokautta kestävään tekniseen

siitä johtuvaa valitusasiaaa varten tarpeellisia toista koskevia tietoja, jotka selviävät hänen hallussaan olevista asiakirjoista, mikäli ne eivät koske asiaa, josta hänellä on lain mukaan oikeus kieltäytyä todistamasta. Toisen taloudellista asemaa koskevia tietoja ei kuitenkaan saa kieltäytyä antamasta.

Tulli voi velvoittaa sen, joka ei noudata 1 momentin tai koodexin 14 artiklan nojalla asetettuja velvoitteita, täyttämään ne sakon uhalla.

19 §

Tullilla on oikeus saada virka-apua toiselta viranomaiselta *Tullille* kuuluvan tehtävän suorittamiseksi.

20 §

Tullilla on oikeus saada liikennepaikan omistajalta tai haltijalta käyttöönsä korvauksetta kalusteineen sellaiset tarpeelliset valvontatilat, joita liikenteen määrä ja muut olosuhteet edellyttävät tullitoimenpiteiden suorittamiseksi.

20 b §

Tullilla on oikeus rajanylityspaikoilla sekä matkustajaterminaaleissa, tavaraliikenteelle tarkoitetuilla satama-alueilla, tavaraliikenteelle tarkoitetuissa varastoissa ja muissa vastaavissa paikoissa ja tiloissa, joita *Tulli* saa valvoa, siitä ennalta ilmoitettuaan suorittaa teknistä valvontaa tullirikosten ennalta ehkäisemiseksi sekä tullirikoksesta epäillyn tunnistamiseksi.

20 d §

Tullimiehellä on oikeus kohdistaa vakituiseen asumiseen käytetyn huoneen tai tilan ulkopuolella olevaan henkilöön taikka kulkuneuvoon tai tavaraan teknistä tarkkailua, jos sen avulla voidaan perustellusti olettaa saatavan tullirikoksen torjumiseksi tai paljastamiseksi tarvittavia tietoja. Määräyksen toimenpiteeseen antaa tehtävään määrätty tullirikostorjunnan esimiehenä toimiva tullimies sekä yli kolme vuorokautta kestävään tekni-

kuunteluun Tullihallituksen valvontaosaston päällikkö tai valvontaosaston tullirikostorjunnasta vastaavien yksiköiden päälliköt taikka tullipiirin päällikkönä toimiva virkamies.

seen kuunteluun *Tullin rikostorjunnan päällikkö tai tehtävään määrätty pidättämiseen oikeutettu tullirikostorjunnan tullimies.*

20 g §

Edellä 20 d §:ssä tarkoitettua teknisestä kuuntelusta sekä 20 f §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua televalvonnasta on toimenpiteen suorittaneen tullimiehen laadittava viipymättä pöytäkirja ja toimitettava se Tullihallitukselle. Tullihallitus toimittaa vuosittain sisäasiainministeriölle kertomuksen tässä momentissa tarkoitettua teknisen kuuntelun ja televalvonnan käytöstä. Sisäasiainministeriö antaa vuosittain eduskunnan oikeusasiamiehelle kertomuksen edellä sanottujen tiedonhankintäsäännösten käytöstä.

20 g §

Edellä 20 d §:ssä tarkoitettua teknisestä kuuntelusta sekä 20 f §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua televalvonnasta toimenpiteen suorittaneen tullimiehen on laadittava viipymättä pöytäkirja. *Tulli* toimittaa vuosittain sisäasiainministeriölle kertomuksen tässä momentissa tarkoitettua teknisen kuuntelun ja televalvonnan käytöstä. Sisäasiainministeriö antaa vuosittain eduskunnan oikeusasiamiehelle kertomuksen edellä sanottujen tiedonhankintäsäännösten käytöstä.

20 h §

Edellä 1 momentissa tarkoitettua aineiston liittämistä tullilaitoksen henkilörekistereihin säädetään erikseen lailla. Jos teknisellä kuuntelulla saatu tieto koskee muuta tullirikosta kuin sitä, jonka estämiseksi tai keskeyttämiseksi kuuntelua suoritettiin, tiedon saa tallettaa henkilörekisteriin vain, jos se koskee sellaista tullirikosta, jonka estämiseksi tai keskeyttämiseksi kuuntelua voidaan suorittaa.

20 h §

Edellä 1 momentissa tarkoitettua aineiston liittämistä *Tullin* henkilörekistereihin säädetään erikseen lailla. Jos teknisellä kuuntelulla saatu tieto koskee muuta tullirikosta kuin sitä, jonka estämiseksi tai keskeyttämiseksi kuuntelua suoritettiin, tiedon saa tallettaa henkilörekisteriin vain, jos se koskee sellaista tullirikosta, jonka estämiseksi tai keskeyttämiseksi kuuntelua voidaan suorittaa.

Tullilaitoksen henkilörekisterit

21 §

Tullilaitoksen henkilörekistereitä ovat valvontatietorekisteri, poliisiasian tietojärjestelmän teknisenä osana oleva tutkinta- ja virka-apujärjestelmä sekä sen arkistohakemisto, tullilaitoksen tutkinta- ja virka-apujärjestelmän arkisto sekä rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmä, Euroopan unionin tullitietojärjestelmä sekä tullilaitoksesta annetussa laissa (228/1991) säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tämän lain 22 §:n nojalla perustetut rekisterit. Rekistereihin sovelletaan henkilötietolakea

Tullin henkilörekisterit

21 §

Tullin henkilörekistereitä ovat valvontatietorekisteri, poliisiasian tietojärjestelmän teknisenä osana oleva tutkinta- ja virka-apujärjestelmä sekä sen arkistohakemisto, tullilaitoksen tutkinta- ja virka-apujärjestelmän arkisto sekä rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmä, Euroopan unionin tullitietojärjestelmä sekä *Tullin hallinnosta annetussa laissa (/)* tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi tämän lain 22 §:n nojalla perustetut rekisterit. Rekistereihin sovelletaan henkilötietolakea

(523/1999), jollei tässä laissa toisin säädetä.

(523/1999), jollei tässä laissa toisin säädetä.

22 §

Tullilaitoksen henkilörekisteri voidaan perustaa:

- 1) tullilaitoksen valtakunnalliseen käyttöön;
- 2) yhden tai useamman tullipiirin käyttöön;
- 3) tullilaitoksen henkilöstöön kuuluvan tai tullilaitoksen henkilöstöön kuuluvien muodostaman työryhmän käyttöön.

Sellaisten tullirikosten, joista saattaa seurata vankeutta, estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi tehtävää analyysia varten voidaan perustaa tilapäinen rekisteri 1 momentin 2 ja 3 kohdan mukaiseen käyttöön. Rekisterissä saadaan yhdistää, tallettaa ja muuten käsitellä tietoja 23, 23 a, 23 c ja 23 d §:ssä tarkoitetuista rekistereistä, tulliviranomaisen yksittäisen tehtävän suorittamisen yhteydessä saatuja rikostiedustelu-, tarkkailu- ja havaintotietoja sekä tietoja muista tietojärjestelmistä, tiedostoista ja rekistereistä, joista tulliviranomaisella on oikeus saada tietoja 28 §:n nojalla.

22 §

Tullin henkilörekisteri voidaan perustaa:

- 1) *Tullin* valtakunnalliseen käyttöön;
- 2) yhden tai useamman *Tullin* toimintayksikön käyttöön;
- 3) *Tullin* henkilöstöön kuuluvien muodostaman työryhmän käyttöön.

Sellaisten tullirikosten, joista saattaa seurata vankeutta, estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi tehtävää analyysia varten voidaan perustaa tilapäinen rekisteri 1 momentin 2 ja 3 kohdan mukaiseen käyttöön. Rekisterissä saadaan yhdistää, tallettaa ja muuten käsitellä tietoja 23, 23 a, 23 c ja 23 d §:ssä tarkoitetuista rekistereistä, *Tullin* yksittäisen tehtävän suorittamisen yhteydessä saatuja rikostiedustelu-, tarkkailu- ja havaintotietoja sekä tietoja *sellaista* muista tietojärjestelmistä, tiedostoista ja rekistereistä, joista *Tullilla* on oikeus saada tietoja 28 §:n nojalla.

23 §

Tullihallituksen pitämä valvontatietorekisteri on tullirikosten estämiseksi ja selvittämiseksi tullilaitoksen käyttöön tarkoitettu pysyvä henkilörekisteri. Rekisteristä voivat saada tietoja teknisellä käyttöyhteydellä vain tullirikosten estämis- tai selvittämistehtävissä toimivat virkamiehet. Rekisteriin saa kerätä ja tallentaa tullirikosten estämiseksi ja selvittämiseksi tarpeellisia tietoja henkilöistä, joiden on syytä epäillä:

- 1) syyllistyvän tai syyllistyneen rikokseen, josta saattaa seurata vankeutta;
- 2) myötävaikuttavan tai myötävaikuttaneen rikokseen, josta saattaa seurata enemmän kuin kuusi kuukautta vankeutta.

23 §

Valvontatietorekisteri on tullirikosten estämiseksi ja selvittämiseksi *Tullin* käyttöön tarkoitettu pysyvä henkilörekisteri. Rekisteristä voivat saada tietoja teknisellä käyttöyhteydellä vain tullirikosten estämis- tai selvittämistehtävissä toimivat virkamiehet. Rekisteriin saa kerätä ja tallentaa tullirikosten estämiseksi ja selvittämiseksi tarpeellisia tietoja henkilöistä, joiden on syytä epäillä:

- 1) syyllistyvän tai syyllistyneen rikokseen, josta saattaa seurata vankeutta;
- 2) myötävaikuttavan tai myötävaikuttaneen rikokseen, josta saattaa seurata enemmän kuin kuusi kuukautta vankeutta.

23 a §

Poliisiasian tietojärjestelmän teknisenä osana oleva tutkinta- ja virka-apujärjestelmä on tullilaitoksen valtakunnalliseen käyttöön

23 a §

Poliisiasian tietojärjestelmän teknisenä osana oleva tutkinta- ja virka-apujärjestelmä on *Tullin* valtakunnalliseen käyttöön tarkoi-

tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon tullilaitos saa kerätä ja tallettaa tullilaitoksen vastuulle kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi 2 momentissa tarkoitettuja tietoja.

Poliisiasiain tietojärjestelmän teknisenä osana olevaan tutkinta- ja virka-apujärjestelmään saadaan tallettaa tutkinta- ja virka-aputehtävien suorittamiseksi ja kirjaimiseksi esitutkintalaissa tarkoitettussa esitutkinnassa, tulliviranomaisen toimenpiteiden yhteydessä tai virka-aputehtävässä taikka pakkokeinolain soveltamisen yhteydessä saatuja tietoja seuraavasti:

1) rikoksesta epäillyistä henkilöistä sekä ilmoittajina, todistajina ja asianomistajina esiintyvistä tai muutoin ilmoitukseen liittyvistä henkilöistä;

2) rikosilmoitusten ja muiden ilmoitusten nimikkeistä, pakkokeinoista, tulliviranomaisen toimenpiteistä sekä esitutkinnan vaiheista;

3) muista tulliviranomaisen tehtävään, toimenpiteeseen ja tapahtumaan liittyvistä tarpeellisista kuvauksista, olosuhteista ja yksilöinneistä.

Poliisiasiain tietojärjestelmän teknisenä osana oleva arkistohakemisto on tullilaitoksen valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon tullilaitos saa kerätä ja tallettaa arkistosta hakua varten tutkinnan ja virka-avun tiedoista ilmoituksen ja tapauksen tunnistetiedot sekä selostusosan tiivistelmän. Tietoja saadaan käyttää tullilaitoksen vastuulle kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi.

23 b §

Tiedot tullitietojärjestelmään tallettaa Tullihallitus, joka myös vastaa tullitietojärjestelmän moitteettomasta soveltamisesta Suomessa.

23 c §

Tullilaitoksen tutkinta- ja virka-

tettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon *Tulli* saa kerätä ja tallettaa *Tullin* vastuulle kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi 2 momentissa tarkoitettuja tietoja.

Poliisiasiain tietojärjestelmän teknisenä osana olevaan tutkinta- ja virka-apujärjestelmään saadaan tallettaa tutkinta- ja virka-aputehtävien suorittamiseksi ja kirjaimiseksi esitutkintalaissa (449/1987) tarkoitettussa esitutkinnassa, *Tullin* toimenpiteiden yhteydessä tai virka-aputehtävässä taikka pakkokeinolain soveltamisen yhteydessä saatuja tietoja seuraavasti:

1) rikoksesta epäillyistä henkilöistä sekä ilmoittajina, todistajina ja asianomistajina esiintyvistä tai muutoin ilmoitukseen liittyvistä henkilöistä;

2) rikosilmoitusten ja muiden ilmoitusten nimikkeistä, pakkokeinoista, *Tullin* toimenpiteistä sekä esitutkinnan vaiheista;

3) muista *Tullin* tehtävään, toimenpiteeseen ja tapahtumaan liittyvistä tarpeellisista kuvauksista, olosuhteista ja yksilöinneistä.

Poliisiasiain tietojärjestelmän teknisenä osana oleva arkistohakemisto on *Tullin* valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon *Tulli* saa kerätä ja tallettaa arkistosta hakua varten tutkinnan ja virka-avun tiedoista ilmoituksen ja tapauksen tunnistetiedot sekä selostusosan tiivistelmän. Tietoja saadaan käyttää *Tullin* vastuulle kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi.

23 b §

Tiedot tullitietojärjestelmään tallettaa *Tulli*, joka myös vastaa tullitietojärjestelmän moitteettomasta soveltamisesta Suomessa.

23 c §

Tutkinta- ja virka-apujärjestelmän arkisto-

apujärjestelmän arkistohakemisto on tullilaitoksen valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon tullilaitos saa tallettaa arkistosta hakua varten tullirikosten ja muiden rikosten tiedoista ilmoituksen, tapauksen tunnistetiedot ja selostusosan tiivistelmän. Tietoja saadaan käyttää tullilaitoksen vastuulle kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi.

23 d §

Rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmä on rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi tarkoitettu tullilaitoksen ja poliisin sekä rajavartiolaitoksen valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon teknisessä valvonnassa rajanylityspaikoilla saatavat tiedot kulkuneuvoista ja konteista tallettavat.

Rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmään tullilaitos, poliisi ja rajavartiolaitos saavat 1 momentin mukaisesti tallettujen tietojen lisäksi kerätä ja tallettaa rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi tarpeellisia tietoja kulkuneuvojen ja rekisteritunnisteiden sisältämistä tiedoista ja konttien tunnistetiedoista ja lisäksi henkilöistä, joiden on syytä epäillä:

- 1) syyllistyneen tai syyllistyvän rikokseen, josta saattaa seurata vankeutta;
- 2) myötävaikuttaneen tai myötävaikuttavan rikokseen, josta saattaa seurata enemmän kuin kuusi kuukautta vankeutta.

Tullilaitos on rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmän rekisterinpitäjä. Poliisi ja rajavartiolaitos vastaavat rekisteriin tallettamiensa tietojen virheettömyydestä sekä tallettamisen ja käytön laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa.

24 §

Tullilaitoksen henkilörekistereihin talletettujen tai tallettuneiden henkilötietojen säilyttämisen tarpeellisuus on tarkistettava vähintään kerran vuodessa. Valvontatietorekisteristä tiedot on poistettava 10 vuoden kuluessa

hakemisto on *Tullin* valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon saa tallettaa arkistosta hakua varten tullirikosten ja muiden rikosten tiedoista ilmoituksen, tapauksen tunnistetiedot ja selostusosan tiivistelmän. Tietoja saadaan käyttää *Tullin* vastuulle kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi.

23 d §

Rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmä on rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi tarkoitettu *Tullin* ja poliisin sekä rajavartiolaitoksen valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon teknisessä valvonnassa rajanylityspaikoilla saatavat tiedot kulkuneuvoista ja konteista tallentuvat.

Rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmään *Tulli*, poliisi ja rajavartiolaitos saavat 1 momentin mukaisesti tallettujen tietojen lisäksi kerätä ja tallettaa rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi tarpeellisia tietoja kulkuneuvojen ja rekisteritunnisteiden sisältämistä tiedoista ja konttien tunnistetiedoista ja lisäksi henkilöistä, joiden on syytä epäillä:

- 1) syyllistyneen tai syyllistyvän rikokseen, josta saattaa seurata vankeutta;
- 2) myötävaikuttaneen tai myötävaikuttavan rikokseen, josta saattaa seurata enemmän kuin kuusi kuukautta vankeutta.

Tulli on rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmän rekisterinpitäjä. Poliisi ja rajavartiolaitos vastaavat rekisteriin tallettamiensa tietojen virheettömyydestä sekä tallettamisen ja käytön laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa.

24 §

Tullin henkilörekistereihin talletettujen tai tallettuneiden henkilötietojen säilyttämisen tarpeellisuus on tarkistettava vähintään kerran vuodessa. Valvontatietorekisteristä tiedot on poistettava 10 vuoden kuluessa viimeisen

viimeisen tiedon merkitsemisestä. Poliisi-asiain tietojärjestelmän teknisenä osana olevasta tutkinta- ja virka-apujärjestelmästä sekä sen arkistohakemistosta tiedot on poistettava siten kuin henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 5 luvun 22 §:ssä säädetään. Tullilaitoksen tutkinta- ja virka-apujärjestelmän arkistosta tiedot poistetaan viimeistään 50 vuoden kuluttua tiedon rekisteriin merkitsemistä koskevan ilmoituksen kirjaamisesta. Rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmästä tiedot on poistettava viimeistään 10 vuoden kuluttua tiedon merkitsemisestä rekisteriin. Edellä 23 d §:n 1 momentissa tarkoitettussa valvonnassa tallettuneet tiedot on kuitenkin poistettava viimeistään vuoden kuluttua tiedon tallettumisesta.

Virheelliseksi todettu tieto on merkittävä virheelliseksi ja tiedon saa säilyttää, jos se on tarpeen rekisteröidyn, muun asianosaisen tai tullilaitoksen henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Tällaista tietoa saa käyttää ainoastaan mainittuun tarkoitukseen. Virheelliseksi todettu tieto on poistettava heti, kun tiedon säilyttäminen *oikeuksien turvaamiseksi* ei enää ole tarpeen, viimeistään kuitenkin viiden vuoden kuluttua tiedon poistamiselle säädetyn määräajan päättymisestä.

25 §

Tullihallitus ja tullipiiri saavat antaa tietoja väärennetyjen ja laittomasti valmistettujen tavaroiden vapaaseen liikkeeseen luovutuksen, viennin, jälleenviennin tai suspensiomennettelyyn asettamisen kieltävistä toimenpiteistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 3295/94 tarkoitettulle oikeudenhaltijalle tulliviranomaisen havaitsemista asetuksessa tarkoitetuista todennäköisesti väärennetyistä tai laittomasti valmistetuista tavaroista.

Lisäksi Tullihallitus tai tullipiiri saa antaa liiketoimintaa koskevia tietoja viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle yhteisölle, jolla on säädetyn tehtävänsä perusteella tarve saada tieto salassa pidettävästä asiasta. Tulliviranomainen saa antaa muitakin tietoja, jos ne ovat yksittäistapauksessa tarpeen hengelle tai

tiedon merkitsemisestä. Poliisi-asiain tietojärjestelmän teknisenä osana olevasta tutkinta- ja virka-apujärjestelmästä sekä sen arkistohakemistosta tiedot on poistettava siten kuin henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 5 luvun 22 §:ssä säädetään. Tullilaitoksen tutkinta- ja virka-apujärjestelmän arkistosta tiedot poistetaan viimeistään 50 vuoden kuluttua tiedon rekisteriin merkitsemistä koskevan ilmoituksen kirjaamisesta. Rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmästä tiedot on poistettava viimeistään 10 vuoden kuluttua tiedon merkitsemisestä rekisteriin. Edellä 23 d §:n 1 momentissa tarkoitettussa valvonnassa tallettuneet tiedot on kuitenkin poistettava viimeistään vuoden kuluttua tiedon tallettumisesta.

Virheelliseksi todettu tieto on merkittävä virheelliseksi ja tiedon saa säilyttää, jos se on tarpeen rekisteröidyn, muun asianosaisen tai *Tullin* henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Tällaista tietoa saa käyttää ainoastaan mainittuun tarkoitukseen. Virheelliseksi todettu tieto on poistettava heti, kun tiedon säilyttäminen ei enää ole tarpeen, viimeistään kuitenkin viiden vuoden kuluttua tiedon poistamiselle säädetyn määräajan päättymisestä.

25 §

Tulli saa antaa tietoja tulliviranomaisten toimenpiteistä epäiltäessä tavaroiden loukkaavan tiettyjä teollis- ja tekijänoikeuksia sekä tiettyjä teollis- ja tekijänoikeuksia loukkaavien tavaroiden suhteen toteutettavista toimenpiteistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1383/2003 tarkoitettulle oikeudenhaltijalle *Tullin* havaitsemista asetuksessa tarkoitetuista todennäköisesti väärennetyistä tai laittomasti valmistetuista tavaroista.

Lisäksi *Tulli* saa antaa liiketoimintaa koskevia tietoja viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle yhteisölle, jolla on säädetyn tehtävänsä perusteella tarve saada tieto salassa pidettävästä asiasta. *Tulli* saa antaa muitakin tietoja, jos ne ovat yksittäistapauksessa tarpeen hengelle tai terveydelle vaarallisen

terveydelle vaarallisen tapahtuman, vapau-
teen kohdistuvan rikoksen taikka huomatta-
van ympäristö- tai omaisuusvahingon välttä-
miseksi. Tietoja ei saa luovuttaa edelleen eikä
käyttää ilman Tullihallituksen lupaa muuhun
kuin siihen tarkoitukseen, johon ne on luovu-
tettu.

26 §

Tulliviranomainen saa luovuttaa sen estä-
mättä, mitä tietojen salassapitamisesta sääde-
tään, myös teknisen käyttöyhteyden avulla
henkilötietoja, jotka ovat tarpeen:

tapahtuman, vapauteen kohdistuvan rikoksen
taikka huomattavan ympäristö- tai omaisuus-
vahingon välttämiseksi. Tietoja ei saa luovut-
taa edelleen eikä käyttää ilman *Tullin* lupaa
muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon ne
on luovutettu.

26 §

Tulli saa luovuttaa sen estämättä, mitä tie-
tojen salassapitamisesta säädetään, myös tek-
nisen käyttöyhteyden avulla henkilötietoja,
jotka ovat tarpeen:

26 a §

Poliisiasiaan tietojärjestelmän teknisenä
osana olevan tutkinta- ja virka-
apujärjestelmän ja sen arkistohakemiston tie-
tojen käytöstä ja luovuttamisesta on voimas-
sa, mitä niistä säädetään henkilötietojen käsit-
telystä poliisitoimessa annetun lain 4 luvun
16, 19 ja 20 §:ssä. Ennen tietojen luovutta-
mista teknisen käyttöyhteyden avulla on tieto-
ja pyytävän esitettävä selvitys tietojen suo-
jaamisesta henkilötietolain 32 §:n 1 momen-
tin tarkoittamalla tavalla. Tullilaitoksen tieto-
jen luovuttamisesta ulkomaille päättää kui-
tenkin tulliviranomainen.

26 a §

Poliisiasiaan tietojärjestelmän teknisenä
osana olevan tutkinta- ja virka-
apujärjestelmän ja sen arkistohakemiston tie-
tojen käytöstä ja luovuttamisesta *säädetään*
henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa
annetun lain 4 luvun 16, 19 ja 20 §:ssä. En-
nen tietojen luovuttamista teknisen käyttöyh-
teyden avulla tietoja pyytävän on esitettävä
selvitys tietojen suojaamisesta henkilötieto-
lain 32 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.
Tullin tietojen luovuttamisesta ulkomaille
päättää kuitenkin *Tulli*.

27 §

Tulliviranomainen saa luovuttaa ulkomaille
tullilaitoksen henkilörekistereihin talletettuja
ja muita tietoja seuraavasti:

27 §

Tulli saa luovuttaa ulkomaille *Tullin* henki-
lörekistereihin talletettuja ja muita tietoja
seuraavasti:

28 §

Tulliviranomaisella on sen estämättä, mitä
tietojen salassapitamisesta säädetään, oikeus
saada tullilaitokselle kuuluvien tehtävien suo-
rittamiseksi tarpeellisia tietoja, myös teknisen
käyttöyhteyden avulla, siten kuin rekisterinpi-
täjän kanssa sovitaan:

28 §

Tullilla on sen estämättä, mitä tietojen sa-
lassapitamisesta säädetään, oikeus saada *Tul-
lille* kuuluvien tehtävien suorittamiseksi tar-
peellisia tietoja, myös teknisen käyttöyhtey-
den avulla, siten kuin rekisterinpitäjän kanssa
sovitaan:

Ennen tietojen luovuttamista tulliviran-
omaiselle teknisen käyttöyhteyden avulla tul-
liviranomaisen on esitettävä selvitys tietojen
suojaamisesta henkilötietolain 32 §:n 1 mo-

Ennen tietojen luovuttamista *Tullille* tekni-
sen käyttöyhteyden avulla *Tullin* on esitettä-
vä selvitys tietojen suojaamisesta henkilötie-
tolain 32 §:n 1 momentissa tarkoitetulla ta-

mentin tarkoittamalla tavalla.

Tulliviranomaisella on lisäksi oikeus saada tullirikosten estämistä ja tutkintaa varten teletoimintaa harjoittavalta yhteisöltä yhteystiedot sellaisesta teleliittymästä, jota ei mainita julkisessa luettelossa. Tullimiehellä on samaa tarkoitusta varten oikeus saada postitoimintaa harjoittavalta yhteisöltä jakeluosoitetietoja.

valla.

Tullilla on lisäksi oikeus saada tullirikosten estämistä ja tutkintaa varten teletoimintaa harjoittavalta yhteisöltä yhteystiedot sellaisesta teleliittymästä, jota ei mainita julkisessa luettelossa. Samaa tarkoitusta varten *Tullilla* on oikeus saada postitoimintaa harjoittavalta yhteisöltä jakeluosoitetietoja.

28 a §

Tileihin kirjattu tullien määrä annetaan tiedoksi atk-perusteista, sähköistä tiedonsiirtomenetelmää käyttäville tullilaitoksen asiakkaille *tiedoksi* vastaussanomalla. Asiakkaan on katsottava saaneen tullien määrästä tiedon, jollei muuta näytetä, ajankohtana, jona vastaussanoma on saapunut asiakkaan tietojärjestelmään.

Muulle kuin 1 momentissa tarkoitettulle tullilaitoksen asiakkaalle tileihin kirjattu tullien määrä annetaan tiedoksi tullauspäätöksellä. Asiakkaan on katsottava saaneen tullien määrästä tiedon, jollei muuta näytetä, sinä päivänä, jona tullauspäätös on annettu asiakkaalle, tai seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jona tullauspäätös on annettu postin kuljetettavaksi. Päivänä, jona tullauspäätös on annettu tullilaitoksen rekisteröidylle asiakkaalle tai postin kuljetettavaksi, pidetään tullauspäätöksen vahvistamispäivää seuraavaa arkipäivää. Päivänä, jona tullauspäätös on annettu käteisasiakkaalle, pidetään tullauspäätöksen vahvistamispäivää.

28 a §

Tileihin kirjattu tullien määrä annetaan tiedoksi atk-perusteista, sähköistä tiedonsiirtomenetelmää käyttäville *Tullin* asiakkaille vastaussanomalla. Asiakkaan on katsottava saaneen tullien määrästä tiedon, jollei muuta näytetä, ajankohtana, jona vastaussanoma on saapunut asiakkaan tietojärjestelmään.

Muulle kuin 1 momentissa tarkoitettulle *Tullin* asiakkaalle tileihin kirjattu tullien määrä annetaan tiedoksi tullauspäätöksellä. Asiakkaan on katsottava saaneen tullien määrästä tiedon, jollei muuta näytetä, sinä päivänä, jona tullauspäätös on annettu asiakkaalle, tai seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jona tullauspäätös on annettu postin kuljetettavaksi. Päivänä, jona tullauspäätös on annettu *Tullin* rekisteröidylle asiakkaalle tai postin kuljetettavaksi, pidetään tullauspäätöksen vahvistamispäivää seuraavaa arkipäivää. Päivänä, jona tullauspäätös on annettu käteisasiakkaalle, pidetään tullauspäätöksen vahvistamispäivää.

29 §

Tulli on maksettava tullilaitoksen tilille 10 päivän kuluessa tullilaskun päiväyksestä, jollei määräaika ole pidennetty taikka maksunlykkäystä tai muuta maksujärjestelyä ole myönnetty. Muu kuin tullihallituksen rekisteröimä asiakas (*käteisasiakas*) voi maksaa tullilaskun myös tullitoimipaikkaan.

29 §

Tulli on maksettava *Tullin* tilille kymmenen päivän kuluessa tullilaskun päiväyksestä, jollei määräaika ole pidennetty taikka maksunlykkäystä tai muuta maksujärjestelyä ole myönnetty. Muu kuin *Tullin* rekisteröimä asiakas (*käteisasiakas*) voi maksaa tullilaskun myös tullitoimipaikkaan.

30 §

Tullin maksamisen viivästyseuraamuksiin sekä tullin perimiseen ulosottotoimin ja peri-

30 §

Tullin maksamisen viivästyseuraamuksiin sekä tullin perimiseen ulosottotoimin ja pe-

misen turvaamiseen sovelletaan, jollei yhteisön lainsäädännössä toisin säädetä, mitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (1556/1995), verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/1961) perustevalitusta koskevia säännöksiä lukuun ottamatta sekä verojen ja maksujen perimisen turvaamisesta annetussa laissa (395/1973) säädetään.

rimisen turvaamiseen sovelletaan, jollei EU:n lainsäädännössä toisin säädetä, mitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (1556/1995), verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) perustevalitusta koskevia säännöksiä lukuun ottamatta sekä verojen ja maksujen perimisen turvaamisesta annetussa laissa (395/1973) säädetään.

30 a §

Tulliviranomainen voi saatavan vanhentumisen estämiseksi tai tullin tulouttamisen varmistamiseksi kohdentaa maksusuorituksen yksittäistapauksessa toisin kuin 1 momentissa säädetään. Veronsaajien yhdenvertaisen kohtelun turvaamiseksi tulliviranomainen voi myös yksittäistapauksessa käyttää maksuvelvolliselta saadut varat muussa kuin 2 momentissa säädettyssä järjestyksessä.

30 a §

Tulli voi saatavan vanhentumisen estämiseksi tai tullin tulouttamisen varmistamiseksi kohdentaa maksusuorituksen yksittäistapauksessa toisin kuin 1 momentissa säädetään. Veronsaajien yhdenvertaisen kohtelun turvaamiseksi *Tulli* voi myös yksittäistapauksessa käyttää maksuvelvolliselta saadut varat muussa kuin 2 momentissa säädettyssä järjestyksessä.

32 §

Virhemaksua voidaan määrätä vähintään 10 ja enintään 2 500 euroa, jos:

1) *edellä* 31 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettu viivästys tai muu virheellisyys koskee tullimenettelyä, jossa ei määrätä tullia tai jossa tullin määrä on vähäinen eikä tullinkorotusta ole määrätty, taikka jos on annettu puutteellinen tai virheellinen tieto tai asiakirja hakemusmenettelyssä tai tullietuuden saamiseksi;

2) viivästys tai muu virheellisyys koskee yhteisön sisäkaupan tilastointia, tavaroiden tuontia yhteisön tullialueelle, tavaroiden esittämistä tulliviranomaiselle, yleisilmoitusta ja tulliviranomaiselle esitettyjen tavaroiden purkamista sekä tavaroiden väliaikaista varastointia tai muuta koodeksissa tarkoitettua tulliselvitysmuotoa kuin tullimenettelyyn asettamista; tai

3) yhteisön tullilainsäädännössä taikka tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa tai näihin säännöksiin perustuvassa tulliviranomaisen päätöksessä tai määräyksessä tarkoitettu muu kuin 1 ja 2 kohdassa ja 31 §:ssä mainittu velvollisuus on kokonaan tai osittain laiminlyöty.

32 §

Virhemaksua voidaan määrätä vähintään 10 ja enintään 2 500 euroa, jos:

1) 31 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettu viivästys tai muu virheellisyys koskee tullimenettelyä, jossa ei määrätä tullia tai jossa tullin määrä on vähäinen eikä tullinkorotusta ole määrätty, taikka jos on annettu puutteellinen tai virheellinen tieto tai asiakirja hakemusmenettelyssä tai tullietuuden saamiseksi;

2) viivästys tai muu virheellisyys koskee EU:n sisäkaupan tilastointia, tavaroiden tuontia EU:n tullialueelle, tavaroiden esittämistä Tullille, yleisilmoitusta ja Tullille esitettyjen tavaroiden purkamista sekä tavaroiden väliaikaista varastointia tai muuta koodeksissa tarkoitettua tulliselvitysmuotoa kuin tullimenettelyyn asettamista; tai

3) EU:n tullilainsäädännössä taikka tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa tai näihin säännöksiin perustuvassa *Tullin* päätöksessä tai määräyksessä tarkoitettu muu kuin 1 ja 2 kohdassa ja 31 §:ssä mainittu velvollisuus on kokonaan tai osittain laiminlyöty.

33 §

Edellä 31 §:ssä tarkoitettu tullinkorotus tai 32 §:ssä tarkoitettu virhemaksu voidaan määrätä myös tullivelan tiedoksiannon jälkeen kolmen vuoden kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin tullivelka on syntynyt tai, jos tavara on tulliton, jolloin tulliviranomainen on hyväksynytulli-ilmoituksessa annetut tiedot.

Jos viivästys tai muu virheellisyys koskee yhteisön sisäkaupan tilastointia, virhemaksu voidaan määrätä kolmen vuoden kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin tilastoilmoitus on annettu tai olisi pitänyt antaa.

33 §

Edellä 31 §:ssä tarkoitettu tullinkorotus tai 32 §:ssä tarkoitettu virhemaksu voidaan määrätä myös tullivelan tiedoksiannon jälkeen kolmen vuoden kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin tullivelka on syntynyt tai, jos tavara on tulliton, jolloin *Tulli* on hyväksynytulli-ilmoituksessa annetut tiedot.

Jos viivästys tai muu virheellisyys koskee EU:n sisäkaupan tilastointia, virhemaksu voidaan määrätä kolmen vuoden kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin tilastoilmoitus on annettu tai olisi pitänyt antaa.

34 §

Muu kuin yhteisötavara voidaan hävittää tai luovuttaa valtiolle tavaranhaltijan pyynnöstä edellyttäen, että se on ilmoitettu asianmukaisesti tulliviranomaiselle ja on ryhdytty koodeksin määräysten mukaisesti toimenpiteisiin tavarantulliselvitysmuodon osoittamiseksi. Tavara voidaan hävittää tai luovuttaa valtiolle myös sen jälkeen, kun se on luovutettu vapaaseen liikkeeseen, jos tuontitulleja palautetaan tai peruutetaan koodeksin 238 artiklan mukaisesti.

34 §

Muu kuin yhteisötavara voidaan hävittää tai luovuttaa valtiolle tavaranhaltijan pyynnöstä edellyttäen, että se on ilmoitettu asianmukaisesti *Tullille* ja on ryhdytty koodeksin määräysten mukaisesti toimenpiteisiin tavarantulliselvitysmuodon osoittamiseksi. Tavara voidaan hävittää tai luovuttaa valtiolle myös sen jälkeen, kun se on luovutettu vapaaseen liikkeeseen, jos tuontitulleja palautetaan tai peruutetaan koodeksin 238 artiklan mukaisesti.

38 §

Tulliviranomaisen on vapautuksen johdosta tutkittava, ovatko koodeksi 236 artiklassa tarkoitettut edellytykset tullin palauttamiselle tai peruuttamiselle taikka edellytykset muun asian oikaisemiselle tai korjaamiselle olemassa. Jos tulliviranomainen esitetyn pyynnön mukaisesti palauttaa tai peruuttaa tullia tai muutoin oikaisee tai korjaa päätöstään, valitus raukeaa.

Siltä osin kuin valituksessa esitetty pyyntö ei anna aihetta tullinpalautukseen tai tullinperuutukseen taikka muuhun valituksen kohteena olevan asian oikaisemiseen tai korjaamiseen, tulliviranomaisen on annettava valituksesta lausunto ja toimitettava asian käsittelyssä syntyneet asiakirjat viipymättä Helsingin hallinto-oikeudelle.

38 §

Tullin on valituksen johdosta tutkittava, ovatko koodeksin 236 artiklassa tarkoitettut edellytykset tullin palauttamiselle tai peruuttamiselle taikka edellytykset muun asian oikaisemiselle tai korjaamiselle olemassa. Jos *Tulli* esitetyn pyynnön mukaisesti palauttaa tai peruuttaa tullia tai muutoin oikaisee tai korjaa päätöstään, valitus raukeaa.

Siltä osin kuin valituksessa esitetty pyyntö ei anna aihetta tullinpalautukseen tai tullinperuutukseen taikka muuhun valituksen kohteena olevan asian oikaisemiseen tai korjaamiseen, *Tullin* on annettava valituksesta lausunto ja toimitettava asian käsittelyssä syntyneet asiakirjat viipymättä Helsingin hallinto-oikeudelle.

40 §

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai Helsingin hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä.

40 §

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai Helsingin hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on *sillä, joka Tullin hallinnosta annetun lain 8 §:n mukaan valvoo asiassa valtion etua ja oikeutta.*

43 §

Tullimiehellä on tulliviranomaisen suorittamassa esitutkinnassa sama oikeus ryhtyä tutkintatoimenpiteisiin ja käyttää pakkokeinoja kuin poliisimiehellä poliisiviranomaisen toimittamassa esitutkinnassa. Pidättämiseen oikeutetuista tullimiehistä säädetään pakkokeinoin 1 luvun 6 §:n 3 kohdassa.

Tutkinnanjohtajana tulliviranomaisen toimittamassa esitutkinnassa on pidättämiseen oikeutettu tullimies. Erityisestä syystä tullirikostorjuntatehtävissä toimiva muu tullimies saa saamansa määräyksen perusteella johtaa tutkintaa rajoitetuin toimivaltuuksin. Tällaisella tullimiehellä on sama oikeus kuin pidättämiseen oikeutetulla virkamiehellä päättää takavarikosta ja etsinnästä.

43 §

Tullimiehellä on *Tullin* suorittamassa esitutkinnassa sama oikeus ryhtyä tutkintatoimenpiteisiin ja käyttää pakkokeinoja kuin poliisimiehellä poliisiviranomaisen toimittamassa esitutkinnassa. Pidättämiseen oikeutetuista tullimiehistä säädetään pakkokeinoin 1 luvun 6 §:n 3 kohdassa.

Tutkinnanjohtajana *Tullin* toimittamassa esitutkinnassa on pidättämiseen oikeutettu tullimies. Erityisestä syystä tullirikostorjuntatehtävissä toimiva muu tullimies saa saamansa määräyksen perusteella johtaa tutkintaa rajoitetuin toimivaltuuksin. Tällaisella tullimiehellä on sama oikeus kuin pidättämiseen oikeutetulla virkamiehellä päättää takavarikosta ja etsinnästä.

43 a §

Tulliviranomaisen säilyttämien pidätettyjen ja kiinni otettujen henkilöiden kohteluun sovelletaan, mitä poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetussa laissa (841/2006) säädetään.

Mitä 1 momentissa tarkoitettussa laissa säädetään poliisista, koskee tulliviranomaisen säilyttämän henkilön osalta tulliviranomaista. Mitä mainitussa laissa säädetään poliisimiehestä tai vartijasta, koskee *tullilaitoksen* tullimestä. Mitä samassa laissa säädetään säilytystilan esimiehestä tai hänen määräämästään pidättämiseen oikeutetusta virkamiehestä, koskee tullilaitoksen säilytystilan esimiestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun lain:

1) 2 luvun 1 §:ssä säädetystä poiketen tulliviranomaisen hallinnoiman säilytystilan hyväksyy Tullihallitus;

43 a §

Tullin säilyttämien pidätettyjen ja kiinni otettujen henkilöiden kohteluun sovelletaan, mitä poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetussa laissa (841/2006) säädetään.

Mitä 1 momentissa tarkoitettussa laissa säädetään poliisista, koskee *Tullin* säilyttämän henkilön osalta *Tullia*. Mitä mainitussa laissa säädetään poliisimiehestä tai vartijasta, koskee tullimestä. Mitä samassa laissa säädetään säilytystilan esimiehestä tai hänen määräämästään pidättämiseen oikeutetusta virkamiehestä, koskee *Tullin* säilytystilan esimiestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun lain:

1) 2 luvun 1 §:ssä säädetystä poiketen *Tullin* hallinnoiman säilytystilan hyväksyy *Tullin* valvontaosasto;

2) 8 luvun 3 §:ssä säädetystä poiketen tulliviranomaisen hallinnoiman säilytystilan järjestyssäännön vahvistaa sekä tilojen valvonnasta ja lukittuna pitämisestä päättää Tullihallitus;

3) 17 luvun 3 §:n 1 momentissa säädetystä poiketen päätöksen oikaisuvaatimuksesta tekee asianomaisen tullipiirin päällikkö; ja

4) 18 luvun 1 §:ssä säädetystä poiketen säilytystilan esimieheksi on määrättävä *asianomaisen tullipiirin* pidättämiseen oikeutettu tullimies.

2) 8 luvun 3 §:ssä säädetystä poiketen *Tulli vahvistaa hallinnoimansa* säilytystilan järjestyssäännön sekä *päättää* tilojen valvonnasta ja lukittuna;

3) 17 luvun 3 §:n 1 momentissa säädetystä poiketen päätöksen oikaisuvaatimuksesta tekee *Tullin vastuuyksikön päällikkö*;

4) 18 luvun 1 §:ssä säädetystä poiketen säilytystilan esimieheksi on määrättävä pidättämiseen oikeutettu tullimies.

46 §

Jos tullilaitoksen tutkittavana olevasta rikoksesta voidaan määrätä seuraamukseksi rikesakko, 1 momentissa tarkoitetulla tullimiehellä on oikeus määrätä rikesakko siten kuin rikesakkomenettelystä annetussa laissa (66/1983) säädetään. Tullilaitoksen käsiteltävänä olevassa rikesakkoasiassa tullipiirin päällikön tehtävistä on voimassa, mitä sanotussa laissa säädetään poliisipiirin päällikön tehtävistä rikesakkoasiassa.

46 §

Jos *Tullin* tutkittavana olevasta rikoksesta voidaan määrätä seuraamukseksi rikesakko, 1 momentissa tarkoitetulla tullimiehellä on oikeus määrätä rikesakko siten kuin rikesakkomenettelystä annetussa laissa (66/1983) säädetään. *Tullin* käsiteltävänä olevassa rikesakkoasiassa *Tullin rikostorjunnan* päällikön tehtäviin sovelletaan, mitä sanotussa laissa säädetään poliisipiirin päällikön tehtävistä rikesakkoasiassa. *Tullin rikostorjunnan päällikölle rikesakkoasiassa kuuluvia tehtäviä voidaan Tullin rikostorjunnan ohjesäännön määräyksellä siirtää muulle Tullin pidättämiseen oikeutetulle virkamiehelle.*

47 §

Tulliviranomaisen suorittamassa haastamisessa ja muun tiedoksiannon toimittamisessa noudatetaan *soveltuvin osin*, mitä haastemieslaissa (505/86) ja haastemiesasetuksessa (506/86) säädetään.

47 §

Tullin suorittamassa haastamisessa ja muun tiedoksiannon toimittamisessa noudatetaan, mitä haastemieslaissa (505/1986) ja haastemiesasetuksessa (506/1986) säädetään.

47 a §

Mitä poliisilain (493/95) 44 §:ssä säädetään poliisin henkilöstöön kuuluvan vaitiolo-oikeudesta, sovelletaan vastaavasti myös tullilaitoksen henkilöstöön kuuluvaan.

47 a §

Mitä poliisilain 44 §:ssä säädetään poliisin henkilöstöön kuuluvan vaitiolo-oikeudesta, sovelletaan vastaavasti myös *Tullin* henkilöstöön kuuluvaan.

49 §

Takavarikoitu tavara saadaan, jollei muussa laissa toisin säädetä, ennen kuin se on tuomittu menetetyksi:

49 §

Takavarikoitu tavara saadaan, jollei muussa laissa toisin säädetä, ennen kuin se on tuomittu menetetyksi:

1) luovuttaa omistajalle tullipiirin harkitsemaa vakuutta vastaan;

2) myydä huutokaupalla, jos omistaja siihen suostuu tai jos tavarän säilyttäminen on hankalaa;

3) käyttää tullihallituksen määräämään tarkoitukseen, jos tavarän tuonti tai vienti on kielletty ja sen säilyttäminen on hankalaa.

1) luovuttaa omistajalle *Tullin* harkitsemaa vakuutta vastaan;

2) myydä huutokaupalla, jos omistaja siihen suostuu tai jos tavarän säilyttäminen on hankalaa;

3) käyttää *Tullin* määräämään tarkoitukseen, jos tavarän tuonti tai vienti on kielletty ja sen säilyttäminen on hankalaa.

50 §

Tullipiiri panee täytäntöön tullirikosasiassa menetetyksi tuomittua omaisuutta koskevan päätöksen.

50 §

Tulli panee täytäntöön tullirikosasiassa menetetyksi tuomittua omaisuutta koskevan päätöksen.

52 a §

Tulliasiamiestä kuullaan ja päätös annetaan hänelle tiedoksi siten, että *päätöksen tekävä tulliviranomainen* varaa tulliasiamiehelle tilaisuuden tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

52 a §

Tulliasiamiestä kuullaan ja päätös annetaan hänelle tiedoksi siten, että tulliasiamiehelle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

53 a §

Tullilaitoksen suoritteista valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla määrättyjen maksujen sekä muiden tullilaitoksen kantamien julkisoikeudellisten maksujen kantamisesta, suorittamisesta, muutoksenhausta ja viivästysseuraamuksista on voimassa soveltuvin osin, mitä tullista säädetään tai määrätään. Niihin ei kuitenkaan sovelleta 53 §:ssä tarkoitettua pienintä kirjattavaa tullin määrää.

53 a §

Tullin suoritteista valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla määrättyjen maksujen sekä muiden *Tullin* kantamien julkisoikeudellisten maksujen kantamiseen, suorittamiseen, muutoksenhakuun ja viivästysseuraamuksiin sovelletaan, mitä tullista säädetään tai määrätään. Niihin ei kuitenkaan sovelleta 53 §:ssä tarkoitettua pienintä kirjattavaa tullin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 3 §:n 1 momentti, 20 d §:n 1 momentti, 20 g §:n 3 momentti, 43 §:n 2 momentti ja 47 a § ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2013.

3.

Laki**arvonlisäverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvonlisäverolain (1501/1993) 95 e §:n 2 momentti, 160 §, 190 §:n 5 momentti ja 210 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 95 e §:n 2 momentti laissa 737/2008, 190 §:n 5 momentti laissa 529/2010 ja 210 §:n 1 ja 2 momentti laissa 246/2008, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

95 e §

Verottomuuden edellytyksenä on lisäksi, että tuoja merkitsee tavarat ne tuodessaan tullauskirjaan. Tullihallitus antaa tarkempia määräyksiä tullauskirjan antamisesta, muodosta ja sisällöstä.

95 e §

Verottomuuden edellytyksenä on lisäksi, että tuoja merkitsee tavarat ne tuodessaan tullauskirjaan. *Tulli* antaa tarkempia määräyksiä tullauskirjan antamisesta, muodosta ja sisällöstä.

160 §

Maahan tuotujen tavaroiden verotuksesta ja sen valvonnasta vastaa tullilaitos sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään.

160 §

Maahan tuotujen tavaroiden verotuksesta ja sen valvonnasta vastaa *Tulli* sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään.

190 §

Tavarán maahantuonnista suoritettavaa veroa koskevan ennakkoratkaisun antaa tullihallitus. Ennakkoratkaisun antamisesta ja sen voimassaolosta on soveltuvin osin voimassa, mitä Verohallinnon antamasta ennakkoratkaisusta säädetään.

190 §

Tavarán maahantuonnista suoritettavaa veroa koskevan ennakkoratkaisun antaa *Tulli*. Ennakkoratkaisun antamisesta ja sen voimassaolosta on soveltuvin osin voimassa, mitä Verohallinnon antamasta ennakkoratkaisusta säädetään.

210 §

Verohallinto tai, jos tulliviranomainen on kantanut veron, tullihallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa arvonlisäveroa, veronlisäystä, viivästyskorkoa ja jäämämaksua, viivekorkoa sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Verohallinnon tai tullihallinnon käsiteltävän periaat-

210 §

Verohallinto tai, jos tulliviranomainen on kantanut veron, *Tulli* voi erityisestä syystä hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa arvonlisäveroa, veronlisäystä, viivästyskorkoa ja jäämämaksua, viivekorkoa sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Verohallinnon tai *Tullin* käsiteltävän periaatteellisesti

teellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

tärkeän asian ratkaistavakseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____

4.

Laki

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain (1266/1996) 30 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 716/2003, seuraavasti:

30 §

Myyjän on pyydettävä matkustajaa esittämään matkalippunsa tai vastaava asiakirja sekä merkittävä siihen selvästi ja pysyvästi myytävien tuotteiden laatu, määrä ja myyntipäivä sekä matkan suunta. Tullihallitus voi hakemuksesta antaa luvan myynnin valvomiseen myös muulla tavalla.

30 §

Myyjän on pyydettävä matkustajaa esittämään matkalippunsa tai vastaava asiakirja sekä merkittävä siihen selvästi ja pysyvästi myytävien tuotteiden laatu, määrä ja myyntipäivä sekä matkan suunta. Tulli voi hakemuksesta antaa luvan myynnin valvomiseen myös muulla tavalla.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____

5.

Laki**valmisteverotuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valmisteverotuslain (182/2010) 4 §, 19 §:n 2 momentti 31 §:n 1 – 4 ja 6 momentti, 32 §, 41 §:n 2 ja 3 momentti, 47 §, 70 §:n 1 momentti, 98 §, 104 §:n 1 ja 3 momentti, 105 §:n 1 – 4 momentti, 107 § sekä 108 §:n 4 – 6 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 107 a § seuraavasti:

4 §

Toimivaltainen viranomainen

Tullilaitos vastaa valmisteverotuksen toimittamisesta, valvonnasta ja muista tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa säädetyistä viranomaistehtävistä. Tullihallitus antaa määräykset tullilaitoksen sisäisestä toimivallasta ja tehtävien jaosta.

Tulliviranomaisen toimivaltuuksiin ja toimenpiteisiin sovelletaan, mitä tullilaissa säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

19 §

Muonituksen verottomuus

Tullihallitus voi antaa tarkempia määräyksiä menettelystä, jota on noudatettava hankittaessa ja toimitettaessa tuotteita 1 momentissa säädettyyn tarkoitukseen. Tulliviranomaisella on oikeus rajoittaa alukseen toimitettavien verottomien tuotteiden määriä sen mukaan kuin on tarpeellista matkustajamäärän, aluksen koon, liikennöimisalueen ja muiden olojen mukaan.

31 §

Veroilmoituksen antaminen

Verokausi-ilmoittajan on annettava tullivi-

4 §

Toimivaltainen viranomainen

Tulli vastaa valmisteverotuksen toimittamisesta, valvonnasta ja muista tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa säädetyistä viranomaistehtävistä. *Tullin sisäisestä toimivallasta ja tehtävien jaosta säädetään Tullin hallinnosta annetussa laissa (/).*

Tullin toimivaltuuksiin ja toimenpiteisiin sovelletaan, mitä tullilaissa säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

19 §

Muonituksen verottomuus

Tulli voi antaa tarkempia määräyksiä menettelystä, jota on noudatettava hankittaessa ja toimitettaessa tuotteita 1 momentissa säädettyyn tarkoitukseen. *Tullilla* on oikeus rajoittaa alukseen toimitettavien verottomien tuotteiden määriä sen mukaan kuin on tarpeellista matkustajamäärän, aluksen koon, liikennöimisalueen ja muiden olojen mukaan.

31 §

Veroilmoituksen antaminen

Verokausi-ilmoittajan on annettava *Tullille*

ranomaiselle veroilmoitus kultakin verokaudelta viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 18 päivänä.

Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun verovelvollisen on annettava tulliviranomaiselle veroilmoitus neljän arkipäivän kuluessa siitä, kun tuotteet on vastaanotettu tai veron suorittamis-velvollisuus on muutoin syntynyt, tämä päivä mukaan luettuna. Arkipäiväksi ei katsota arki-lauantaita. Neljän arkipäivän ilmoitusaikaa ei sovelleta, jos tarkastuksessa tai muutoin havaitaan, että tuotteet on tuotu maahan tai vastaanotettu noudattamatta tämän lain verotusta ja valvontaa koskevia säännöksiä.

Tullihallitus voi perustellusta syystä määrätä verovelvollisen antamaan veroilmoituksen muuna kuin 1 tai 2 momentissa säädettyä ajankohtana tai antamaan yhteisen veroilmoituksen kahdesta tai useammasta verottomasta varastosta.

Veroilmoituksessa on annettava veron oikea-määräisyyden toteamiseksi tarvittavat tiedot sekä tuoteryhmittäin tiedot verottomista toimituksista. Valtuutetun varastonpitäjän on annettava veroilmoitus erikseen jokaisesta verottomasta varastosta. Verovelvollisen allekirjoittama veroilmoitus on annettava Tullihallituksen vahvistamalla lomakkeella.

Veroilmoitus katsotaan annetuksi silloin kun se on saapunut tulliviranomaiselle. Saapumisajankohdasta säädetään sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 10 §:ssä ja hallintolain (434/2003) 18 §:ssä.

veroilmoitus kultakin verokaudelta viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 18 päivänä.

Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun verovelvollisen on annettava *Tullille* veroilmoitus neljän arkipäivän kuluessa siitä, kun tuotteet on vastaanotettu tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt, tämä päivä mukaan luettuna. Arkipäiväksi ei katsota arki-lauantaita. Neljän arkipäivän ilmoitusaikaa ei sovelleta, jos tarkastuksessa tai muutoin havaitaan, että tuotteet on tuotu maahan tai vastaanotettu noudattamatta tämän lain verotusta ja valvontaa koskevia säännöksiä.

Tulli voi perustellusta syystä määrätä verovelvollisen antamaan veroilmoituksen muuna kuin 1 tai 2 momentissa säädettyä ajankohdana tai antamaan yhteisen veroilmoituksen kahdesta tai useammasta verottomasta varastosta.

Veroilmoituksessa on annettava veron oikea-määräisyyden toteamiseksi tarvittavat tiedot sekä tuoteryhmittäin tiedot verottomista toimituksista. Valtuutetun varastonpitäjän on annettava veroilmoitus erikseen jokaisesta verottomasta varastosta. Verovelvollisen allekirjoittama veroilmoitus on annettava *Tullin* vahvistamalla lomakkeella.

Veroilmoitus katsotaan annetuksi silloin kun se on saapunut *Tullille*. Saapumisajankohdasta säädetään sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 10 §:ssä ja hallintolain (434/2003) 18 §:ssä.

32 §

Tarkemmat määräykset sähköisen veroilmoituksen antamisesta

Tullihallitus antaa tarkemmat määräykset siitä, koska sähköinen veroilmoitusmenettely otetaan käyttöön, mitä tuotteita ja keitä verovelvollisia se koskee sekä siitä, mitä sähköistä menettelyä käyttäen ja mitä varmenne- tai tunnistemenettelyä käyttäen sähköinen veroilmoitus voidaan antaa.

32 §

Tarkemmat määräykset sähköisen veroilmoituksen antamisesta

Tulli antaa tarkemmat määräykset siitä, koska sähköinen veroilmoitusmenettely otetaan käyttöön, mitä tuotteita ja keitä verovelvollisia se koskee sekä siitä, mitä sähköistä menettelyä käyttäen ja mitä varmenne- tai tunnistemenettelyä käyttäen sähköinen veroilmoitus voidaan antaa.

41 §

Päätöksen tiedoksianto

Päätös sähköisesti annettuun ilmoitukseen tai hakemukseen voidaan antaa tiedoksi myös sähköisesti ilmoittamalla, että päätös on saatavissa tulliviranomaisen tietojärjestelmästä. Tällöin päätös katsotaan saadun tiedoksi seuraavana arkipäivänä siitä, kun päätös on saatavissa tulliviranomaisen tietojärjestelmästä.

Päätös annetaan tulliasiamiehelle tiedoksi siten, että hänelle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

41 §

Päätöksen tiedoksianto

Päätös sähköisesti annettuun ilmoitukseen tai hakemukseen voidaan antaa tiedoksi myös sähköisesti ilmoittamalla, että päätös on saatavissa *Tullin* tietojärjestelmästä. Tällöin päätös katsotaan saadun tiedoksi seuraavana arkipäivänä siitä, kun päätös on saatavissa *Tullin* tietojärjestelmästä.

Päätös annetaan tiedoksi 17 §:ssä tarkoitetulle valtion edunvalvojalle siten, että edunvalvojalle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

47 §

Veronkanto

Jollei tässä laissa tai sen nojalla toisin säädetä, sovelletaan valmisteveron kanton, perintään, vastuuseen verosta ja palauttamiseen *soveltuvin osin*, mitä veronkantolaissa (609/2005) tai sen nojalla säädetään tai määrätään, jolloin veronkantolaissa tarkoitettuna veronkantoviranomaisena toimii tulliviranomainen.

47 §

Veronkanto

Jollei tässä laissa tai sen nojalla toisin säädetä, valmisteveron kanton, perintään, vastuuseen verosta ja palauttamiseen sovelletaan, mitä veronkantolaissa (609/2005) tai sen nojalla säädetään tai määrätään, jolloin veronkantolaissa tarkoitettuna veronkantoviranomaisena toimii *Tulli*.

70 §

Tarkemmat määräykset tietokoneistetun järjestelmän käyttöönotosta ja käytöstä

Tullihallitus antaa tarkempia määräyksiä tietokoneistetun järjestelmän käytöstä, sähköisen hallinnollisen asiakirjan tietosisällöstä sekä siitä, mitä varmenne- tai tunnistemenettelyä käyttäen sähköinen hallinnollinen asiakirja voidaan antaa.

70 §

Tarkemmat määräykset tietokoneistetun järjestelmän käyttöönotosta ja käytöstä

Tulli antaa tarkempia määräyksiä tietokoneistetun järjestelmän käytöstä, sähköisen hallinnollisen asiakirjan tietosisällöstä sekä siitä, mitä varmenne- tai tunnistemenettelyä käyttäen sähköinen hallinnollinen asiakirja voidaan antaa.

98 §

Muu tietojenantovelvollisuus

Sen, joka on luovuttanut tai hankkinut tuot-

98 §

Muu tietojenantovelvollisuus

Sen, joka on luovuttanut tai hankkinut tuot-

teita 19 §:ssä verottomaksi säädettyä käyttöä varten, on salassapitosäännösten estämättä annettava tulliviranomaiselle tiedot tuotteiden hankinnoista, käytöstä, varastomääristä, luovutuksista ja muista verotuksen valvontaa varten tarpeellisista tiedoista. Tullihallitus antaa tarkemmat määräykset tietojen sisällöstä sekä toimittamistavasta ja -ajankohdasta.

Sen, joka pitää hallussaan valmisteveron alaisia tuotteita, on vaadittaessa annettava tuotteista tulliviranomaiselle korvaukset näytteitä, jotka ovat tarpeen verotusta ja sen valvontaa varten.

teita 19 §:ssä verottomaksi säädettyä käyttöä varten, on salassapitosäännösten estämättä annettava *Tullille* tiedot tuotteiden hankinnoista, käytöstä, varastomääristä, luovutuksista ja muista verotuksen valvontaa varten tarpeellisista tiedoista. *Tulli* antaa tarkemmat määräykset tietojen sisällöstä sekä toimittamistavasta ja -ajankohdasta.

Sen, joka pitää hallussaan valmisteveron alaisia tuotteita, on vaadittaessa annettava tuotteista *Tullille* korvaukset näytteitä, jotka ovat tarpeen verotusta ja sen valvontaa varten.

104 §

Ennakkoratkaisu

Tullihallitus voi hakemuksesta antaa ennakkoratkaisun tuotteesta suoritettavasta valmisteverosta. Ennakkoratkaisu voidaan antaa tuotteesta suoritettavasta valmisteverosta myös silloin, kun verotus muutoin toimitetaan tullia koskevien säännösten mukaisesti.

Lainvoiman saanutta ennakkoratkaisua on sitovana noudatettava hakijan valmisteverotuksessa Suomessa vuoden ajan antamispäivää seuraavan kalenterikuukauden alusta, jollei ennakkoratkaisua annettaessa sovellettu säännöstä ole ennakkoratkaisun voimassa ollessa muutettu tai jollei Tullihallitus ole peruuttanut antamaansa ennakkoratkaisua lainkäyttöviranomaisen päätöksellä tapahtuneen säännöksen tulkinnan muuttumisen vuoksi tai muusta erityisestä syystä.

105 §

Huojennus ja maksunlykkäys

Tullihallitus voi hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa valmisteveroa, veronlisäystä, viivekorkoa, viivästyskorkoa tai lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa sen kokonaan. Huojennus voidaan myöntää:

1) jos valmisteveron periminen täysimääräisenä olosuhteet huomioon ottaen olisi il-

104 §

Ennakkoratkaisu

Tulli voi hakemuksesta antaa ennakkoratkaisun tuotteesta suoritettavasta valmisteverosta. Ennakkoratkaisu voidaan antaa tuotteesta suoritettavasta valmisteverosta myös silloin, kun verotus muutoin toimitetaan tullia koskevien säännösten mukaisesti.

Lainvoiman saanutta ennakkoratkaisua on sitovana noudatettava hakijan valmisteverotuksessa Suomessa vuoden ajan antamispäivää seuraavan kalenterikuukauden alusta, jollei ennakkoratkaisua annettaessa sovellettu säännöstä ole ennakkoratkaisun voimassa ollessa muutettu tai jollei *Tulli* ole peruuttanut antamaansa ennakkoratkaisua lainkäyttöviranomaisen päätöksellä tapahtuneen säännöksen tulkinnan muuttumisen vuoksi tai muusta erityisestä syystä.

105 §

Huojennus ja maksunlykkäys

Tulli voi hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa valmisteveroa, veronlisäystä, viivekorkoa, viivästyskorkoa tai lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa sen kokonaan. Huojennus voidaan myöntää, jos:

1) valmisteveron periminen täysimääräisenä olosuhteet huomioon ottaen olisi ilmeisen

meisen kohtuutonta; tai

2) jos kysymys on sellaisista veronalaisista tuotteista, joita käytetään rajoitetun ajan tutkimus- tai kehittämishankkeissa, joiden tarkoituksena on ympäristöystävällisempien tuotteiden tai uusiutuvista luonnonvaroista saatavien polttoaineiden tekninen kehittäminen.

Tullihallitus voi asettaa huojennukselle ehtoja, joilla voidaan valvoa huojennuksen edellytysten täyttymistä.

Tullihallitus voi erityisistä syistä, kuten hakijasta riippumattomien poikkeuksellisten olosuhteiden tai veronmaksukyvyyn olennaisen alentumisen vuoksi, hakemuksesta myöntää veron maksamisen lykkäystä. Lykkäys myönnetään ehdolla, että lykätyn määrän suorittamisesta annetaan lykättyä määrää vastaava vakuus. Lykkäys voidaan kuitenkin myöntää vakuutta vaatimatta erityisestä syystä, kuten maksettavan määrän vähäisyyden tai lykkäysajan lyhyiden vuoksi. Lykätylle veron määrälle peritään korkoa, joka lasketaan siten kuin veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 4 §:ssä säädetään viivekorosta. Lykkäys voidaan myöntää kuitenkin erityisen painavasta kohtuussyystä ilman korkoa.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Tullihallituksen käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

kohtuutonta; tai

2) kysymys on sellaisista veronalaisista tuotteista, joita käytetään rajoitetun ajan tutkimus- tai kehittämishankkeissa, joiden tarkoituksena on ympäristöystävällisempien tuotteiden tai uusiutuvista luonnonvaroista saatavien polttoaineiden tekninen kehittäminen.

Tulli voi asettaa huojennukselle ehtoja, joilla voidaan valvoa huojennuksen edellytysten täyttymistä.

Tulli voi hakijasta riippumattomien poikkeuksellisten olosuhteiden tai veronmaksukyvyyn olennaisen alentumisen vuoksi tai muusta erityisestä syystä hakemuksesta myöntää veron maksamisen lykkäystä. Lykkäys myönnetään ehdolla, että lykätyn määrän suorittamisesta annetaan lykättyä määrää vastaava vakuus. Lykkäys voidaan kuitenkin myöntää vakuutta vaatimatta maksettavan määrän vähäisyyden tai lykkäysajan lyhyiden vuoksi tai muusta erityisestä syystä. Lykätylle veron määrälle peritään korkoa, jonka määrään sovelletaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 4 §:ää. Lykkäys voidaan myöntää kuitenkin ilman korkoa, jos koron periminen olisi ilmeisen kohtuutonta.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Tullissa käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

107 §

Muutoksenhaku

Tulliviranomaisen päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Päätökseen, jolla Tullihallitus on päättänyt olla antamatta ennakkoratkaisua, ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla. Valtion puolesta valitusoikeus tullipiiriin päätöksestä on tullipiirissä olevalla tulliasiamiehellä ja Tullihallituksen päätöksestä Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa sille tulliviranomaiselle, jonka päätöksestä valitetaan.

Valitusaika valmisteveron ja veronpalautuksen määräämistä koskevassa asiassa on kolme vuotta niiden määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähin-

107 §

Valtion edunvalvonta

Valtion etua valvoo tulliasiamies tai muu Tullin hallinnosta annetussa laissa tarkoitettu valtion edunvalvoja. Valtion edunvalvontaan sovelletaan, mitä Tullin hallinnosta annetussa laissa säädetään.

tään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muusta päätöksestä valitettaessa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tulliasiamiehen valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Muutoin muutoksenhausta säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

Tässä laissa tarkoitettuihin asioihin ei sovelleta verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/007) perustevalitusta koskevia säännöksiä.

Jos tulliviranomainen 106 §:ssä säädetyllä tavalla oikaisee tai muutoin korjaa päätöstään tehdyn vaatimuksen mukaisesti, valitus raukeaa.

Siltä osin kuin valituksessa esitetyt vaatimukset eivät anna aiheutta päätöksen oikaisemiseen tai korjaamiseen, tulliviranomainen antaa valituksesta lausuntonsa ja toimittaa asian käsittelyssä syntyneet asiakirjat viipymättä Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valmistevero on valituksesta huolimatta maksettava säädetyssä ajassa.

107 a §

Muutoksenhaku

Tullin päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Päätökseen, jolla Tulli on päättänyt olla antamatta ennakkoratkaisua, ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla. Valtion puolesta valitusoikeus on 107 §:ssä tarkoitetulla valtion edunvalvojalla. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa Tullille.

Valitusaika valmisteveron ja veronpalautuksen määräämistä koskevassa asiassa on kolme vuotta niiden määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muusta päätöksestä valitettaessa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valtion edunvalvojan valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Muutoin muutoksenhausta säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

Tässä laissa tarkoitettuihin asioihin ei sovelleta verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) perustevalitusta koskevia säännöksiä.

Jos Tulli 106 §:ssä säädetyllä tavalla oi-

108 §

Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valitus-kirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai Helsingin hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitus-oikeus on Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä.

Jos valmistevero on hallinto-oikeuden päätöksellä poistettu tai sitä on alennettu, tulliviranomainen suorittaa liikaa maksetun veron muutoksenhausta huolimatta verovelvolliselle.

Jos korkein hallinto-oikeus on tulliasiamiehen valituksen johdosta muuttanut hallinto-oikeuden päätöstä, jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä toimitetaan toimivaltaiselle viranomaiselle, joka viipymättä panee maksuun verovelvolliselle liikaa suoritettua määrän.

108 §

Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai Helsingin hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitus-oikeus on 107 §:ssä tarkoitetulla valtion edunvalvojalla.

Jos valmistevero on hallinto-oikeuden päätöksellä poistettu tai sitä on alennettu, Tulli suorittaa liikaa maksetun veron muutoksenhausta huolimatta verovelvolliselle.

Jos korkein hallinto-oikeus on valtion edunvalvojan valituksen johdosta muuttanut hallinto-oikeuden päätöstä, jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä toimitetaan toimivaltaiselle viranomaiselle, joka viipymättä panee maksuun verovelvolliselle liikaa suoritettua määrän.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 11 a §:n 2 ja 3 momentti, 12 ja 12 a § sekä 13 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 11 a §:n 2 ja 3 momentti laissa 1399/2010 ja 12 a § laissa 1323/2009, seuraavasti:

11 a §

Biopolttoöljyn valmistajan on tehtävä tulliviranomaiselle kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Verovelvolliseen sovelletaan muutoin valmisteverotuslain verokausi-ilmoittajaa koskevia säännöksiä.

Rekisteriä ylläpitää Tullihallitus.

11 a §

Biopolttoöljyn valmistajan on tehtävä *Tullille* kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Verovelvolliseen sovelletaan muutoin valmisteverotuslain verokausi-ilmoittajaa koskevia säännöksiä.

Rekisteriä ylläpitää *Tulli*.

12 §

Nestemäisten polttoaineiden kauppaa harjoittavan liikkeen on tehtävä asianomaiselle piiritullikamarille ilmoitus polttoaineeseen liittävästä apu- ja tunnistearvoina.

12 §

Nestemäisten polttoaineiden kauppaa harjoittavan liikkeen on tehtävä *Tullille* ilmoitus polttoaineeseen liittävästä apu- ja tunnistearvoina.

12 a §

Tulliviranomaisella on oikeus saada lentobensiinin ja petrolin verotusta ja sen valvontaa varten tarpeellisia tietoja Liikenteen turvallisuusvirastolta.

12 a §

Tullilla on oikeus saada lentobensiinin ja petrolin verotusta ja sen valvontaa varten tarpeellisia tietoja Liikenteen turvallisuusvirastolta.

13 §

Jos 1 momentin mukaan suoritettu vero tai maksu on suurempi kuin sittemmin vahvistettu vero tai maksu, verotuksen toimittaneen piiritullikamarin on palautettava erotusta vastaava määrä hakemuksesta verovelvolliselle.

13 §

Jos 1 momentin mukaan suoritettu vero tai maksu on suurempi kuin sittemmin vahvistettu vero tai maksu, *Tullin on palautettava erotusta vastaava määrä hakemuksesta verovelvolliselle.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki**sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 3 §, 6 §:n 3 momentti, 8 a §:n 3 ja 4 momentti, 9 §:n 1 ja 2 momentti, 16 -18 §, 21 a §:n 1, 4 ja 5 momentti sekä 25 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 3 momentti, 8 a §:n 3 ja 4 momentti sekä 9 §:n 1 momentti laissa 1168/2002, 16 § ja 21 a §:n 1, 4 ja 5 momentti laissa 1400/2010 sekä 17 § osaksi laeissa 1168/2002 ja 1400/2010, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Tässä laissa tarkoitettujen tuotteiden valmisteverotuksen toimittamisesta ja huoltovarmuus-maksun kantamisesta sekä verojen ja maksujen valvonnasta huolehtii tullilaitos.

3 §

Tässä laissa tarkoitettujen tuotteiden valmisteverotuksen toimittamisesta ja huoltovarmuus-maksun kantamisesta sekä verojen ja maksujen valvonnasta huolehtii *Tulli*.

6 §

Edellä 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua sähköntuottajan on annettava veroilmoitus jokaisesta voimalaitoksesta laitoksen sijaintipaikkakunnan tullipiirille.

6 §

Sähköntuottajan on annettava veroilmoitus *Tullille* jokaisesta voimalaitoksesta erikseen.

8 a §

Veronpalautusta koskeva hakemus on tehtävä yrityksen kotipaikan tullipiirille kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia määräyksiä hakemuksen tueksi vaadittavista selvityksistä.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään. Jos yritys on luovuttanut tilikauden jälkeen toiselle tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita, joista on palautettu veroa 1 momentin nojalla, peritään maksettu veronpalautus takaisin. Yrityksen

8 a §

Veronpalautusta koskeva hakemus on tehtävä *Tullille* kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia määräyksiä hakemuksen tueksi vaadittavista selvityksistä.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamiseen *sovelletaan*, mitä valmisteverotuslaissa (182/2010) tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään. Jos yritys on luovuttanut tilikauden jälkeen toiselle tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita, joista on palautettu veroa 1 momentin nojalla, maksettu veronpalautus peritään takaisin. Yrityksen

on tehtävä luovutuksesta viipymättä ilmoitus kotipaikan tullipiirille tässä momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä varten.

on tehtävä luovutuksesta viipymättä ilmoitus *Tullille* tässä momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä varten.

9 §

Edellä 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun verkonhaltijan on tehtävä kaupparekisterin mukaisen kotipaikan tullipiirille kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Niin ikään 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun sähköntuottajan on tehtävä vastaavanlainen ilmoitus laitoksen sijaintipaikan tullipiirille. Ilmoitus on tehtävä jokaisesta laitoksesta erikseen.

Rekisteriä pitää tullihallitus.

9 §

Verkonhaltijan on tehtävä *Tullille* kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Myös sähköntuottajan on tehtävä vastaavanlainen ilmoitus *Tullille*. Ilmoitus on tehtävä jokaisesta laitoksesta erikseen.

Rekisteriä pitää *Tulli*.

16 §

Vero määrätään polttoturpeesta ja mäntyöljystä kultakin verokaudelta sinä päivänä voimassa olevien säännöksen mukaan, jona polttoturpe tai mäntyöljy on käytetty 15 §:ssä mainittuun tarkoitukseen. Edellä 15 §:ssä tarkoitetun käyttäjän on annettava veroilmoitus erikseen jokaisesta laitoksesta tulliviranomaiselle. Verokautena pidetään kalenterikuukautta.

16 §

Vero määrätään polttoturpeesta ja mäntyöljystä kultakin verokaudelta sinä päivänä voimassa olevien säännöksen mukaan, jona polttoturpe tai mäntyöljy on käytetty 15 §:ssä mainittuun tarkoitukseen. Edellä 15 §:ssä tarkoitetun käyttäjän on annettava veroilmoitus *Tullille* jokaisesta laitoksesta erikseen. Verokautena pidetään kalenterikuukautta.

17 §

Edellä 15 §:ssä tarkoitetun käyttäjän on tehtävä käyttöpaikan tullipiirille kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Ilmoitus on tehtävä erikseen jokaisesta laitoksesta.

Rekisteriä pitää tullihallitus.

17 §

Edellä 15 §:ssä tarkoitetun käyttäjän on tehtävä *Tullille* kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Ilmoitus on tehtävä jokaisesta laitoksesta erikseen.

Rekisteriä pitää *Tulli*.

18 §

Verotuksen toimittaa se piiritullikamari, jonka alueella 15 §:ssä tarkoitetun polttoaineen käyttö tapahtuu.

18 §

Verotuksen toimittaa *Tulli*.

21 a §

Maakaasuverkonhaltijan on rekisteröidyttävä verovelvolliseksi tulliviranomaiselle kirjal-

21 a §

Maakaasuverkonhaltijan on rekisteröidyttävä verovelvolliseksi *Tullille* kirjallisesti.

lisesti.

Tulliviranomainen saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa rekisteröidyksi käyttäjäksi rekisteröityneiden nimet ja yhteystiedot maakaasuverkonhaltijalle ja maakaasun valtuutetulle varastonpitäjälle.

Tullihallitus voi antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista rekisteröintimenettelyistä.

Tulli saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa rekisteröidyksi käyttäjäksi rekisteröityneiden nimet ja yhteystiedot maakaasuverkonhaltijalle ja maakaasun valtuutetulle varastonpitäjälle.

Tulli voi antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista rekisteröintimenettelyistä.

25 §

Jos 1 momentin mukaan suoritettu vero on suurempi kuin sittemmin vahvistettu vero, on verotuksen toimittaneen piiritullikamari palautettava erotusta vastaava määrä hakemuksesta verovelvolliselle.

25 §

Jos 1 momentin mukaan suoritettu vero on suurempi kuin sittemmin vahvistettu vero, *Tullin* on palautettava erotusta vastaava määrä hakemuksesta verovelvolliselle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain (1471/1994) 11 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 §

Jos 1 momentin mukaan suoritettu vero on suurempi kuin sittemmin vahvistettu vero, verotuksen toimittaneen piiritullikamarin on palautettava erotusta vastaava määrä hakemuksesta verovelvolliselle.

11 §

Jos 1 momentin mukaan suoritettu vero on suurempi kuin sittemmin vahvistettu vero, *Tullin* on palautettava erotusta vastaava määrä hakemuksesta verovelvolliselle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki**eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 2 ja 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain (1037/2004) 2 ja 7 §,
 sellaisena kuin niistä on 7 § laissa 652/2011, seuraavasti:

2 §

Toimivaltainen viranomainen

Verotuksen toimittamisesta ja sen valvon-
 nasta huolehtii tullilaitos sen mukaan kuin
 valmisteverotuslaissa säädetään.

2 §

Toimivaltainen viranomainen

Verotuksen toimittamisesta ja sen valvon-
 nasta huolehtii *Tulli* sen mukaan kuin valmis-
 teverotuslaissa säädetään.

7 §

Tuottajatiedostoon merkitseminen

Sen, joka valmisteverotuslain mukaisesti
 antamassaan veroilmoituksessa ilmoittaa, että
 juomapakkaukset kuuluvat 3 §:n 1 momentin
 2 kohdassa tarkoitettuun toimivaan palautus-
 järjestelmään, tulee osoittaa, että Pirkanmaan
 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on
 hyväksynyt juomapakkausten palautusjärjes-
 telmän ylläpitäjän tuottajarekisteriin siten
 kuin jätelain 103 §:ssä säädetään tai että juo-
 mapakkaukset on hyväksytty Ahvenanmaan
 maakunnan lainsäädännön mukaiseen vastaa-
 vaan rekisteriin. Ympäristöviranomaisten on
 ilmoitettava rekisteriin tehtävistä muutoksista
 välittömästi Tullihallitukselle. Jos tuottajare-
 kisterin tiedot aiheuttavat muutoksia verovel-
 vollisen verotukseen, muutoksia sovelletaan
 tietojen toimittamista seuraavan kalenteri-
 kuukauden verotuksessa.

7 §

Tuottajarekisteriin hyväksyminen

Sen, joka valmisteverotuslain mukaisesti
 antamassaan veroilmoituksessa ilmoittaa, että
 juomapakkaukset kuuluvat toimivaan palau-
 tusjärjestelmään, tulee osoittaa, että Pirkan-
 maan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökes-
 kus on hyväksynyt juomapakkausten palau-
 tusjärjestelmän ylläpitäjän tuottajarekisteriin
 siten kuin jätelain 103 §:ssä säädetään tai että
 juomapakkaukset on hyväksytty Ahvenan-
 maan maakunnan lainsäädännön mukaiseen
 vastaavaan rekisteriin. Ympäristöviranomais-
 ten on ilmoitettava rekisteriin tehtävistä muu-
 toksista välittömästi *Tullille*. Jos tuottajare-
 kisterin tiedot aiheuttavat muutoksia vero-
 velvollisen verotukseen, muutoksia sovelle-
 taan tietojen toimittamista seuraavan kalente-
 rikuukauden verotuksessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
 20 .

10.

Laki**tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tupakkaverosta annetun lain (1470/1994) 9 §:n 2 momentti, 11 §:n 2 momentti ja 13 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1125/2010, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

9 §

Sääntöjen vastaisesti tai muuten kuin kaupallista myyntiä varten maahantuotujen tupakkatuotteiden vähittäismyyntihintana pidetään vastaavien tuotteiden vähittäismyyntihintaa Suomessa. Jollei vastaavia tuotteita ole, määrätään savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vero 8 §:ssä tarkoitetun vähimmäisveron mukaisesti. Muiden tupakkatuotteiden verotusarvona pidetään tuoteryhmän keskimääristä vähittäismyyntihintaa, jonka Tullihallitus vahvistaa.

Sääntöjen vastaisesti tai muuten kuin kaupallista myyntiä varten maahantuotujen tupakkatuotteiden vähittäismyyntihintana pidetään vastaavien tuotteiden vähittäismyyntihintaa Suomessa. Jollei vastaavia tuotteita ole, savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vero määrätään 8 §:ssä tarkoitetun vähimmäisveron mukaisesti. Muiden tupakkatuotteiden verotusarvona pidetään tuoteryhmän keskimääristä vähittäismyyntihintaa, jonka *Tulli* vahvistaa.

11 §

11 §

Jos 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen on valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja, hintalipukkeet hankkii ja kustantaa verovelvollinen itse. Muussa tapauksessa hintalipukkeet toimittaa verovelvolliselle Tullihallitus, joka perii lipukkeista omakustannushintaa vastaavan maksun.

Jos 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen on valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja, hintalipukkeet hankkii ja kustantaa verovelvollinen itse. Muussa tapauksessa hintalipukkeet toimittaa verovelvolliselle *Tulli*, joka perii lipukkeista omakustannushintaa vastaavan maksun.

13 §

13 §

Verovelvollisen on salassapitosäännösten estämättä annettava tulliviranomaiselle tarpeelliset tiedot kulutukseen luovutettujen tupakkatuotteiden määristä ja hintaluokista 2 momentissa tarkoitetun vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon vahvistamista varten. Lisäksi verovelvollisen on salassapitosäännösten estämättä annettava tulliviranomaiselle tarpeelliset tiedot Euroopan komissiolle toimitettavia tupakkatuotteiden tilastotietoja varten. Tulliviranomainen antaa tarkemmat määräykset tietojen sisällöstä sekä toimittamistavasta ja ajankohdasta.

Verovelvollisen on salassapitosäännösten estämättä annettava *Tullille* tarpeelliset tiedot kulutukseen luovutettujen tupakkatuotteiden määristä ja hintaluokista 2 momentissa tarkoitetun vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon vahvistamista varten. Lisäksi verovelvollisen on salassapitosäännösten estämättä annettava *Tullille* tarpeelliset tiedot Euroopan komissiolle toimitettavia tupakkatuotteiden tilastotietoja varten. *Tulli* antaa tarkemmat määräykset tietojen sisällöstä sekä toimittamistavasta ja -ajankohdasta.

Tulli vahvistaa savukkeiden ja savukkeiksi

Tullihallitus vahvistaa savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon. Savukkeiden vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo lasketaan jakamalla kaikkien kulutukseen luovutettujen savukkeiden kokonaisarvo, joka perustuu kaikki verot sisältävään vähittäismyyntihintaan, kulutukseen luovutettujen savukkeiden kokonaismäärällä. Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo lasketaan jakamalla kulutukseen luovutettujen savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan kokonaisarvo, joka perustuu kaikki verot sisältävään vähittäismyyntihintaan, kulutukseen luovutettujen savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan kokonaismäärällä.

käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon. Savukkeiden vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo lasketaan jakamalla kaikkien kulutukseen luovutettujen savukkeiden kokonaisarvo, joka perustuu kaikki verot sisältävään vähittäismyyntihintaan, kulutukseen luovutettujen savukkeiden kokonaismäärällä. Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo lasketaan jakamalla kulutukseen luovutettujen savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan kokonaisarvo, joka perustuu kaikki verot sisältävään vähittäismyyntihintaan, kulutukseen luovutettujen savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan kokonaismäärällä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

11.

Laki

jäteverolain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan jäteverolain (1126/2010) 2 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Toimivaltainen viranomainen

Toimivaltainen viranomainen

Verotuksen toimittamisesta ja sen valvonnasta huolehtii tullilaitos.

Verotuksen toimittamisesta ja sen valvonnasta huolehtii Tulli.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

12.

Laki**autoverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan autoverolain (1482/1994) 96 § ja
muutetaan 2 §:n 2 momentti, 27 b §:n 1 momentin 5 kohta, 30 §:n 3 momentti, 32 §:n 1 momentti, 34 b §:n 2 momentti, 34 c §:n 3 momentti, 39 §, 40 §:n 2 momentti, 50 §:n 1 ja 3 momentti, 51 §:n 1 ja 2 momentti, 52 §:n 1 momentti, 54 §:n 1 ja 3 momentti, 55 §, 67 §:n 1 ja 4 momentti, 69 §:n 2, 3 ja 5 momentti, 70 §:n 1 – 4 momentti, 71 §:n 4 momentti, 73, 78 ja 84 § sekä 86 §:n 3 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 27 b §:n 1 momentin 5 kohta laissa 193/2011, 30 §:n 3 momentti laissa 421/2001, 34 b §:n 2 momentti laissa 1277/2004, 34 c §:n 3 momentti 1450/2006, 39 § laissa 5/2009 ja 1316/2011, 40 §:n 2 momentti ja 54 §:n 1 momentti laissa 5/2009, 50 §:n 1 ja 2 momentti, 52 §:n 1 momentti, 54 §:n 3 momentti, 67 §:n 1 ja 4 momentti, 69 §:n 2 momentti, 70 §:n 2 momentti, 71 §:n 4 momentti, 73, 78 ja 84 § sekä 86 §:n 3 momentti laissa 1324/2009, 51 §:n 1 ja 2 momentti laissa 925/2001, 55 § laissa 248/2008, 267/2008 ja 1324/2009 sekä 69 §:n 3 ja 5 momentti ja 70 §:n 1, 3 ja 4 momentti laissa 267/2008, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Verollisena ajoneuvon käyttönä ei kuitenkaan pidetä muussa valtiossa kuin Suomessa vakinaisesti asuvan luonnollisen henkilön omaa tarvettaan varten väliaikaisesti maahan tuomansa muussa valtiossa kuin Suomessa rekisteröidyn ajoneuvon käyttöä yksinomaan hänen omaan tarpeeseensa enintään kuuden kuukauden keskeytymättömänä tai keskeytyvänä määräaikana kahdentoista kuukauden ajanjaksona tai piiritullikamarin 32 §:n nojalla antamana tätä pitempänä määräaikana, jos käyttö ei liity ajoneuvon ostoon Suomeen.

Verollisena ajoneuvon käyttönä ei kuitenkaan pidetä muussa valtiossa kuin Suomessa vakinaisesti asuvan luonnollisen henkilön omaa tarvettaan varten väliaikaisesti maahan tuomansa muussa valtiossa kuin Suomessa rekisteröidyn ajoneuvon käyttöä yksinomaan hänen omaan tarpeeseensa enintään kuuden kuukauden keskeytymättömänä tai keskeytyvänä määräaikana kahdentoista kuukauden ajanjaksona tai *Tullin* 32 §:n nojalla antamana tätä pitempänä määräaikana, jos käyttö ei liity ajoneuvon ostoon Suomeen.

27 b §

Edellä 25 §:ssä tarkoitettu alennus autoverosta myönnetään myös seuraavien ehtojen täytyessä:

5) ajoneuvosta on 2 kohdassa tarkoitetun omistusasjan alkaessa tehty tullille ilmoitus, josta käyvät ilmi ajoneuvon yksilöintitiedot, tiedot ajoneuvon hankinnasta, oleskelusta 1 kohdassa tarkoitetulla alueella sekä suunnit-

27 b §

Edellä 25 §:ssä tarkoitettu alennus autoverosta myönnetään myös seuraavien ehtojen täytyessä:

5) ajoneuvosta on 2 kohdassa tarkoitetun omistusasjan alkaessa tehty *Tullille* ilmoitus, josta käyvät ilmi ajoneuvon yksilöintitiedot, tiedot ajoneuvon hankinnasta, oleskelusta 1 kohdassa tarkoitetulla alueella sekä suunnit-

tellusta ajoneuvon säilytyksestä. Tullihallitus voi antaa ilmoituksesta tarkempia säännöksiä.

tellusta ajoneuvon säilytyksestä. *Tulli* voi antaa ilmoituksesta tarkempia määräyksiä.

30 §

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei koske Suomessa aikaisemmin rekisteröityä ajoneuvoa, josta kannettua autoveroa on alennettu maahanmuuton yhteydessä 25 §:ssä säädetyllä tavalla, mutta jonka verottomalle luovutukselle 27 §:ssä säädetty määräaika ei ole päättynyt ennen ajoneuvon uudelleen rekisteröintiä. Jos tällainen ajoneuvo rekisteröidään tai pitäisi rekisteröidä Suomessa, ajoneuvosta kannetaan veroa tässä laissa säädettyjen perusteiden mukaan siltä osin kuin vero ylittää ajoneuvosta aikaisemmin maksetun veron. Veron maksuunpanon toimittaa tällöin tullilaitos.

30 §

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei koske Suomessa aikaisemmin rekisteröityä ajoneuvoa, josta kannettua autoveroa on alennettu maahanmuuton yhteydessä 25 §:ssä säädetyllä tavalla, mutta jonka verottomalle luovutukselle 27 §:ssä säädetty määräaika ei ole päättynyt ennen ajoneuvon uudelleen rekisteröintiä. Jos tällainen ajoneuvo rekisteröidään tai pitäisi rekisteröidä Suomessa, ajoneuvosta kannetaan veroa tässä laissa säädettyjen perusteiden mukaan siltä osin kuin vero ylittää ajoneuvosta aikaisemmin maksetun veron. Veron maksuunpanon toimittaa tällöin *Tulli*.

32 §

Piiritullikamari voi hakemuksesta määräämällään ehdoilla pidentää 2 §:n 2 momentissa väliaikaiselle käytölle säädettyä määräaikaa enintään yhdellä vuodella. Pidennyshakemus on tehtävä ennen määräajan päättymistä.

32 §

Tulli voi hakemuksesta määräämällään ehdoilla pidentää 2 §:n 2 momentissa väliaikaiselle käytölle säädettyä määräaikaa enintään yhdellä vuodella. Pidennyshakemus on tehtävä ennen määräajan päättymistä.

34 b §

Ennen kuin ajoneuvoa ryhdytään ensimmäisen kerran käyttämään liikenteeseen Suomessa 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, siitä on ilmoitettava tulliviranomaisille. Ilmoituksessa tulee olla muun ohella tiedot ajoneuvoa käyttävästä henkilöstä, työnantajasta ja paikasta, jossa työskentely muualla kuin Suomessa tapahtuu. Tullihallitus voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksen sisällöstä. Liikenteessä olevassa ajoneuvossa tulee olla mukana tulliviranomaisen vastaanotetuksi vahvistama ilmoitus ajoneuvon käytöstä.

34 b §

Ennen kuin ajoneuvoa ryhdytään ensimmäisen kerran käyttämään liikenteeseen Suomessa 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, siitä on ilmoitettava *Tullille*. Ilmoituksessa tulee olla *ainakin* tiedot ajoneuvoa käyttävästä henkilöstä, *tämän* työnantajasta ja paikasta, jossa työskentely muualla kuin Suomessa tapahtuu. *Tulli* voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksen sisällöstä. Liikenteessä olevassa ajoneuvossa tulee olla mukana *Tullin* vastaanotetuksi vahvistama ilmoitus ajoneuvon käytöstä.

34 c §

Tulliviranomainen antaa hakemuksesta luvan 12 kuukauden pituiseksi jaksoksi ajoneuvon verottomaan käyttöön. Luvassa vahviste-

34 c §

Tulli antaa hakemuksesta luvan 12 kuukauden pituiseksi jaksoksi ajoneuvon verottomaan käyttöön. Luvassa vahvistetaan

taan ehdot, joiden mukaista ajoneuvon käyttöä pidetään tässä pykälässä säädetyin tavoin väliaikaisesti verottomana. Tullihallitus voi antaa tarkempia määräyksiä hakemuksen tueksi vaadittavasta selvityksestä ja hakemusmenettelystä. Verottomaan käyttöön oikeuttava lupa on pidettävä mukana ajoneuvossa käytettäessä sitä liikenteessä. Jos ajoneuvon käyttö ei enää täytä verottomuuden edellytyksiä, siitä on ilmoitettava tulliviranomaiselle, joka voi peruuttaa luvan. Ilmoittamatta jättämiseen sovelletaan, mitä 57 §:ssä säädetään jälkiverotuksesta.

39 §

Tullihallitus voi hyväksyä säännöllistä liiketoimintaa harjoittavan ajoneuvojen maahantuojan tai Suomessa toimivan valmistajan rekisteröidyksi asiamieheksi. Rekisteröidyn asiamiehen tulee olla luotettava ja asiantunteva, ja sen on voitava antaa tässä laissa tarkoitettuihin ilmoituksiin konekielisessä muodossa siten kuin Tullihallitus määrää. Rekisteröidyn asiamiehen on asetettava Tullihallitukselle tämän vaatima vakuus.

Jos asiamiehen ei enää voida katsoa täyttävän 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä, Tullihallitus voi peruuttaa asiamiehen rekisteröinnin. Jos rekisteröity asiamies on laiminlyönyt verojen suorittamisen tai veroilmoitusten tekemisen, Tullihallitus voi peruuttaa rekisteröinnin tilapäisesti asiamiestä kuulematta enintään 30 päivän ajaksi.

40 §

Rekisteröity asiamies ilmoittaa ajoneuvot verotettaviksi jaksolta, jonka pituuden Tullihallitus määrää. Tullihallitus määrää myös autoveroilmoituksen antamisen ajankohdasta.

50 §

Jos tullilaitos kantaisi tai on kantaanut veron, Tullihallitus voi erityisistä syistä hakemuksesta määräämällään ehdoilla alentaa suoritettua tai suoritettavaa autoveroa, viivekor-

ehdot, joiden mukaista ajoneuvon käyttöä pidetään tässä pykälässä säädetyin tavoin väliaikaisesti verottomana. *Tulli* voi antaa tarkempia määräyksiä hakemuksen tueksi vaadittavasta selvityksestä ja hakemusmenettelystä. Verottomaan käyttöön oikeuttava lupa on pidettävä mukana ajoneuvossa käytettäessä sitä liikenteessä. Jos ajoneuvon käyttö ei enää täytä verottomuuden edellytyksiä, siitä on ilmoitettava *Tullille*, joka voi peruuttaa luvan. *Ilmoituksen laiminlyönnin perusteella toimitetaan jälkiverotus noudattaen, mitä siitä 57 §:ssä säädetään.*

39 §

Tulli voi hyväksyä säännöllistä liiketoimintaa harjoittavan ajoneuvojen maahantuojan tai Suomessa toimivan valmistajan rekisteröidyksi asiamieheksi. Rekisteröidyn asiamiehen tulee olla luotettava ja asiantunteva, ja sen on voitava antaa tässä laissa tarkoitettuihin ilmoituksiin konekielisessä muodossa. *Tulli antaa tarkemmat määräykset konekielisestä muodosta.* Rekisteröidyn asiamiehen on asetettava *Tullille* tämän vaatima vakuus.

Jos asiamiehen ei enää voida katsoa täyttävän 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä, *Tulli* voi peruuttaa asiamiehen rekisteröinnin. Jos rekisteröity asiamies on laiminlyönyt verojen suorittamisen tai veroilmoitusten tekemisen, *Tulli* voi peruuttaa rekisteröinnin tilapäisesti asiamiestä kuulematta enintään 30 päivän ajaksi.

40 §

Rekisteröity asiamies ilmoittaa ajoneuvot verotettaviksi jaksolta, jonka pituudesta *Tulli päättää*. *Tulli päättää* myös autoveroilmoituksen antamisen ajankohdasta.

50 §

Tulli voi erityisistä syistä hakemuksesta määräämällään ehdoilla alentaa suoritettua tai suoritettavaa autoveroa, viivekorkoa, veronlisäystä, viivästyskorkoa, jäämämaksua sekä

koa, veronlisäystä, viivästyskorkoa, jäämämaksua sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan. Jos Liikenteen turvallisuusvirasto määräisi tai on määrännyt veron, Verohallinto ratkaisee hakemuksen.

Jos tullilaitos on maksuunpannut veron, Tullihallitus voi erityisistä syistä valtiovarainministeriön määräämin ehdoin hakemuksesta myöntää lykkäystä veron suorittamiselle. Verohallinto voi myöntää lykkäyksen Liikenteen turvallisuusviraston maksuunpanemalle verolle. Valtiovarainministeriö voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa ne kokonaan. *Liikenteen turvallisuusvirasto ratkaisee hakemuksen, jos se määräisi tai on määrännyt veron.*

Tulli voi erityisistä syistä valtiovarainministeriön määräämin ehdoin hakemuksesta myöntää lykkäystä veron suorittamiselle. Liikenteen turvallisuusvirasto ratkaisee hakemuksen, joka koskee sen maksuunpanemaa veroa. Valtiovarainministeriö voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

51 §

Milloin autoa ensi kertaa rekisteröitäessä sen omistajaksi tai haltijaksi on rekisteröity sellainen invalidi, jonka liikunta- tai näkövammasta aiheutuva pysyvä haitta-aste on vähintään 80 prosenttia ja jonka henkilökoh- taiseen käyttöön auto tulee, tai sellainen invalidi, jonka pysyvä haitta-aste on vähintään 60 prosenttia ja jolle auton hankinta on hänen toimensa, työnsä tai ammattiin valmistumista varten tapahtuvan opiskelun hoitamiseksi olennaisen tarpeellinen, Helsingin piiritullikamarin on hakemuksesta määrättävä asettamallaan ehdoilla valtion varoista maksettavaksi takaisin vero, kuitenkin enintään 3 770 euroa. Milloin hakija ajokortissa olevalla merkinnällä tai muutoin luotettavasti osoittaa, että hänen on käytettävä automaattivaihteista autoa, veroa palautetaan edellä mainituin edellytyksin enintään 4 980 euroa. Jos auto on ollut haltijan käytössä, vero palautetaan vasta, kun haltija on merkitty auton omistajaksi. Hakemus voidaan tehdä ennen kuin hakija on rekisteröity auton omistajaksi, mutta se on tehtävä 6 kuukauden kuluessa siitä, kun hakija on merkitty rekisteriin auton omistajaksi, uhalla, että oikeus palautuksen saamiseen on menetetty.

Milloin autoa ensi kertaa rekisteröitäessä sen omistajaksi tai haltijaksi on rekisteröity sellainen invalidi, jonka liikuntakyky on alaraajan tai alaraajojen puuttumisen tahi toi-

51 §

Milloin autoa ensi kertaa rekisteröitäessä sen omistajaksi tai haltijaksi on rekisteröity sellainen invalidi, jonka liikunta- tai näkövammasta aiheutuva pysyvä haitta-aste on vähintään 80 prosenttia ja jonka henkilökoh- taiseen käyttöön auto tulee, tai sellainen invalidi, jonka pysyvä haitta-aste on vähintään 60 prosenttia ja jolle auton hankinta on hänen toimensa, työnsä tai ammattiin valmistumista varten tapahtuvan opiskelun hoitamiseksi olennaisen tarpeellinen, *Tullin* on hakemuksesta määrättävä asettamallaan ehdoilla valtion varoista maksettavaksi takaisin vero, kuitenkin enintään 3 770 euroa. Milloin hakija ajokortissa olevalla merkinnällä tai muutoin luotettavasti osoittaa, että hänen on käytettävä automaattivaihteista autoa, veroa palautetaan edellä mainituin edellytyksin enintään 4 980 euroa. Jos auto on ollut haltijan käytössä, vero palautetaan vasta, kun haltija on merkitty auton omistajaksi. Hakemus voidaan tehdä ennen kuin hakija on rekisteröity auton omistajaksi, mutta se on tehtävä 6 kuukauden kuluessa siitä, kun hakija on merkitty rekisteriin auton omistajaksi, uhalla, että oikeus palautuksen saamiseen on menetetty.

Milloin autoa ensi kertaa rekisteröitäessä sen omistajaksi tai haltijaksi on rekisteröity sellainen invalidi, jonka liikuntakyky on alaraajan tai alaraajojen puuttumisen tahi toiminnan vajavuuden vuoksi siten alentunut,

minnan vajavuuden vuoksi siten alentunut, että hänen pysyvä haitta-asteensa on vähintään 40 prosenttia, Helsingin piiritullikamarin on hakemuksesta 1 momentissa säädetyillä ehdoilla määrättävä valtion varoista maksettavaksi takaisin 60 prosenttia verosta, kuitenkin enintään 2 460 euroa. Palautusta myönnetään vain autosta, jonka hankinta on invalidille hänen toimensa, työnsä tai ammattiin valmistumista varten tapahtuvan opiskelun hoitamiseksi olennaisen tarpeellinen. Hakemus voidaan tehdä ennen kuin hakija on rekisteröity auton omistajaksi, mutta se on tehtävä viimeistään 1 momentissa säädetyssä ajassa.

että hänen pysyvä haitta-asteensa on vähintään 40 prosenttia, *Tullin* on hakemuksesta 1 momentissa säädetyillä ehdoilla määrättävä valtion varoista maksettavaksi takaisin 60 prosenttia verosta, kuitenkin enintään 2 460 euroa. Palautusta myönnetään vain autosta, jonka hankinta on invalidille hänen toimensa, työnsä tai ammattiin valmistumista varten tapahtuvan opiskelun hoitamiseksi olennaisen tarpeellinen. Hakemus voidaan tehdä ennen kuin hakija on rekisteröity auton omistajaksi, mutta se on tehtävä viimeistään 1 momentissa säädetyssä ajassa.

52 §

Jos ajoneuvon käyttö on kielletty tämän lain säännösten nojalla, veron määrännyt tullipiiri tai Liikenteen turvallisuusvirasto voi määräämillään ehdoilla hakemuksesta erityisestä syistä määrääjäksi tai kokonaan peruuttaa käyttökiellon. Hakemuksen voi tehdä ajoneuvon omistaja tai haltija.

52 §

Jos ajoneuvon käyttö on kielletty tämän lain säännösten nojalla, *Tulli* tai Liikenteen turvallisuusvirasto voi määräämillään ehdoilla hakemuksesta erityisestä syistä määrääjäksi tai kokonaan peruuttaa käyttökiellon. Hakemuksen voi tehdä ajoneuvon omistaja tai haltija.

54 §

Ennen ajoneuvon ensimmäistä rekisteröintiä tai käyttöönottoa toimitettava autoverotus on tullilaitoksen tehtävänä. Tullilaitos huolehtii veron maksuunpanosta myös 22, 22 a, 27 ja 36 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa sekä 34 d §:ssä tarkoitettua veron palauttamisesta ja mahdollisesta uudelleen verotuksesta. Tullihallitus määrää tullilaitoksen sisäisestä toimivallan ja tehtävien jaosta.

54 §

Ennen ajoneuvon ensimmäistä rekisteröintiä tai käyttöönottoa toimitettava autoverotus on *Tullin* tehtävänä. *Tulli* huolehtii veron maksuunpanosta myös 22, 22 a, 27 ja 36 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa sekä 34 d §:ssä tarkoitettua veron palauttamisesta ja mahdollisesta uudelleen verotuksesta. *Tullin työjärjestyksessä määrätään Tullin* sisäisestä toimivallan ja tehtävien jaosta.

Autoverotuksen yleinen johtaminen ja valvonta kuuluvat Tullihallitukselle. Verohallinto huolehtii kuitenkin Liikenteen turvallisuusviraston tehtävänä olevan autoverotuksen yleisestä johtamisesta ja valvonnasta.

Autoverotuksen yleinen johtaminen ja valvonta kuuluvat *Tullille*. Verohallinto huolehtii kuitenkin Liikenteen turvallisuusviraston tehtävänä olevan autoverotuksen yleisestä johtamisesta ja valvonnasta.

55 §

Valtion edun valvonnasta huolehtii 54 §:n 1 momentissa tarkoitettussa verotuksessa tullilaitoksessa oleva tulliasiamies. Liikenteen turvallisuusviraston tehtävänä olevassa autoverotuksessa valtion edun valvonnasta huolehtii

55 §

Valtion *etua valvoo* 54 §:n 1 momentissa tarkoitettussa verotuksessa *Tullin* tulliasiamies tai muu valtion edunvalvoja siten kuin *Tullin hallinnosta annetussa laissa (/)* säädetään. Liikenteen turvallisuusviraston

lehtii Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvälvontayksikkö.

Tulliasiamiestä tai Veronsaajien oikeudenvälvontayksikköä kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että asiamiehelle tai yksikölle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin, jollei 69 tai 70 §:ssä toisin säädetä.

tehtävänä olevassa autoverotuksessa valtion etua valvoo Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvälvontayksikkö.

Valtion edunvalvojaa kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että *edunvalvojalle* varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin, jollei 69 tai 70 §:ssä toisin säädetä.

67 §

Jos asia on hakijalle erityisen tärkeä, Tullihallitus tai Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa hakemuksesta ennakkoratkaisun siitä, miten tätä lakia sovelletaan hakijan ajoneuvon verotukseen. Ennakkoratkaisua ei kuitenkaan anneta verotusarvosta.

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsiteltävä Tullihallituksessa, Liikenteen turvallisuusvirastossa, hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa kiireellisenä. Päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea valittamalla muutosta.

Jos asia on hakijalle erityisen tärkeä, *Tulli* tai Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa hakemuksesta ennakkoratkaisun siitä, miten tätä lakia sovelletaan hakijan ajoneuvon verotukseen. Ennakkoratkaisua ei kuitenkaan anneta verotusarvosta.

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsiteltävä *Tullissa*, Liikenteen turvallisuusvirastossa, hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa kiireellisenä. Päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea valittamalla muutosta.

69 §

Valtion puolesta oikeus hakea muutosta *piiritullin* päätökseen on tullipiirissä olevalla tulliasiamiehellä ja *Liikenteen turvallisuusviraston päätökseen* 55 §:ssä tarkoitetulla Veronsaajien oikeudenvälvontayksiköllä.

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on kolme vuotta veron määräämistä tai palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tulliasiamiehen ja Veronsaajien oikeudenvälvontayksikön määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Viranomaisen on varattava verovelvollisen oikaisuvaatimuksesta tulliasiamiehelle tai Veronsaajien oikeudenvälvontayksikölle ja tulliasiamiehen tai yksikön oikaisuvaatimuksesta verovelvolliselle tilaisuus vastineen antamiseen sekä oikaisuvaatimuksen tekijälle tarvittaessa myös tilaisuus vastaselityksen anta-

69 §

Valtion puolesta oikeus hakea muutosta päätökseen on 55 §:ssä tarkoitetulla *valtion edunvalvojalla*.

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on kolme vuotta veron määräämistä tai palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. *Tullin oikeudenvälvontayksikön* ja Veronsaajien oikeudenvälvontayksikön määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Viranomaisen on varattava verovelvollisen oikaisuvaatimuksesta *valtion edunvalvojalle* ja *valtion edunvalvojan* oikaisuvaatimuksesta verovelvolliselle tilaisuus vastineen antamiseen sekä oikaisuvaatimuksen tekijälle tarvittaessa myös tilaisuus vastaselityksen antamiseen. *Asian ratkaisemisesta* asianosaisia kuu-

miseen. Asia voidaan ratkaista asianosaisia kuulematta siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentissa säädetään.

lematta säädetään hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentissa säädetään.

70 §

Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen ja muuhun kuin veron määräämistä tai palauttamista koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä verovelvollisen tai muun muutoksenhakuun oikeutetun asianosaisen henkilön kotikunta tai yhteisön kotipaikka oli, kun 69 §:n 1 momentissa tarkoitettu tai muu kuin veron määräämistä tai palauttamista koskeva päätös tehtiin. Jos ajoneuvosta määrätyn veron osalta on useita verovelvollisia, *toimivaltainen on se hallinto-oikeus, jonka tuomiopiirissä päätöksen tehneen tullipiirin päätoimipaikka sijaitsee*. Jos asiassa ei ole toimivaltaista hallinto-oikeutta edellä olevan perusteella, valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valtion puolesta valitusoikeus tullipiirin tekemään päätökseen on tullipiirissä olevalla tulliasiamiehellä ja Liikenteen turvallisuusviraston päätökseen 55 §:ssä tarkoitettulla Veronsaajien oikeudenvallontayksiköllä. Tullihallituksen päätöksestä valitusoikeus on Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä.

Valitusaika oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen on kolme vuotta veron määräämistä tai palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää oikaisupäätöksen tiedoksisaannista. Muussa asiassa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tulliasiamiehen tai Veronsaajien oikeudenvallontayksikön valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa sille viranomaiselle, jonka päätöksestä valitetaan. Päätöksen tehneen viranomaisen on annettava valituksen johdosta lausunto. Viranomaisen on varattava valituksen ja lausunnon johdosta tulliasiamiehen tai Veronsaajien oikeudenvallontayksikön tekemästä valituksesta verovelvolliselle ja muulle asianosaiselle sekä verovelvollisen ja muun asianosaisen tekemästä valituksesta tulliasiamiehelle tai Veronsaajien oikeudenvallontayksikölle tilaisuus vastineen antamiseen. Tarvittaessa muutoksenhakijalle on varattava tilaisuus

70 §

Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen ja muuhun kuin veron määräämistä tai palauttamista koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä verovelvollisen tai muun muutoksenhakuun oikeutetun asianosaisen henkilön kotikunta tai yhteisön kotipaikka oli, kun 69 §:n 1 momentissa tarkoitettu tai muu kuin veron määräämistä tai palauttamista koskeva päätös tehtiin. Jos ajoneuvosta määrätyn veron osalta on useita verovelvollisia tai jos asiassa ei ole toimivaltaista hallinto-oikeutta edellä olevan perusteella, valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valtion puolesta valitusoikeus on 55 §:ssä tarkoitettulla valtion edunvalvojalla.

Valitusaika oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen on kolme vuotta veron määräämistä tai palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää oikaisupäätöksen tiedoksisaannista. Muussa asiassa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valtion edunvalvojan valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa sille viranomaiselle, jonka päätöksestä valitetaan. Päätöksen tehneen viranomaisen on annettava valituksen johdosta lausunto. Viranomaisen on varattava valituksen ja lausunnon johdosta valtion edunvalvojan tekemästä valituksesta verovelvolliselle ja muulle asianosaiselle sekä verovelvollisen ja muun asianosaisen tekemästä valituksesta valtion edunvalvojalle tilaisuus vastineen antamiseen. Tarvittaessa muutoksenhakijalle on varattava tilaisuus myös vastaselityksen anta-

myös vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä vastineineen, vastaselityksineen ja lausuntoineen sekä asian käsittelyssä syntyneet muut asiakirjat on viipymättä lähetettävä hallinto-oikeudelle.

miseen. Valituskirjelmä vastineineen, vastaselityksineen ja lausuntoineen sekä asian käsittelyssä syntyneet muut asiakirjat on viipymättä lähetettävä hallinto-oikeudelle. *Sen lisäksi, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) 34 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, verovelvollisen ja muun asianosaisten tekemä valitus voidaan ratkaista kuulematta Veronsaajien oikeudenvallontayksikköä, jos veron määrä voi valituksen johdosta muuttua enintään 6 000 euroa, eikä asia ole tulkinanvarainen tai epäselvä.*

71 §

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai päätöksen tehneelle hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä. Liikenteen turvallisuusviraston päätöksestä käyttää valtion puhevaltaa 55 §:ssä tarkoitettu Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö.

71 §

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai päätöksen tehneelle hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on 55 §:ssä tarkoitulla valtion edunvalvojalla.

73 §

Jos autovero on hallinto-oikeuden päätöksellä poistettu tai sitä on alennettu, on piiritullikamarin tai Liikenteen turvallisuusviraston suoritettava liikaa maksettu vero muutoksenhausta huolimatta verovelvolliselle.

73 §

Jos autovero on hallinto-oikeuden päätöksellä poistettu tai sitä on alennettu, *Tullin* tai Liikenteen turvallisuusviraston on suoritettava liikaa maksettu vero muutoksenhausta huolimatta verovelvolliselle.

Jos korkein hallinto-oikeus on tulliasiamiehen tai Veronsaajien oikeudenvallontayksikön valituksesta muuttanut hallinto-oikeuden päätöstä, jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä on toimitettava asianomaiselle piiritullikamarille tai Liikenteen turvallisuusvirastolle, jonka tulee viipymättä maksuunpanna verovelvolliselle liikaa suoritettu määrä.

Jos korkein hallinto-oikeus on 55 §:ssä tarkoitetun valtion edunvalvojan valituksesta muuttanut hallinto-oikeuden päätöstä, jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä on toimitettava *Tullille* tai Liikenteen turvallisuusvirastolle, jonka tulee viipymättä maksuunpanna verovelvolliselle liikaa suoritettu määrä.

78 §

Jos tulliasiamies tai Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö katsoo, että verovelvollisen maksettavaksi olisi määrättävä veroa, piiritullikamarin tai Liikenteen turvallisuusviras-

78 §

Jos 55 §:ssä tarkoitettu valtion edunvalvoja katsoo, että verovelvollisen maksettavaksi olisi määrättävä veroa, *Tullin* tai Liikenteen turvallisuusviraston on näiden pyynnöstä teh-

ton on näiden pyynnöstä tehtävä asiassa päätös.

tävä asiassa päätös.

84 §

Tullihallituksella ja Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus velvoittaa se, joka ei ole noudattanut tässä luvussa tarkoitettua kehotusta tietojen antamiseen tai aineiston esittämiseen, uhkasakolla täyttämään velvollisuutensa.

84 §

Tullilla ja Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus velvoittaa se, joka ei ole noudattanut tässä luvussa tarkoitettua kehotusta tietojen antamiseen tai aineiston esittämiseen, uhkasakolla täyttämään velvollisuutensa.

86 §

Tullihallitus, Verohallinto tai Liikenteen turvallisuusvirasto voi myös määrätä asiakirjat annettaviksi tilastollisia tai tieteellisiä tutkimuksia varten tällaista tutkimusta suorittavan henkilön tai viranomaisen käytettäväksi. Niin ikään voidaan lääninoikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden päätökset julkaista sanamuodon mukaisina tai lyhennettyinä, asianomaisten nimiä kuitenkaan mainitsematta. Tietoja ei saa luovuttaa edelleen eikä käyttää ilman veroviranomaisen lupaa muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon ne on luovutettu, ellei toisin säädetä.

86 §

Tulli, Verohallinto tai Liikenteen turvallisuusvirasto voi myös määrätä asiakirjat annettaviksi tilastollisia tai tieteellisiä tutkimuksia varten tällaista tutkimusta suorittavan henkilön tai viranomaisen käytettäväksi. *Myös hallinto-oikeuden* ja korkeimman hallinto-oikeuden päätökset voidaan julkaista sanamuodon mukaisina tai lyhennettyinä, asianomaisten nimiä kuitenkaan mainitsematta. Tietoja ei saa luovuttaa edelleen eikä käyttää ilman veroviranomaisen lupaa muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon ne on luovutettu, ellei toisin säädetä.

96 §

Tullihallitus voi määrätä autoverotuksessa noudatettavasta menettelystä vuoden 1995 loppuun asti tarvittaessa toisinkin kuin mitä tässä laissa säädetään. Mainittuun ajankohtaan asti 41 §:ää ja 42 §:ää sovelletaan siten, että tositemeron suorittamisesta vastaa verotajan lupaa rekisteröintiä varten.

(96 § kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

ajoneuvoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvoverolain (1281/2003) 50 §:n 1 momentti, 53 §, 56 §:n 1 ja 2 momentti
sekä 61 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 50 §:n 1 momentti ja 53 § laissa 249/2008 sekä 56 §:n 1 ja 2 mo-
mentti ja 61 §:n 1 momentti laissa 1327/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

50 §

50 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Valitus hallinto-oikeuteen

Veronkantoviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusoikeus on verovelvollisella tai muulla asianomaisella sekä valtion puolesta Verohallinnon Veronsaajien oikeudenvalvontayksiköllä ja 38 §:ssä tarkoitettua kiinteää tai kulutusveroa koskevissa asioissa Tullihallituksella olevalla tulliasiamiehellä.

Veronkantoviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusoikeus on verovelvollisella tai muulla asianomaisella sekä valtion puolesta sillä, joka 53 §:n mukaan valvoo valtion etua.

53 §

53 §

Valtion puhevallan käyttäminen

Valtion edunvalvonta

Valtion puolesta puhevaltaa muutoksenhakua ja oikaisua koskevissa asioissa käyttää Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö. Edellä 38 §:ssä tarkoitettua kiinteää tai kulutusveroa koskevissa asioissa valtion etua valvoo Tullihallituksessa oleva tulliasiamies.

Valtion etua valvoo muutoksenhakua ja oikaisua koskevissa asioissa käyttää Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö. Edellä 38 §:ssä tarkoitettua kiinteää tai kulutusveroa koskevissa asioissa valtion etua valvoo Tullin tulliasiamies tai muu valtion edun valvoja siten kuin Tullin hallinnosta annetussa laissa (/) säädetään.

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä tai tulliasiamiestä kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että näille varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

Valtion edunvalvojaa kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että edunvalvojalle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

56 §

Viranomaiset

Ajoneuvoveron veronkantoviranomaisena toimii Liikenteen turvallisuusvirasto, kuitenkin siten, että kiinteän veron ja kulutusveron veronkantoviranomaisena toimii tullilaitos. Ahvenanmaan maakunnassa veronkantoviranomaisena on Ahvenanmaan valtionvirasto, johon sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään Liikenteen turvallisuusvirastosta.

Liikenteen turvallisuusvirasto, tullilaitos ja Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröityjen ajoneuvojen osalta Ahvenanmaan valtionvirasto toimittavat veron maksuunpanon ja huolehtivat veron perimisestä ja muista verotukseen liittyvistä toimenpiteistä sekä käsittelevät ajoneuvoverotusta koskevat hakemus- ja muut asiat. Liikenteen turvallisuusvirasto käsittelee kuitenkin myös Ahvenanmaan valtionviraston kantamia veroja koskevat lykkäys- ja huojennusasiat.

56 §

Viranomaiset

Ajoneuvoveron veronkantoviranomaisena toimii Liikenteen turvallisuusvirasto. Kiinteän veron ja kulutusveron veronkantoviranomaisena toimii *kuitenkin Tulli*. Ahvenanmaan maakunnassa veronkantoviranomaisena on Ahvenanmaan valtionvirasto, johon sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään Liikenteen turvallisuusvirastosta.

Liikenteen turvallisuusvirasto, *Tulli* ja Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröityjen ajoneuvojen osalta Ahvenanmaan valtionvirasto toimittavat veron maksuunpanon ja huolehtivat veron perimisestä ja muista verotukseen liittyvistä toimenpiteistä sekä käsittelevät ajoneuvoverotusta koskevat hakemus- ja muut asiat. Liikenteen turvallisuusvirasto käsittelee kuitenkin myös Ahvenanmaan valtionviraston kantamia veroja koskevat lykkäys- ja huojennusasiat.

61 §

Veronhuojennus

Liikenteen turvallisuusvirasto voi erityisesti syystä hakemuksesta määräämillään ehdoilla kokonaan tai osittain vapauttaa tai myöntää lykkäyksen suoritettun tai suoritettavan ajoneuvoveron ja sille laskettavan koron suorittamisesta. Virasto tai valtiovarainministeriö on oikeutettu saamaan muilta veroviranomaisilta tarvittavat tiedot huojennusasian ratkaisemiseksi. Tullihallitus ratkaisee edellä 38 §:ssä tarkoitettua kiinteää ja kulutusveroa koskevat vapautus- tai lykkäyshakemukset. Veronmaksun lykkäys myönnetään valtiovarainministeriön määräämillä ehdoilla.

61 §

Veronhuojennus

Liikenteen turvallisuusvirasto voi erityisesti syystä hakemuksesta määräämillään ehdoilla kokonaan tai osittain vapauttaa tai myöntää lykkäyksen suoritettun tai suoritettavan ajoneuvoveron ja sille laskettavan koron suorittamisesta. Virasto tai valtiovarainministeriö on oikeutettu saamaan muilta veroviranomaisilta tarvittavat tiedot huojennusasian ratkaisemiseksi. *Tulli* ratkaisee edellä 38 §:ssä tarkoitettua kiinteää ja kulutusveroa koskevat vapautus- tai lykkäyshakemukset. Veronmaksun lykkäys myönnetään valtiovarainministeriön määräämillä ehdoilla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain
(1307/2007) 9 §:n 2 ja 3 momentti, 11 §, 12 §:n 3 momentti, 13 ja 14 §, 16 §:n 2 momentti,
17–19 §, 20 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 21 §:n 2, 4 ja 5 momentti, 22 §:n 4 momentti, 23 ja 24 §,
27 §:n 1 momentti ja 28 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

9 §

Polttoainemaksun määrääminen

Polttoainemaksun määrääminen

Jos polttoainemaksua pannaan maksuun muun näytön kuin aluksessa havaitun polttoaineen perusteella, polttoainemaksu kanne-
taan vain kerran koko siltä vuodelta, jonka aikana tapahtunutta polttoaineen käyttöä näyttö koskee. Polttoainemaksu maksuun-
pannaan enintään viideltä vuodelta luettuna siitä ajankohdasta, jona aluksen käyttö poltto-
ainemaksun aiheuttavalla polttoaineella on tullut tulliviranomaisen tietoon.

Polttoainemaksu on määrättävä kahden vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona aluksen käyttö polttoainemaksun aiheut-
tavalla polttoaineella on tullut tulliviranomai-
sen tietoon.

11 §

Aluksen maastavientikielto

Alusta, josta on kannettava polttoainemak-
sua, ei saa viedä maasta ennen kuin polttoai-
nemaksu on maksettu. Tulliviranomainen voi
kuitenkin sallia aluksen maastaviennin, jos
polttoainemaksun maksamisesta on asetettu
hyväksyttävä vakuus.

Jos polttoainemaksua pannaan maksuun muun näytön kuin aluksessa havaitun poltto-
aineen perusteella, polttoainemaksu kanne-
taan vain kerran koko siltä vuodelta, jonka aikana tapahtunutta polttoaineen käyttöä näyttö koskee. Polttoainemaksu maksuun-
pannaan enintään viideltä vuodelta siitä, kun aluksen käyttö polttoainemaksun aiheuttaval-
la polttoaineella on tullut Tullin tietoon.

Polttoainemaksu on määrättävä kahden vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona aluksen käyttö polttoainemaksun aiheut-
tavalla polttoaineella on tullut Tullin tietoon.

11 §

Aluksen maastavientikielto

Alusta, josta on kannettava polttoainemak-
sua, ei saa viedä maasta ennen kuin polttoai-
nemaksu on maksettu. Tulli voi kuitenkin sal-
lia aluksen maastaviennin, jos polttoaine-
maksun maksamisesta on asetettu hyväksyt-
tävä vakuus.

12 §

Polttoainemaksun suorittaminen

Tulliviranomainen voi lähettää erääntyneestä polttoainemaksusta maksuvelvolliselle maksumuistutuksen.

13 §

Viranomaiset

Polttoainemaksua koskeva yleinen johto ja valvonta kuuluu Tullihallitukselle. *Polttoainemaksun panee maksuun se tulliviranomainen, jonka alueella polttoainemaksun alaisen polttoaineen käyttö on tapahtunut tai jonka alueella käyttö havaitaan.*

Polttoaineiden käyttöä valvovat tulli-, poliisi- ja rajavartiolaitosviranomaiset. Tulli-, poliisi- ja rajavartiolaitosviranomaisilla on oikeus suorittaa sellaisia polttoaineen ja aluksen tarkastuksia ja ottaa polttoaineesta näytteitä, jotka ovat tarpeen polttoainemaksun valvontaa ja sen maksuunpanoa varten. Jos aluksessa havaitaan käytettävän polttoainemaksun aiheuttavaa polttoainetta, valvovan viranomaisen tulee ilmoittaa siitä toimivaltaiselle tulliviranomaiselle.

14 §

Käyttökielto

Jos polttoainemaksua ei ole suoritettu määräjassa, alusta ei saa käyttää liikenteessä (*käyttökielto*). Alusta ei saa käyttää siinäkään tapauksessa, että sen omistus tai hallinta on siirretty muulle kuin maksuvelvolliselle. Polttoainemaksun määrännyt tulliviranomainen voi pyytää poliisilta virka-apua aluksen käytön estämiseksi. Aluksen käyttö sallitaan, kun maksuvelvollinen tai muu kuin maksuvelvollinen on suorittanut polttoainemaksun.

Polttoainemaksun määrännyt tulliviranomainen voi määräämillään ehdoilla hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi tai kokonaan peruuttaa käyttökIELLON, jos käyttökIELTO on ilmeisen kohtuuton. Hakemuksen voi tehdä aluksen omistaja tai haltija taikka

12 §

Polttoainemaksun suorittaminen

Tulli voi lähettää erääntyneestä polttoainemaksusta maksuvelvolliselle maksumuistutuksen.

13 §

Viranomaiset

Polttoainemaksua koskeva yleinen johtaminen, valvonta sekä maksuunpano kuuluvat *Tullille*.

Polttoaineiden käyttöä valvovat tulli-, poliisi- ja rajavartiolaitosviranomaiset. Tulli-, poliisi- ja rajavartiolaitosviranomaisilla on oikeus suorittaa sellaisia polttoaineen ja aluksen tarkastuksia ja ottaa polttoaineesta näytteitä, jotka ovat tarpeen polttoainemaksun valvontaa ja sen maksuunpanoa varten. Jos aluksessa havaitaan käytettävän polttoainemaksun aiheuttavaa polttoainetta, havainnon tehneen viranomaisen tulee ilmoittaa siitä *Tullille*.

14 §

Käyttökielto

Jos polttoainemaksua ei ole suoritettu määräjassa, alusta ei saa käyttää liikenteessä (*käyttökielto*). Alusta ei saa käyttää, *vaikka* sen omistus tai hallinta on siirretty muulle kuin maksuvelvolliselle. *Tulli* voi pyytää poliisilta virka-apua aluksen käytön estämiseksi. Aluksen käyttö sallitaan, kun maksuvelvollinen tai muu kuin maksuvelvollinen on suorittanut polttoainemaksun.

Tulli voi määräämillään ehdoilla hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi tai kokonaan peruuttaa käyttökIELLON, jos käyttökIELTO on ilmeisen kohtuuton. Hakemuksen voi tehdä aluksen omistaja tai haltija taikka se, jonka maksettavaksi polttoainemaksu on määrät-

se, jonka maksettavaksi polttoainemaksu on määrätty.

16 §

Polttoainemaksua koskevien tietojen julkisuus ja tietojen antaminen

Tulliviranomaisen on pyynnöstä annettava todistus siitä, ettei aluksesta ole suorittamatta polttoainemaksua. Todistuksesta peritään maksu valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisesti.

17 §

Ennakkoratkaisu

Tullihallitus voi antaa hakemuksesta ennakkoratkaisun tämän lain säännösten soveltamisesta, jos asia on hakijalle erityisen tärkeä. Ennakkoratkaisu annetaan määräajaksi, kuitenkin enintään sen antamista seuraavan kalenterivuoden loppuun. Lainvoiman saanutta ennakkoratkaisua noudatetaan ennakkoratkaisun saajan vaatimuksesta sitovana sinä aikana, jota ennakkoratkaisu koskee. Ennakkoratkaisun antamisesta peritään eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista annetun lain (1209/2006) mukainen maksu.

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsiteltävä Tullihallituksessa kiireellisenä. Päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea valittamalla muutosta.

18 §

Oikaisu maksunsaajan hyväksi

Jos maksuvelvolliselle on jäänyt maksuunpanematta polttoainemaksu tai polttoainemaksua on maksuunpantu liian vähän taikka maksua on palautettu aiheettomasti tai liikaa, tulliviranomainen voi oikaista polttoainemaksua koskevaa päätöstä kolmen vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona polttoainemaksun maksuunpano on tehty tai olisi pitänyt tehdä tai jona päätös polttoainemaksun palauttamisesta on tehty, jollei asiaa ole vali-

16 §

Polttoainemaksua koskevien tietojen julkisuus ja tietojen antaminen

Tulli on pyynnöstä annettava todistus siitä, ettei aluksesta ole suorittamatta polttoainemaksua. Todistuksesta peritään maksu, jonka määrästä säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

17 §

Ennakkoratkaisu

Tulli voi antaa hakemuksesta ennakkoratkaisun tämän lain säännösten soveltamisesta, jos asia on hakijalle erityisen tärkeä. Ennakkoratkaisu annetaan määräajaksi, kuitenkin enintään sen antamista seuraavan kalenterivuoden loppuun. Lainvoiman saanutta ennakkoratkaisua noudatetaan ennakkoratkaisun saajan vaatimuksesta sitovana sinä aikana, jota ennakkoratkaisu koskee. Ennakkoratkaisusta perittävästä maksusta säädetään eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista annetussa laissa (1209/2006).

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsiteltävä Tullissa kiireellisenä. Päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea valittamalla muutosta.

18 §

Oikaisu maksunsaajan hyväksi

Jos maksuvelvolliselle on jäänyt maksuunpanematta polttoainemaksu tai polttoainemaksua on maksuunpantu liian vähän taikka maksua on palautettu aiheettomasti tai liikaa, Tulli voi oikaista polttoainemaksua koskevaa päätöstä kolmen vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona polttoainemaksun maksuunpano on tehty tai olisi pitänyt tehdä tai jona päätös polttoainemaksun palauttamisesta on tehty, jollei asiaa ole valitukseen annettulla

tukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Ennen oikaisua maksunsaajan hyväksi on maksuvelvolliselle varattava tilaisuus vastineen antamiseen asiassa.

päätöksellä ratkaistu. Ennen oikaisua maksunsaajan hyväksi on maksuvelvolliselle varattava tilaisuus vastineen antamiseen asiassa.

19 §

Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi

Jos tulliviranomainen toteaa, että polttoainemaksua on maksuunpantu liikaa tai palautettu liian vähän, tulliviranomaisen on oikaistava antamaansa päätöstä ja maksettava maksuvelvolliselle tämän liikaa maksama tai palauttamatta jäänyt maksu, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisu voidaan tehdä kolmen vuoden kuluessa maksuunpanon tai maksunpalautuksen määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

19 §

Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi

Jos *Tulli* toteaa, että polttoainemaksua on maksuunpantu liikaa tai palautettu liian vähän, *sen* on oikaistava antamaansa päätöstä ja maksettava maksuvelvolliselle tämän liikaa maksama tai palauttamatta jäänyt maksu, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisu voidaan tehdä kolmen vuoden kuluessa maksuunpanon tai maksunpalautuksen määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

20 §

Oikaisuvaatimus

Tulliviranomaisen polttoainemaksua koskevaan päätökseen haetaan muutosta päätöksen tehneeltä tulliviranomaiselta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu.

Valtion puolesta oikeus hakea muutosta tullipiirin päätökseen on tullipiirissä olevalla tulliasiamiehellä ja Tullihallituksen päätökseen Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava määräajassa sille tulliviranomaiselle, jonka päätöstä oikaisuvaatimus koskee. Viranomaisen on varattava maksuvelvollisen oikaisuvaatimuksesta tulliasiamiehelle ja tulliasiamiehen oikaisuvaatimuksesta maksuvelvolliselle tilaisuus vastineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijälle tarvittaessa myös vastaselityksen antamiseen. Asia voidaan ratkaista asianosaisia kuulematta siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentissa säädetään.

20 §

Oikaisuvaatimus

Polttoainemaksua koskevaan päätökseen haetaan muutosta *Tullilta* kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu.

Valtion puolesta oikeus hakea muutosta on *sillä, joka 24 §:n mukaan valvoo asiassa valtion etua*.

Oikaisuvaatimus on toimitettava määräajassa *Tullille*. *Tullin* on varattava maksuvelvollisen oikaisuvaatimuksesta *valtion edunvalvojalle ja valtion edunvalvojan* oikaisuvaatimuksesta maksuvelvolliselle tilaisuus vastineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijälle tarvittaessa myös vastaselityksen antamiseen. Asian *ratkaisemisesta* asianosaisia kuulematta *säädetään* hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentissa.

21 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Valtion puolesta valitusoikeus tullipiirin päätökseen on tullipiirissä olevalla tulliasiamiehellä ja Tullihallituksen päätökseen Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä.

Valituskirjelmä on toimitettava sille viranomaiselle, jonka päätöksestä valitetaan. Päätöksen tehneen viranomaisen on annettava valituksen johdosta lausunto. Viranomaisen on varattava valituksen ja lausunnon johdosta tulliasiamiehen tekemästä valituksesta maksuvelvolliselle ja muulle asianosaiselle sekä maksuvelvollisen ja muun asianosaisen tekemästä valituksesta tulliasiamiehelle tilaisuus vastineen antamiseen. Tarvittaessa muutoksenhakijalle on varattava tilaisuus myös vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä vastineineen, vastaselityksineen ja lausuntoineen sekä asian käsittelyssä syntyneet muut asiakirjat on viipymättä lähetettävä hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeudelle osoitettu valitus, joka olisi pitänyt tehdä oikaisuvaatimuksena, käsitellään tulliviranomaisessa oikaisuvaatimuksena. Valituksen tutkimatta jättämisestä ei tällöin tehdä päätöstä.

21 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Valtion puolesta valitusoikeus *Tullin tekemään päätökseen on sillä, joka 24 §:n mukaan valvoo asiassa valtion etua.*

Valituskirjelmä on toimitettava *Tullille, jonka on annettava valituksen johdosta lausunto. Tullin on varattava valituksen ja lausunnon johdosta valtion edunvalvojan valituksesta maksuvelvolliselle ja muulle asianosaiselle sekä maksuvelvollisen ja muun asianosaisen tekemästä valituksesta valtion edunvalvojalle* tilaisuus vastineen antamiseen. Tarvittaessa muutoksenhakijalle on varattava tilaisuus myös vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä vastineineen, vastaselityksineen ja lausuntoineen sekä asian käsittelyssä syntyneet muut asiakirjat on viipymättä lähetettävä hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeudelle osoitettu valitus, joka olisi pitänyt tehdä oikaisuvaatimuksena, käsitellään *Tullissa* oikaisuvaatimuksena. Valituksen tutkimatta jättämisestä ei tällöin tehdä päätöstä.

22 §

Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai päätöksen tehneelle hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä.

22 §

Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai päätöksen tehneelle hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on *sillä, joka 24 §:n mukaan valvoo valtion etua.*

23 §

Muutoksenhaun ja Tullin tekemän oikaisun johdosta maksettava korko

Jos polttoainemaksu on muutoksenhaun tai tulliviranomaisen tekemän oikaisun johdosta kumottu tai polttoainemaksua on alennettu, asianomaiselle on maksettava takaisin liikaa suoritettu määrä sekä sille vuotuista korkoa, joka on kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain (633/1982) 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä. Korko lasketaan polttoainemaksun maksupäivästä takaisinmaksupäivään. Palautukselle maksettava korko ei ole tuloverotuksessa veronalaista tuloa.

Jos muutoksenhaun johdosta polttoainemaksua määrätään suoritettavaksi tai sen määrää korotetaan, tulliviranomainen perii polttoainemaksun ja sille veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetyn viivekoron.

24 §

Valtion edun valvonta

Valtion puolesta puhevaltaa muutoksenhakua ja oikaisua koskevissa asioissa käyttää tullipiirissä oleva tulliasiamies tai, jos asia koskee Tullihallituksen päätöstä taikka valittamista korkeimpaan hallinto-oikeuteen, Tullihallituksessa oleva tulliasiamies.

Tulliasiamiestä kuullaan ja päätös annetaan hänelle tiedoksi siten, että tulliasiamiehelle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

27 §

Aiheettoman suorituksen palauttaminen

Joka osoittaa suorittaneensa erehdyksessä polttoainemaksua, on oikeutettu hakemukselta saamaan suorittamansa määrän takaisin asianomaiselta tulliviranomaiselta. Erehdyksenä ei pidetä polttoainemaksun suorittamista siinä tarkoituksessa, että aluksen käyttöä ei estettäisi, tai olosuhteissa, joissa tätä tarkoi-

23 §

Muutoksenhaun ja Tullin tekemän oikaisun johdosta maksettava korko

Jos polttoainemaksu on muutoksenhaun tai Tullin tekemän oikaisun johdosta kumottu tai polttoainemaksua on alennettu, asianomaiselle on maksettava takaisin liikaa suoritettu määrä sekä sille vuotuista korkoa, joka on kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain (633/1982) 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä. Korko lasketaan polttoainemaksun maksupäivästä takaisinmaksupäivään. Palautukselle maksettava korko ei ole tuloverotuksessa veronalaista tuloa.

Jos muutoksenhaun johdosta polttoainemaksua määrätään suoritettavaksi tai sen määrää korotetaan, Tulli perii polttoainemaksun ja sille veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetyn viivekoron.

24 §

Valtion edun valvonta

Valtion etua valvoo muutoksenhakua ja oikaisua koskevissa asioissa Tullin asiamies tai muu valtion edun valvoja siten kuin Tullin hallinnosta annetussa laissa (/) säädetään.

Valtion edunvalvojaa kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että edunvalvojalle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

27 §

Aiheettoman suorituksen palauttaminen

Joka osoittaa suorittaneensa erehdyksessä polttoainemaksua, on oikeutettu hakemukselta saamaan suorittamansa määrän takaisin Tullilta. Erehdyksenä ei pidetä polttoainemaksun suorittamista siinä tarkoituksessa, että aluksen käyttöä ei estettäisi, tai olosuhteissa, joissa tätä tarkoitusta voidaan pitää ilmei-

tusta voidaan pitää ilmeisenä.

senä.

28 §

*Polttoainemaksun huojentaminen ja maksun-
lykkäys*

Tullihallitus voi hakemuksesta erityisistä syistä määräämillään ehdoilla kokonaan tai osittain vapauttaa polttoainemaksun sekä viivekoron ja lykkäyksen vuoksi suoritettavan koron maksamisesta, jos näiden perimistä täysimääräisenä voidaan pitää ilmeisen kohtuuttomana. Valtiovarainministeriö voi ottaa periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Tullihallitus voi hakemuksesta myöntää erityisistä syistä lykkäystä polttoainemaksun suorittamiselle valtiovarainministeriön määräämin ehdoin, jos polttoainemaksun suorittamista määräajassa voidaan pitää ilmeisen kohtuuttomana. Valtiovarainministeriö voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen.

28 §

*Polttoainemaksun huojentaminen ja maksun-
lykkäys*

Tulli voi hakemuksesta erityisistä syistä määräämillään ehdoilla kokonaan tai osittain vapauttaa polttoainemaksun sekä viivekoron ja lykkäyksen vuoksi suoritettavan koron maksamisesta, jos näiden perimistä täysimääräisenä voidaan pitää ilmeisen kohtuuttomana. Valtiovarainministeriö voi ottaa periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Tulli voi hakemuksesta myöntää erityisistä syistä lykkäystä polttoainemaksun suorittamiselle valtiovarainministeriön määräämin ehdoin, jos polttoainemaksun suorittamista määräajassa voidaan pitää ilmeisen kohtuuttomana. Valtiovarainministeriö voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

15.

Laki

eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista annetun lain (1209/2006) 1 §:n
2 momentti, 5 § ja 8 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti ja 5 § laissa 1328/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan myös Tullihallituksen ja Liikenteen turvallisuusviraston käsitte-

Tätä lakia sovelletaan myös Tullin ja Liikenteen turvallisuusviraston käsittelemiin

lemiin hakemuksiin, jotka koskevat Tullihallituksen tai Liikenteen turvallisuusviraston antamaa ennakkoratkaisua.

hakemuksiin, jotka koskevat *Tullin* tai Liikenteen turvallisuusviraston antamaa ennakkoratkaisua.

5 §

Kiinteiden maksujen vahvistaminen

Verohallinnon ja Tullihallituksen päätösmaksuista sekä käsittelymaksuista säädetään valtiovarainministeriön asetuksella. Liikenteen turvallisuusviraston maksuista säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

5 §

Kiinteiden maksujen vahvistaminen

Verohallinnon ja *Tullin* päätösmaksuista sekä käsittelymaksuista säädetään valtiovarainministeriön asetuksella. Liikenteen turvallisuusviraston maksuista säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

8 §

Maksua koskeva muutoksenhaku

Muutosta Tullihallituksen määräämiin maksuihin haetaan sen mukaan kuin muutoksenhausta säädetään tullilaissa (1466/1994).

8 §

Maksua koskeva muutoksenhaku

Muutoksesta *Tullin* määräämiin maksuihin haetaan *säädetään* tullilaissa (1466/1994).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

16.

Laki

pakkokeinolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pakkokeinolain (450/1987) 1 luvun 6 §:n 1 momentin 3 kohta sekä 5 a luvun
5 §:n 3 momentti ja 14 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 480/2010, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

**Kiinniottaminen, pidättäminen ja vangit-
seminen**

**Kiinniottaminen, pidättäminen ja vangit-
seminen**

6 §

6 §

Pidättämiseen oikeutettu virkamies

Pidättämiseen oikeutettu virkamies

Pidättämisestä päättää pidättämiseen oikeu-
tettu virkamies. Pidättämiseen oikeutettuja
virkamiehiä ovat:

Pidättämisestä päättää pidättämiseen oikeu-
tettu virkamies. Pidättämiseen oikeutettuja
virkamiehiä ovat:

3) Tullihallituksen ja tullipiirin tullirikos-
torjunnasta vastaavan yksikön päällikkö sekä
tulliylitarkastaja, jonka Tullihallituksen val-
vontaosaston päällikkö tai tullipiirin päällikkö
on määrännyt tutkinnanjohtajaksi; sekä

3) Tullin rikostorjunnan päällikkö sekä tul-
limies, jonka Tullinvalvontaosaston päällikkö
tai rikostorjunnan päällikkö on määrännyt
tutkinnanjohtajaksi;

5 a luku

5 a luku

**Telekuuntelu, televalvonta ja tekninen
tarkkailu**

**Telekuuntelu, televalvonta ja tekninen
tarkkailu**

5 §

5 §

Toimenpiteestä päättäminen

Toimenpiteestä päättäminen

Tutkinnanjohtajan esityksestä esitutkinnan
toimittamisesta vastaavan poliisiyksikön pääl-
likkönä tai apulaispäällikkönä toimiva poli-
isimies päättää muusta kuin 1 momentissa tar-
koitetusta teknisestä kuuntelusta. Tullilaitok-
sen toimittamassa esitutkinnassa päätöksen
tekee Tullihallituksen rikostorjuntaosaston
päällikkö tai osaston rikostorjunnasta vastaa-
va yksikön päällikkö taikka tullipiirin pääl-

Tutkinnanjohtajan esityksestä esitutkinnan
toimittamisesta vastaavan poliisiyksikön
päällikkönä tai apulaispäällikkönä toimiva
poliisimies päättää muusta kuin 1 momentis-
sa tarkoitettusta teknisestä kuuntelusta. Tullin
toimittamassa esitutkinnassa päätöksen tekee
Tullin rikostorjunnan päällikkö sekä rajav-
tiolaitoksen toimittamassa esitutkinnassa ra-
javartiolaitoksen esikunnan oikeudellisen

likkö sekä rajavartiolaitoksen toimittamassa esitutkinnassa rajavartiolaitoksen esikunnan oikeudellisen osaston osastopäällikkö tai apulaisosastopäällikkö. Jos tutkinnanjohtajana on virallinen syyttäjä, päätöksen tekee kyseinen syyttäjä.

osaston osastopäällikkö tai apulaisosastopäällikkö. Jos tutkinnanjohtajana on virallinen syyttäjä, hän tekee päätöksen.

14 §

Korvauksen suorittaminen

Teleyrityksellä on oikeus saada valtion varoista korvaus tässä luvussa tarkoitettusta viranomaisten avustamisesta ja tietojen antamisesta aiheutuneista välittömistä kustannuksista. Korvauksen maksamisesta päättää tutkinnan suorittaneen poliisilaitoksen tai poliisin valtakunnallisen yksikön päällikkö taikka hänen määräämänsä henkilö taikka Tullihallituksen rikostorjuntaosaston päällikkö. Rajavartiolaitoksessa asiasta päättää rajavartiolaitoksen esikunta.

14 §

Korvauksen suorittaminen

Teleyrityksellä on oikeus saada valtion varoista korvaus tässä luvussa tarkoitettusta viranomaisten avustamisesta ja tietojen antamisesta aiheutuneista välittömistä kustannuksista. Korvauksen maksamisesta päättää tutkinnan suorittaneen poliisilaitoksen tai poliisin valtakunnallisen yksikön päällikkö taikka hänen määräämänsä taikka Tullin rikostorjunnan päällikkö. Rajavartiolaitoksessa asiasta päättää rajavartiolaitoksen esikunta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

17.

Laki**ilmailulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan ilmailulain (1194/2009) 99 §:n 3 momentti, 108 §:n 2 momentti ja 147 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

99 §

99 §

*Luvun soveltamisala ja yleiset säännökset**Luvun soveltamisala ja yleiset säännökset*

Poliisimiehelle turva-asetuksen ja sen nojalla annettujen komission asetusten mukaisen luvan tai hyväksynnän myöntää poliisitoi-

Poliisimiehelle turva-asetuksen ja sen nojalla annettujen komission asetusten mukaisen luvan tai hyväksynnän myöntää poliisi-

minnasta vastaavan yksikön päällikkö, rajavartiomiehelle raja- tai merivartioston komentaja ja tullimiehelle tullihallitus.

toiminnasta vastaavan yksikön päällikkö, rajavartiomiehelle raja- tai merivartioston komentaja ja tullimiehelle *Tullin vastuuyksikön päällikkö*.

108 §

Turvatarkastajan koulutukseen pääsyn edellytykset

Turvatarkastajakoulutukseen osallistumisen hyväksyy 1 momentista poiketen poliisimiehen osalta poliisitoiminnasta vastaavan yksikön päällikkö, rajavartiomiehen osalta raja- tai merivartioston komentaja ja tullimiehen osalta tullihallitus.

108 §

Turvatarkastajan koulutukseen pääsyn edellytykset

Turvatarkastajakoulutukseen osallistumisen hyväksyy 1 momentista poiketen poliisimiehen osalta poliisitoiminnasta vastaavan yksikön päällikkö, rajavartiomiehen osalta raja- tai merivartioston komentaja ja tullimiehen osalta *Tullin vastuuyksikön päällikkö*.

147 §

Toimenpiteet henkilölle myönnettyyn lupaan puuttumiseksi

Edellä 1 momentista poiketen toimivaltainen viranomainen on poliisitoiminnasta vastaavan yksikön päällikkö, kun kyseessä on poliisimiehelle myönnetty turvatarkastajan hyväksyntä, raja- tai meriosaston komentaja, kun kyseessä on rajavartiomiehelle myönnetty turvatarkastajan hyväksyntä, ja tullihallitus, kun kyseessä on tullimiehelle myönnetty turvatarkastajan hyväksyntä.

147 §

Toimenpiteet henkilölle myönnettyyn lupaan puuttumiseksi

Edellä 1 momentista poiketen toimivaltainen viranomainen on poliisitoiminnasta vastaavan yksikön päällikkö, kun kyseessä on poliisimiehelle myönnetty turvatarkastajan hyväksyntä, raja- tai meriosaston komentaja, kun kyseessä on rajavartiomiehelle myönnetty turvatarkastajan hyväksyntä, ja *Tullin vastuuyksikön päällikkö*, kun kyseessä on tullimiehelle myönnetty turvatarkastajan hyväksyntä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

18.

Laki

väylämaksulain 25 ja 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väylämaksulain (1122/2005) 25 §:n 1 ja 2 momentti sekä 26 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

25 §

25 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku

Väylämaksua tai sen palautusta koskevaan tai muuhun tämän lain nojalla annettuun tulliviranomaisen päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua, ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla. Valtion puolesta valitusoikeus tullipiirin päätöksestä on tullipiirissä olevalla tulliasiamiehellä ja Tullihallituksen päätöksestä Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä. Muutosta on haettava kirjallisesti ja valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa viranomaiselle, jonka päätöksestä valitetaan.

Valitusaika on kolme vuotta väylämaksun määräämistä tai sen palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muusta kuin väylämaksun määräämistä koskevasta päätöksestä valitettaessa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tulliasiamiehen valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Väylämaksua tai sen palautusta koskevaan tai muuhun tämän lain nojalla annettuun Tullin päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua, ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla. Valtion puolesta valitusoikeus on sillä, joka *Tullin hallinnosta annetun lain (/) taikka sen nojalla säädetyn tai määrätyn mukaan valvoo valtion etua*. Muutosta on haettava kirjallisesti ja valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa *Tullille*.

Valitusaika on kolme vuotta väylämaksun määräämistä tai sen palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muusta kuin väylämaksun määräämistä koskevasta päätöksestä valitettaessa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika, *kun muutosta haetaan valtion puolesta*, on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

26 §

26 §

Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalla hallinto-oikeudelle tai Helsingin hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai Helsingin hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on sillä, joka Tullin hallinnosta annetun lain 8 §:n mukaan valvoo asiassa valtion etua ja oikeutta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

19.

Laki

ulkomaalaislain 181 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan väliaikaisesti ulkomaalaislain (301/2004) 181 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 886/2011, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

181 §

181 §

Liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määrääminen

Liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määrääminen

Liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määrää rajatarkastuksen yhteydessä sen rajavartioston tai merivartioston komentaja, apulaiskomentaja taikka raja- tai meritoimiston päällikkö, jonka toimialueella tämän lain 173 §:n tai henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 20 §:n rikkominen on havaittu. Jos rajatarkastusviranomaisena on toiminut poliisi, liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määrää kihlakunnan poliisilaitoksen päällystään kuuluva virkamies. Jos rajatarkastusviranomaisena on toiminut tulliviranomainen, liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määrää tullipiirin päällikkö tai tullipiirin valvontayksikön päällikkö.

Liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määrää rajatarkastuksen yhteydessä sen rajavartioston tai merivartioston komentaja, apulaiskomentaja taikka raja- tai meritoimiston päällikkö, jonka toimialueella 173 §:n tai henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 20 §:n rikkominen on havaittu. Jos rajatarkastusviranomaisena on toiminut poliisi, liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määrää kihlakunnan poliisilaitoksen päällystään kuuluva virkamies. Jos rajatarkastusviranomaisena on toiminut tulliviranomainen, liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määrää tehtävään määrätty toimipaikkaosaston esimiestehtävässä toimiva tullimies.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

115

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta
2013.*

Valtioneuvoston asetus

Tullin hallinnosta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään Tullin hallinnosta annetun lain (/) ja valtion virkamieslain (750/1994) 8 §:n 2 momentin, sellaisena kuin se on laissa 281/2000, nojalla:

1 §

Tullin yksiköt

Tullissa on:

1) ulkomaankauppa- ja verotusosasto tulliselvitystehtäviä, verotustehtäviä ja tilastointia varten;

2) valvontaosasto tarkastustoimintaa, esitutkintaa ja muuta tullirikostorjuntaa sekä Tullin valvontatehtävien ohjausta varten;

3) hallinto-osasto henkilöstö-, talous- ja yleishallintoa sekä tietohallintoa, koulutusta ja viestintää varten;

4) toimipaikkaosasto Tullin valvontatehtävien suorittamista, mukaan lukien rangaistusmääräysten antaminen, ja paikallisesti tarvittavia työjärjestyksessä tarkemmin määrättyjä 1 kohdassa sanottuja tehtäviä varten;

5) tullilaboratorio Tullin tehtävissään tarvitsemia sekä muita sille erikseen säädettyjä tai määrättyjä laboratoriotehtäviä ja niihin liittyviä asiantuntijatehtäviä varten;

6) esikuntayksikkö suunnittelu-, seuranta- ja yhteensovittamistehtäviä, hallinnon ja talouden sisäistä tarkastusta, valtion edun- ja oikeudenvalvontaa, pääjohtajan annettaviksi kuuluvien määräysten esittelyä sekä muita oikeudellisia erityisasiantuntijatehtäviä varten sekä, jollei Tullin työjärjestyksessä toisin määrätä, Euroopan unionin ja muiden kansainvälisten asioiden käsittelemistä varten.

Ulkomaankauppa- ja verotusosasto, valvontaosasto sekä hallinto-osasto ohjaavat toimipaikkaosaston toimintaa tehtäväalueillaan.

Tullin yksiköiden toimialueena on kokoa.

2 §

Valtakunnan maarajalla sijaitsevat tullitoimipaikat

Valtakunnan maarajalla sijaitsevat ja toimipaikkaosastoon kuuluvat tullitoimipaikat ovat Vaalimaan, Vainikkalan, Nuijamaan, Imatran, Niiralan, Kuusamon, Tornion, Pelton, Muonion, Karesuvannon, Kilpisjärven, Kivilompolon, Karigasniemen, Utsjoen, Rajajoosepin, Sallan ja Vartiuksen tullitoimipaikat.

3 §

Virkojen täyttäminen

Valtiovarainministeriö määrää pääjohtajan sijaisen pääjohtajan esityksestä.

Tullin pääjohtaja nimittää tämän asetuksen 1 §:n 1 momentin 1-5 kohdassa mainittujen yksiköiden päälliköt sekä 1 §:n 1 momentin 6 kohdassa mainitun esikuntayksikön virkamiehet.

Tämän asetuksen 1 §:n 1 momentin 1-5 kohdassa mainittujen yksiköiden muut virkamiehet nimittää ja työsopimussuhteisen henkilöstön ottaa asianomaisen yksikön päällikkö, jollei tätä toimivaltaa ole yksikön työjärjestyksessä annettu yksikön muulle virkamiehelle.

4 §

Erityiset kelpoisuusvaatimukset

Pääjohtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, tehtävän edel-

lyttämä monipuolinen kokemus sekä käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus.

Tämän asetuksen 1 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa mainittujen yksiköiden päälliköiden kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus ja käytännössä osoitettu johtamistaito.

Tullin rikostorjunnan päällikön ja suoraan hänen alaisen toimintayksikön päällikön kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, perehtyneisyys viran tehtäväalaan ja käytännössä osoitettu johtamistaito. Tullin muun toimintayksikön päällikön kelpoisuusvaatimuksena on tehtävän edellyttämä koulutus ja kokemus sekä tehtävän sitä edellyttäessä käytännössä osoitettu johtamistaito.

Tutkinnanjohtajan kelpoisuusvaatimuksena on korkeakoulututkinto tai tehtäviin ja toimivaltuuksiin nähden riittävä tutkinnanjohtajakoulutus. Tullirikostorjunnan esimiehenä toimivan tullimiehen ja tullilain (1466/1994) 15 §:n mukaisista toimenpiteistä päättävän tullivalvonnan esimiehenä toimivan tullimiehen kelpoisuusvaatimuksena on tehtäviin kuuluvien toimivaltuuksien laatuun nähden riittävä koulutus.

Tullin tulliasiamiehen kelpoisuusvaatimuksena on ylempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto sekä perehtyneisyys viran tehtäväalaan.

5 §

Kielitaitoa koskevat kelpoisuusvaatimukset

Virkamiehen, jonka tehtäviin kuuluu lain, asetuksen tai työjärjestyksen mukaan ratkaista tai esitellä yksilön oikeuksia tai velvollisuuksia koskevia päätöksiä tai jolla on oikeus käyttää voimakeinoja, kielitaitoa koskevana kelpoisuusvaatimuksena on Tullin yksikössä ja toimialueeltaan kaksikielisessä Tullin toimintayksikössä toimialueen väestön enemmistön kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito sekä toisen kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Tullin toimintayksikössä, jonka toimialue on yksikielinen, tässä momentissa tarkoitetun virkamiehen kielitaitoa koskevana kelpoisuusvaatimuksena on toimialueen kielen hyvä suullinen ja kirjallinen

taito sekä toisen kielen tyydyttävä ymmärtämisen taito.

Tullin on yksilöitävä ne virat, joissa vaaditaan 1 momentissa edellytettyä kielitaitoa.

Tullin henkilöstön, jolta edellytetään säädettyinä kelpoisuusvaatimuksena korkeakoulututkintoa, suomen ja ruotsin kielen taitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista, on voimassa mitä niistä säädetään julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6 §:ssä. Ahvenanmaan maakunnassa palveluksessa olevan Tullin henkilöstön kielitaitoa koskevista vaatimuksista on lisäksi voimassa mitä niistä säädetään valtioneuvoston asetuksessa (1218/2007) Ahvenanmaan maakunnassa valtion palveluksessa olevilta vaadittavasta kielitaidosta.

6 §

Arvonimet

Pääjohtajan sijaisella on ylijohdajan arvonimi.

Tullilaboratorion päälliköllä on professorin arvonimi, jos hänellä on tohtorin tutkinto.

7 §

Pääjohtajan tehtävät ja ratkaisovalta

Pääjohtaja vastaa Tullin toiminnan ja talouden asianmukaisesta järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä erityisesti tulostavoitteiden saavuttamisesta samoin kuin Tullin toimintaa ja taloutta koskevasta raportoinnista. Hänen tulee seurata Tullin toimialan kehitystä sekä ryhtyä toimenpiteisiin tarpeellisten uudistusten ja parannusten toteuttamiseksi.

Sen lisäksi, mitä muualla lainsäädännössä säädetään, pääjohtaja päättää:

- 1) Tullin yleisistä toimintalinjoista sekä toimintaa ja taloutta koskevista tavoitteista valtiovarainministeriön vahvistamien tulostavoitteiden puitteissa;
- 2) Tullin toiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä talousarvioehdotuksesta;
- 3) Tullin määräysvaltaan kuuluvista tullitoimipaikoista;
- 4) muista Tullin kannalta laajakantoisista ja periaatteellisesti merkittävistä asioista.

Pääjohtaja allekirjoittaa Tullin tilinpäätöksen siihen liittyvine asiakirjoinaan.

Lisäksi pääjohtaja toimii esikuntayksikön päällikkönä.

8 §

Tullin yksikön päällikön tehtävät

Tullin yksikön päällikkö vastaa pääjohtajalle yksikölle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja siitä, että heidän johtamaansa toimintaa hoidetaan asianmukaisesti ja tuloksellisesti. Heidän tulee seurata johdettavanaan olevan toiminnan yleistä kehitystä ja tehdä aloitteita tarpeellisten uudistusten ja parannusten toteuttamiseksi.

9 §

Neuvottelukunta

Tullissa on neuvottelukunta, joka käsittelee Tullin strategisia kehittämissuuntia ja toimintalinjoja. Neuvottelukuntaan kuuluu pääjoh-

taja ja enintään 11 muuta jäsentä, joista yksi edustaa Tullin henkilöstöä. Valtiovarainministeriö asettaa Tullin esityksestä neuvottelukunnan määräajaksi, kuitenkin enintään neljäksi vuodeksi.

10 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä asetuksella kumotaan tullilaitoksesta annettu valtioneuvoston asetus (205/2008).

Henkilö, joka on nimitettynä Tullin virkaan tämän asetuksen voimaan tullessa, on edelleen kelpoinen virkaansa sekä muuhun vastaavaan Tullin virkaan asetuksen tultua voimaan. Sama koskee määräaikaiseen virkasuhteeseen nimitetyn kelpoisuutta määräajan loppuun saakka.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.